

Guia de l'estudiant

2001 | 2002

Universitat de Vic

**Diplomatura de
Ciències Empresarials**

Facultat de Ciències Jurídiques
i Econòmiques

Primera edició: juny de 2001

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Llibreria-Copisteria de la Universitat de Vic

Índex

Presentació	7
La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques	9
Estructura	9
Òrgans de Govern	9
Departaments, Professors i Professionals dels Serveis	10
Servei d'Estudis i Empresa –SEREM–	12
Calendari Acadèmic	13
Organització dels Ensenyaments	15
El pla d'estudis de 1998	15
-Ordenació temporal de l'ensenyament	16
-Assignatures optatives	17
- Els crèdits de Lliure Elecció	18
L'itinerari nocturn	20
El pla d'estudis de 1992	21
-Ordenació temporal de l'ensenyament	22
Taula d'adaptacions: del pla d'estudis 1992 al pla d'estudis 1998	23
Accés al segon cicle de la llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses	25
El Diploma Europeu de Gestió Internacional (DEGI)	26
Les Tutories	27
La Borsa de Treball	27
Notes	27
Programes de les assignatures del nou pla d'estudis (1998)	29
Assignatures obligatòries de primer curs	29
Anàlisi Matemàtica	29
Comptabilitat Financera	31
Dret Empresarial	33
Economia de l'Empresa	39
Economia Política (Economia I)	41
Història Econòmica	43
Informàtica Aplicada a la Gestió de l'Empresa (Informàtica I)	46
Sociologia de l'Empresa	48
Alemany I	50
Anglès I	52
Francès I	54
Assignatures obligatòries de segon curs	55
Direcció Comercial	55
Comptabilitat II	58

Informàtica II	61
Dret Laboral	62
Matemàtica Financera	64
Estadística Empresarial I	66
Dret Fiscal	68
Economia II	70
Anglès II	72
Alemanys II	74
Francès II	76
Assignatures obligatòries de tercer curs	77
Economia Espanyola i Mundial	77
Direcció Financera	80
Direcció i Gestió Empresarial	83
Comptabilitat III	85
Estadística II	88
Assignatures Optatives	91
Mercats i Institucions Financeres	91
Auditoria	94
Consolidació d'Estats Comptables	96
Comerç Internacional	98
Tècniques de Comerç Exterior	99
Dret Internacional i Comunitari	100
Investigació de Mercats	103
Màrqueting	105
Publicitat i Promoció de Vendes	107
Direcció i Gestió de Personal	109
Macroeconomia	111
Microeconomia	112
Assignatures de Lliure Elecció	115
Matemàtica Inicial	115
Anglès III	116
Finançament Internacional	118
Història Econòmica d'Espanya	120
Simulació Empresarial	123
Comptabilitat Informàtica	124
Tècniques d'Investigació Social	125
Taller d'Expressió Oral i Escrita	127
Creació d'Empreses	129
International Business Culture	130
Aula de Cant Coral I	131
Curs d'Iniciació al Teatre	133
Aproximació interdisciplinària als estudis de les dones: l'economia, la cultura, l'educació i la salut	134
Gestió Turística i del Patrimoni Cultural per a un Desenvolupament Sostenible	137
El desenvolupament humà sostenible: cultura, salut i medi ambient	139

Programes de les assignatures del pla d'estudis 1992.....	141
Assignatures obligatòries de tercer curs	141
Comptabilitat de Costos I	141
Política Econòmica de l'Empresa I	144
Economia Espanyola i Mundial	146
Comptabilitat de Costos II (Comptabilitat de Gestió)	149
Política Econòmica de l'Empresa II	151
Adreces electròniques del personal de la Facultat	153

Presentació

Aquesta Guia que tens a les mans et vol proporcionar tota aquella informació que t'és imprescindible de cara a planificar amb encert el proper curs 2001-2002, a més de donar-te referència de tots els serveis i possibilitats que t'ofereix la Facultat i el conjunt de la Universitat de Vic.

Des del punt de vista acadèmic, els plans d'estudi ofereixen una elevada optativitat que ha de permetre que puguis configurar l'itinerari que més encaixi amb les teves característiques i interessos. Cal, però, que coneguis els diferents tipus d'assignatures, els programes i les diferents opcions abans de prendre decisions que afectin la teva matriculació.

Voldria aprofitar aquesta presentació per encoratjar-te a treure el màxim rendiment de les possibilitats formatives i dels serveis que posem al teu abast: la possibilitat de realitzar pràctiques en empreses, l'oportunitat de fer el tercer curs de la diplomatura a l'estranger en el marc del programa d'intercanvis internacionals, recórrer a les tutories que t'hem assignat, ampliar la teva formació en idiomes més enllà de les assignatures obligatòries de la carrera...

Esperem, en definitiva, que aprofitis al màxim el teu pas per la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic i que, al final, la teva estada hagi estat el més agradable i satisfactòria possible. Amb aquest objectiu treballem i restem a la teva disposició.

Josep Burgaya i Riera
Degà de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques

La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques

Estructura

La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic imparteix quatre titulacions:

- Diplomatura de Ciències Empresarials.
- Diplomatura de Turisme
- Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses.
- Llicenciatura en Publicitat i Relacions Públiques

La gestió ordinària en el govern de la Facultat correspon al Degà, el qual delega les qüestions d'organització docent en els Caps d'Estudis.

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els Departaments, que agrupen els professors d'una mateixa àrea disciplinària. Al capdavant de cada Departament hi ha un professor que exerceix les funcions de Cap de Departament.

Els Departaments de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques són:

- Departament d'Economia.
- Departament de Comptabilitat i Finances.
- Departament d'Organització i Empresa.
- Departament de Matemàtica i Informàtica.
- Departament de Dret i Departament de Turisme.

Òrgans de govern

El Deganat

La gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat correspon al Deganat, constituït pels següents membres:

- Degà: Josep Burgaya i Riera.
- Director del Servei d'Estudis i Empresa: Josep Comas i Martínez.
- Cap d'Estudis: Anna Sabata i Aliberch.
- Coordinadora de Turisme: Cristina Font i Companyó.
- Responsable de Relacions Internacionals: Noemí Morral i Palacín.
- Responsable d'Inserció Professional: Lluís Ferrer i Trullols
- Coordinador de Publicitat i Relacions Públiques: Paul Capriotti i Peri

La Junta de Facultat

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat.

Està constituïda per:

- El degà de la Facultat, que la presideix.
- La resta de membres del deganat de la Facultat.
- Els caps de departament.
- Dos representants dels professors amb docència plena o exclusiva a la Facultat.
- Dos estudiants de la Facultat.
- Un representant del personal no docent destinat a la Facultat.

Departaments, Professors i Professionals dels Serveis

Caps de departament

<i>Economia</i>	Enric Casulleras i Ambrós
<i>Matemàtica i Informàtica</i>	Robert Vendrell i Cirera
<i>Organització i Empresa</i>	Joaquima Vila i Arumí
<i>Comptabilitat i Finances</i>	Mercè Vidal i Vila
<i>Dret i Turisme</i>	Miquel Genís i Serra

Professors

<i>Departament d'Economia</i>	Joan Bou i Geli
	Josep Burgaya i Riera
	Enric Casulleras i Ambrós
	Josep Comas i Martínez
	Josefina Damian i Castellví
	Lluís Ferrer i Trullols
	Jesús López i López
	Rafa Madariaga i Sánchez
	Antoni Mora i Puigví
	Santi Ponce i Vivet
	Xavier Rambla i Marigot
	Maties Ramisa i Verdaguer
	Teresa Serra i Devesa
	Josep Terradellas i Cirera

Departament de Matemàtica i Informàtica

Jordi Casas i Vilaró
Josep Lluís García i Domingo
J. Raymond Lagonigro i Bertran
Joan Carles Martori i Cañas
Ramon Oller i Piqué
Anna Sabata i Aliberch
Robert Vendrell i Cirera
Xavier Vicente i Soriano
Albert Vicens i Escuer
Montserrat Vilalta i Ferrer

Departament de Dret i Departament de Turisme

Dolors M. Alemany i València
Francesc Baqué i Puig
Josefina Domènech i Rierola
Cristina Font i Companyó
Miquel Genís i Serra
Oriol Iglesias i Bados
Fèlix Jurado i Escobar
Elisi Martínez i Almeda
Laura Masip i Castillo

Sergi Massana i Mas
Antoni Molas i Casas
Milagros Orozco i Hermoso
Anna Palomo i Chinarro
Dolors Palomo i Chinarro
Dolors Puig i Roig
Josep M. Renu i Vilamala
Teresa Sorribas i Roig
Lourdes Vilardell i Bujons
Milagros Ylla i Rico

Departament d'Organització i Empresa

Alejandra Aramayo i Garcia
Ariadna Codina i Ylla
José Antonio Corral i Marfil
Josefina Damian i Castellví
Fernando G. Jaen i Coll
Ramon Fabre i Vernedas
Josep M. Ferré i Trenzano
Ramon Gisbert i Gelonch
Josep M. Roma i Banús
Joaquima Vila i Arumí

Departament de Comptabilitat i Finances

Núria Arimany i Serrat
Manuel Cabeza i Lambán
Elisabet Paxau i Tura
Anna Pérez i Quintana
Carme Portet i Boixaderas
Anna Sabata i Aliberch
Mercè Vidal i Vila
Carme Viladecans i Riera
Jesús Viñas i Vila
Manel Viver i Fabregó

Idiomes

Gonçal Calle i Rosingana
Jordina Coromina i Subirats
Montse Corrius i Gimbert
Josep Gallart i Bau
Josefina Guix i Soldevila
Anna Masferrer i Giralt
Joan Masnou i Suriñach
M. Àngels Piñana i Garriga

Professionals dels Serveis

Cap de Secretaria Acadèmica
Cap de Secretaria
Secretàries

Agnès Morató i Serra
Imma Puig i Costa
Mercè Prat i Trapé
Montse Vivas i Llopart

Servei d'Estudis i Empresa. SEREM

El Servei d'Estudis i Empresa –SEREM– és una entitat de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques que té per objectiu coordinar, desenvolupar i promoure els necessaris lligams amb l'entorn institucional i empresarial. Aquestes relacions es materialitzen en tres àrees d'actuació: l'organització d'estudis de Postgrau i Formació Continuada, la gestió de les pràctiques i la Borsa de Treball i, en tercer lloc, la realització d'estudis de recerca i consultoria encarregats per institucions i empreses. El SEREM proporciona als alumnes de la Facultat importants oportunitats formatives i de desenvolupament personal.

Estudis de postgrau i Formació Continuada: L'objectiu d'aquesta àrea del SEREM és desenvolupar una oferta formativa per a postgraduats i professionals. Constantment s'estudien les darreres innovacions dins l'àmbit de la gestió empresarial per tal d'oferir una actualització permanent de coneixements per a aquelles persones titulades de la Universitat de Vic o de qualsevol altra que vulguin millorar la formació. Es proporciona també un punt de contacte entre aquests titulats i els professionals que assisteixen com a alumnes als diferents cursos.

Pràctiques i Borsa de Treball: La realització de pràctiques en empreses abans de finalitzar els estudis es considera un element fonamental per a la inserció professional. El SEREM ofereix aquesta possibilitat a tots els estudiants que ho desitgin. Sota el marc dels «convenis de cooperació educativa» signats entre la Universitat i les empreses, els estudiants poden gaudir d'una experiència laboral afegida a la seva titulació. Els estudiants que realitzen pràctiques s'integren a les empreses amb un pla de treball prèviament pactat i tutoritzats per un professor de la Facultat i una persona de l'empresa. Les pràctiques donen dret al reconeixement de crèdits acadèmics de lliure elecció sempre que l'alumne presenti una memòria davant del tribunal corresponent. La Borsa de Treball gestiona les ofertes de treball que les empreses fan arribar a la Facultat, i selecciona els currículums dels titulats que volen gaudir d'aquest servei i que més s'ajusten als perfils demanats.

Estudis de Recerca i Consultoria: El SEREM dona resposta a demandes d'empreses i d'institucions públiques que necessiten assessorament tècnic en els camps empresarial i socioeconòmic. S'ha treballat amb ajuntaments i altres ens públics en estudis de desenvolupament local i estudis de conjuntura econòmica. Es fan estudis de mercat i tasques de consultoria per empreses. Els alumnes tenen aquí una altra possibilitat de desenvolupament professional perquè participen com a ajudants en els diversos projectes i comencen a veure un altre camp d'actuació molt interessant.

Calendari acadèmic

Començament del curs:

1 d'octubre

Docència del 1r. quadrimestre:

fins al 23 de gener de 2001

Avaluacions de 1r. quadrimestre:

Exàmens: del 26 de gener al 9 de febrer

Avaluacions: 11 i 12 de febrer

Docència del 2n. quadrimestre:

del 13 de febrer al 31 de maig

Avaluacions del 2n. quadrimestre:

Exàmens: de l'1 de juny a l'1 de juliol

Avaluacions: 3 i 4 de juliol

Avaluacions de setembre:

Exàmens: del 30 d'agost al 14 de setembre

Avaluacions: 16 i 17 de setembre

Dies festius:

- 12 d'octubre de 2001, divendres, festa estatal
- 1 de novembre de 2001, dijous, tots sants
- 2 de novembre de 2001 (pont), divendres
- 6 de desembre de 2001, dijous, festa estatal
- 7 de desembre de 2001 (pont), divendres
- 23 d'abril de 2002, dimarts, festa patronal de la UV
- 1 de maig de 2002, dimecres, festa estatal
- 20 de maig de 2002, dilluns, segona pasqua
- 5 de juliol de 2002, divendres, festa major
- 11 de setembre de 2002, dimecres, diada nacional de Catalunya

Vacances:

Nadal: del 22 de de desembre de 2001 al 7 de gener de 2002, ambdós inclosos

Setmana santa: del 25 de març de 2002 a l'1 d'abril de 2002, ambdós inclosos

Organització dels Ensenyaments

El pla d'estudis de 1998

El pla d'estudis organitza la docència de la Diplomatura d'Empresarials en tres cursos de dos quadrimestres cadascun, amb un total de 200 crèdits acadèmics, teòrics i pràctics. El crèdit acadèmic és la unitat de mesura de la càrrega lectiva i equival a 10 hores de classe. Cada quadrimestre té una durada de 15 setmanes lectives. Es combinen assignatures quadrimestrals i anuals.

Els 200 crèdits totals estan distribuïts de la següent manera:

Assignatures obligatòries	156 crèdits
Assignatures optatives	24 crèdits
Crèdits de Lliure Elecció	20 crèdits

Les assignatures obligatòries són aquelles que han de cursar tots els estudiants per obtenir el títol i que formen l'esquelet bàsic de la carrera.

Les assignatures optatives tenen per objecte que l'estudiant pugui especialitzar i personalitzar el seu currículum. La Facultat ofereix tot un conjunt d'assignatures optatives agrupades en quatre perfils temàtics. D'aquestes, cada estudiant, en funció de les seves aptituds i els seus interessos, ha d'escollir les que vol cursar, fins a completar el total de 24 crèdits.

Els crèdits de Lliure Elecció tenen per objectiu que l'estudiant pugui configurar de manera flexible el seu currículum.

4. Direcció Estratègica de l'Empresa: Els últims desenvolupaments teòrics han posat de manifest la importància de l'anàlisi estratègic de l'empresa tant des del factor humà com comercial. Aquest perfil pretén donar una visió especialitzada dels aspectes relacionats amb la gestió del personal i del màrqueting.

Assignatures d'aquesta àrea: Direcció i Gestió de Personal

Màrqueting

Hi ha una assignatura de lliure elecció vinculada a aquest bloc i que recomanem especialment als qui el triïn: Simulació Empresarial.

Tot i que no és obligatori, es recomana triar un d'aquests perfils. També s'ofereixen com a assignatures optatives Microeconomia i Macroeconomia, de 6 crèdits cadascuna, que són complements de formació necessaris per a aquells estudiants que vulguin realitzar un segon cicle de l'àrea d'economia i empresa una vegada obtinguda la Diplomatura.

Les franges d'aquestes assignatures optatives pel primer i segon quadrimestre de tercer curs són les següents:

ASSIGNATURES OPTATIVES	C.A.	QUAD.	CURS
Investigació de Mercats	6	1r	3r
Dret Internacional i Comunitari	6	1r	3r
Microeconomia	6	1r	3r
Publicitat i Promoció de Vendes	6	1r	3r
Mercats i Institucions Financeres	6	1r	3r
Comerç Internacional	6	1r	3r
Direcció i Gestió de Personal	6	2n	3r
Auditoria	6	2n	3r
Tècniques de Comerç Exterior	6	2n	3r
Màrqueting*	6	2n	3r
Consolidació	6	2n	3r
Macroeconomia	6	2n	3r

*Assignatura que s'impartirà en anglès

La informació i els programes d'aquestes assignatures els trobareu en aquesta guia.

Els crèdits de Lliure Elecció

Els crèdits de lliure elecció han de permetre a l'estudiant configurar de manera flexible el seu currículum, be aprofundint en alguna de les especialitzacions o be donant reconeixement acadèmic a altres activitats formatives que complementin la formació pròpia de la titulació.

Per completar el total de crèdits de Lliure Elecció previstos al pla d'estudis, l'estudiant pot triar de les següents modalitats:

A. Cursant assignatures. Aquestes poden ser:

A.1. Assignatures específiques de Lliure Elecció que la Facultat ofereix

A.2. Qualsevol altra assignatura optativa de la mateixa titulació.

A.3. Qualsevol altra assignatura de la resta de centres de la Universitat de Vic sempre i quan el seu contingut no coincideixi en més d'un 20% amb assignatures cursades en la diplomatura d'Empresarials.

B. Per reconeixement de crèdits per altres activitats no reglades a nivell universitari. És la modalitat que permet reconèixer acadèmicament altres activitats formatives. L'estudiant ha de sol·licitar prèviament l'autorització llevat dels casos en que el reconeixement ja estigui previst. Són activitats d'aquest tipus:

- B.1. Pràctiques en empreses, tutorades per la Facultat en el marc de convenis de cooperació educativa, que permeten a l'estudiant familiaritzar-se amb el món laboral.
- B.2. Treballs acadèmicament dirigits. Són treballs que realitzen els estudiants sobre temes directament relacionats amb matèries del pla d'estudis i que es realitzen supervisats per un professor del centre.
- B.3. Programes d'intercanvi universitari. Activitats realitzades en el marc de convenis signats entre universitats, centres de recerca o departaments.
- B.4. Cursos d'Idiomes que no siguin els que l'estudiant cursa com a obligatoris o optatius en la titulació i que es realitzen a l'Escola d'Idiomes de la Universitat de Vic o a altres institucions amb les quals la UV tingui signat conveni.
- B.5. Activitat professional. El desenvolupament d'una activitat professional relacionada amb la titulació pot donar lloc al reconeixement de crèdits de Lliure Elecció amb el vist-i-plau del cap d'estudis de la titulació.
- B.6. Cursos de la Universitat d'Estiu de la UV.

El Reconeixement de Crèdits és el procediment administratiu que permet a l'estudiant incorporar la realització d'aquestes activitats al seu expedient acadèmic. No es tindran en compte les activitats que comportin un reconeixement inferior a un crèdit.

De cara al curs 2001-2002, la Facultat ofereix a tots els estudiants de nou ingrés una assignatura específica de Lliure Elecció, **Matemàtica Inicial**. L'objectiu d'aquesta assignatura és reforçar els coneixements previs necessaris per cursar amb èxit l'assignatura obligatòria d'Anàlisi Matemàtica.

A segon curs, en la franja de lliure elecció la Facultat ofereix l'assignatura d'**Anglès III**. Aquesta assignatura, de 8 crèdits, és recomanable pels estudiants que vulguin fer el segon cicle d'Administració i Direcció d'Empreses a la UV.

Per completar els 20 crèdits de Lliure Elecció s'ofereixen a tercer curs, en el primer i segon quadrimestre, les assignatures següents:

LLIURE ELECCIÓ 1r Q	CRÈDITS	DEPARTAMENT
Comptabilitat Informàtica	6	Comptabilitat
Història Econòmica d'Espanya	6	Economia
Tècniques d'Investigació Social	6	Matemàtica

LLIURE ELECCIÓ 2n Q	CRÈDITS	DEPARTAMENT
Creació d'Empreses	6	Empresa
Taller d'expressió Oral i escrita	6	Idioma
Finances Internacionals	6	Economia

Al segon quadrimestre també s'ofereix una assignatura de lliure elecció en anglès: **International Business Culture**.

La informació i els programes d'aquestes assignatures els trobareu en aquesta guia.

L'itinerari Nocturn

Amb l'objectiu d'atendre la demanda de formació de persones que no poden assistir a classes en un horari de matí, la Facultat ofereix també un itinerari de quatre cursos en horari de 18:00 a 22:00 hores. El següent quadre estableix l'itinerari d'assignatures corresponent:

PRIMER CURS		C.A.	C.A.
1er Quadrimestre			2n Quadrimestre
Comptabilitat I (Anual)	4,5		4,5
Economia de l'Empresa	6	Sociologia de l'Empresa	6
Informàtica I	6	Economia I	6
Dret Empresarial	6	Idioma I	6
Crèdits Totals	22,5	Crèdits Totals	22,5
SEGON CURS			
3r Quadrimestre			4rt Quadrimestre
Anàlisi matemàtica (Anual)	4,5		4,5
Comptabilitat II (Anual)	4,5		4,5
Informàtica II	6	Estadística I	6
Idioma II	6	Història Econòmica	6
Dret Laboral	6		
Crèdits Totals	27	Crèdits Totals	21
TERCER CURS			
5è Quadrimestre			6è Quadrimestre
Direcció Comercial (Anual)	4,5		4,5
Estadística II	6	Dret Fiscal	6
Matemàtica Financera	6	Optativa	6
Economia II	6	Lliure Elecció	8
Optativa	6		
Crèdits Totals	28,5	Crèdits Totals	24,5
QUART CURS			
7è Quadrimestre			8è Quadrimestre
Direcció Financera (Anual)	4,5		4,5
Comptabilitat III (Anual)	4,5		4,5
Direcció i Gestió Empresarial	6	Economia Espanyola i Mundial	6
Optativa	6	Optativa	6
Lliure Elecció	6	Lliure Elecció	6
Crèdits Totals	27	Crèdits Totals	27

Les assignatures de 6 crèdits impliquen una càrrega docent de 4 hores de classe per setmana i les de 4,5 de 3 hores.

Assignatures optatives:

Les assignatures optatives, de 6 crèdits cadascuna, que la Facultat ofereix a tercer i quart curs són les següents:

ASSIGNATURES OPTATIVES	Quadrimestre	Curs
Microeconomia	1r	3r/4t
Investigació de Mercats	1r	3r/4t
Macroeconomia	2n	3r/4t
Direcció i Gestió de Personal	2n	3r/4t
Consolidació d'estats comptables	2n	3r/4t

La informació i els programes d'aquestes assignatures els trobareu en aquesta guia.

Crèdits de Lliure Elecció

La Facultat ofereix a tots els estudiants de nou ingrés una assignatura específica de Lliure Elecció, Matemàtica Inicial. L'objectiu d'aquesta assignatura és reforçar els coneixements previs necessaris per cursar amb èxit l'assignatura obligatòria d'Anàlisi Matemàtica.

Com a assignatura de Lliure elecció, al segon quadrimestre de tercer curs, s'ofereix Anglès III (8 crèdits). Aquesta assignatura és recomanable pels alumnes que vulguin fer el segon cicle d'Administració i Direcció d'Empreses a la UV.

A quart curs, les assignatures de Lliure elecció que s'ofereixen són:

LLIURE ELECCIÓ	Quadrimestre
Comptabilitat Informàtica	1r
Creació d'empreses	1r
Simulació empresarial	2n
Taller d'expressió oral i escrita	2n

La informació i els programes d'aquestes assignatures els trobareu en aquesta guia.

El pla d'estudis de 1992

El Pla d'Estudis de la Diplomatura de Ciències Empresarials de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques va estar elaborat d'acord amb les directrius generals pròpies d'aquesta titulació establertes en el Reial Decret 386/1991 de 22 de març (B.O.E. del 26 de març de 1991). Va ser aprovat per Resolució de 19 de setembre de 1994 (B.O.E. núm. 246 de 14 d'octubre de 1994). El R.D. 435/1998, de 20 de març (B.O.E. núm. 90 de 15 d'abril de 1998) va homologar aquest Pla d'Estudis per a la titulació d'Empresarials de la Universitat de Vic.

D'acord amb el Pla d'Estudis 1992, els ensenyaments de la Diplomatura de Ciències Empresarials s'organitzen en tres cursos de dos quadrimestres cadascun amb un total de 207 crèdits, entre teòrics i pràctics. Cada quadrimestre té una durada de 15 setmanes lectives i cada crèdit equival a 10 hores de classe. Totes les assignatures tenen una durada quadrimestral.

Els 207 crèdits estan distribuïts de la següent manera:

Obligatoris	154,5 crèdits
Optatius	31,5 crèdits
Lliure Elecció	21 crèdits

Les assignatures obligatòries són aquelles que han de cursar tots els estudiants per obtenir el títol i que formen l'esquelet bàsic de la carrera.

Les assignatures optatives tenen per objecte que l'estudiant pugui especialitzar i personalitzar el seu currículum. Les assignatures optatives estan agrupades en blocs configuradors corresponents als diferents àmbits de la gestió d'empreses. Cada bloc consta de sis assignatures de 4,5 crèdits cadascuna fins a completar 27 crèdits. L'estudiant ha de triar un d'aquests blocs i cursar totes les assignatures.

Els crèdits de Lliure Elecció tenen per objectiu que l'estudiant pugui configurar de manera flexible el seu currículum.

Ordenació temporal de l'ensenyament

TERCER CURS	C.A.	C.A.	
5è Quadrimestre		6è Quadrimestre	
Comptabilitat de Costos I	4,5	Comptabilitat de Costos II	4,5
Política econòmica de l'Empresa I	4,5	Política econòmica de l'Empresa II	3
Economia Espanyola i Mundial	6	Optatives (bloc configurador)	13,5
Optatives (bloc configurador)	9	Optativa	6
De lliure elecció	6	De lliure elecció	6
<i>Crèdits totals</i>	<i>30</i>	<i>Crèdits totals</i>	<i>33</i>

Els estudiants que tinguin pendent alguna assignatura de segon, obligatòriament s'han de passar al pla 98.

No hi haurà docència de les assignatures de tercer curs, només hi haurà exàmens.

Taula d'adaptacions: del pla d'estudis 1992 al pla d'estudis 1998

PLA D'ESTUDIS DE 1992	CA	PLA D'ESTUDIS DE 1998	CA
Comptabilitat General i Financera I i	4,5	Comptabilitat I	9
Comptabilitat General i Financera II	4,5		
Dret Civil i Mercantil I i	4,5	Dret Empresarial	6
Dret Civil i Mercantil II	4,5	Lliure Elecció	3
Informàtica Empresarial I	4,5	Informàtica I	6
Matemàtica per a les CCEE I i	6	Anàlisi Matemàtica	9
Matemàtica per a les CCEE II	4,5	Lliure Elecció	1,5
Economia I	6	Economia I	6
Història Econòmica	6	Història Econòmica	6
Idioma I i	3	Idioma I	6
Idioma II	3		
Informàtica Empresarial II i	4,5	Informàtica II	6
Informàtica Empresarial III	3	Lliure Elecció	1,5
Estadística Empresarial I	6	Estadística I	6
Organització i Administració d'Empreses	6	Economia de l'Empresa	6
Sociologia de l'Empresa	6	Sociologia de l'Empresa	6
Direcció Financera I i	4,5	Direcció Financera	9
Direcció Financera II	4,5		
Direcció Comercial I i	4,5	Direcció Comercial	9
Direcció Comercial II	4,5		
Idioma III	3	Idioma II	6
Idioma IV	3		
Economia II	4,5	Economia II	6
Dret Laboral	4,5	Dret Laboral	6
Comptabilitat de Societats i	4,5	Comptabilitat II	9
Anàlisi de Balanços	4,5		
Dret Fiscal	4,5	Dret Fiscal	6
Estadística Empresarial II	4,5	Estadística II	6
Matemàtica Financera I	4,5	Matemàtica Financera I	6
Comptabilitat de Costos I i	4,5	Comptabilitat III	9
Comptabilitat de Costos II	4,5		
Política Econòmica de l'Empresa I i	4,5	Direcció i Gestió Empresarial	6
Política Econòmica de l'Empresa II	3	Lliure Elecció	1,5
Economia Espanyola i Mundial	6	Economia Espanyola i Mundial	6
Investigació de Mercats I i	4,5	Investigació de Mercats	6
Investigació de Mercats II	4,5	Lliure Elecció	3
Publicitat i Promoció de Vendes I i	4,5	Publicitat i Promoció	6
Publicitat i Promoció de Vendes II	4,5	Lliure Elecció	3
Màrqueting Internacional i	4,5	Màrqueting	6
Màrqueting Sectorial	4,5	Lliure Elecció	3
Comerç Internacional I	4,5	Comerç Internacional I	6
Dret Internacional i Comunitari	4,5	Dret Internacional i Comunitari	6
Comerç Internacional II i	4,5	Tècniques de Comerç Exterior	6

PLA D'ESTUDIS DE 1992	CA	PLA D'ESTUDIS DE 1998	CA
Finances Internacionals	4,5	Lliure Elecció	3
Anglès V i	4,5	Anglès III	8
Anglès VI	4,5	Lliure Elecció	1
Organització i Planificació dels RR.HH.I	4,5	Direcció i Gestió de Personal	6
Organització i Planificació dels RR.HH.II	4,5	Lliure Elecció	3
Gestió i Dret del Treball i la S.S. I	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió i Dret del Treball i la S.S.II	4,5	Lliure Elecció	4,5
Relacions Industrials	4,5	Lliure Elecció	4,5
Mètodes i Tèc.d'Optimització RR.HH.	4,5	Lliure Elecció	4,5
Mercats i Institucions Financeres I i	4,5	Mercats i Institucions Financeres	6
Mercats i Institucions Financeres II	4,5	Lliure Elecció	3
Auditoria I i	4,5	Auditoria	6
Auditoria II	4,5	Lliure Elecció	3
Consolidació d'Estats Comptables	4,5	Consolidació d'Estats Comptables	6
Matemàtica Financera II	4,5	Lliure Elecció	4,5
Microeconomia	6	Microeconomia	6
Macroeconomia	6	Macroeconomia	6
Normes Comptables Internacionals	4,5	Lliure Elecció	4,5
Economia de les Comunitats Europees	4,5	Economia de la Unió Europea	6
Fiscalitat Internacional	4,5	Lliure Elecció	4,5
Economia Catalana	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió de la Producció	4,5	Lliure Elecció	4,5
Comptabilitat Pública	4,5	Lliure Elecció	4,5
Introducció a l'Econometria	4,5	Lliure Elecció	4,5
Investigació Operativa	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió del Circulant	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió Informàtica del Procés Administratiu	6	Comptabilitat Informàtica	6
Estratègies per PIMES	4,5	Estratègies per PIMES	6
Anglès Oral	4,5/6	Lliure Elecció	4,5/6
Història Econòmica d'Espanya	4,5	Lliure Elecció	4,5
Tècniques d'Investigació Social I	4,5	Lliure Elecció	4,5
Tècniques d'Investigació Social II	4,5	Lliure Elecció	4,5
Matemàtica Actuarial	4,5	Lliure Elecció	4,5
Política Econòmica	4,5/6	Lliure Elecció	4,5/6
Fiscalitat Bàsica	4,5	Lliure Elecció	4,5
Economia dels RR.NN. i del Medi Ambient	6	Lliure Elecció	6
Simulació Empresarial	6	Simulació Empresarial	6
Introd. a la Matemàt. Actuarial i del Risc Financer	6	Lliure Elecció	6
Règim Fiscal de l'Empresa	6	Lliure Elecció	6
Gestió Medioambiental	4,5	Lliure Elecció	4,5
Anàlisi de Sèries Temporals	4,5	Lliure Elecció	4,5

Accés al segon cicle de la Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses

Els qui estiguin en possessió del títol de Diplom en Ciències Empresarials poden accedir al segon cicle de la Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses. Per accedir a aquest segon cicle a la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic, es reserven unes places per als diplomats d'Empresarials del mateix centre sense haver de fer cap examen previ.

Cal tenir en compte que, pels diplomats, és requisit imprescindible haver cursat els complements de formació de Microeconomia i Macroeconomia però, en cas de no haver-ho fet, es podran cursar simultàniament al 1r curs del segon cicle.

Els diplomats, en funció del pla que van estudiar i de l'especialitat o bloc configurador que van cursar, en accedir al segon cicle tenen opció a un seguit de convalidacions que, com es pot comprovar a continuació, disminueixen força la càrrega acadèmica, especialment en el tercer curs i que afecten també el cost econòmic. Aquesta convalidacions són les següents:

Pla 1992

Tots:	Direcció comercial I Comptabilitat III Direcció Financera I Fiscalitat II
Rel. Int. Empresa:	Integració Europea
Investigació i Tècn. de Mercat:	Direcció Comercial II
Comptabilitat i Finances:	Matemàtica d'Operacions Financeres Institucions i Mercats Financers Auditoria Financera
Recursos Humans:	Administració de Recursos Humans

Pla 1998

Tots:	Comptabilitat III Direcció Financera I Fiscalitat II Direcció Comercial I Matemàtica d'Operacions Financeres
-------	--

També poden accedir als segons cicles d'Administració i Direcció d'Empreses, d'Economia, d'Investigació i Tècniques de Mercat i de Ciències Actuarials i Financeres que imparteixen altres universitats. En aquest cas, existeix un sistema general comú d'accés a segon cicle pactat entre totes les universitats.

El Diploma Europeu de Gestió Internacional (DEGI)

El Diploma Europeu de Gestió Internacional (DEGI) és un títol acadèmic reconegut en els països de la Unió Europea que acredita haver superat dos quadrimestres (el cinquè i el sisè) de la Diplomatura d'Empresarials en una universitat estrangera. Tots els estudiants de l'ensenyament que ho sol·licitin i que compleixin els requisits acadèmics fixats pel Deganat de la Facultat poden optar a cursar aquests estudis en qualsevol dels centres que imparteixen aquest Diploma.

Per al proper curs 2000-01 la normativa és la següent:

Qui pot ser candidat

Els requisits indispensables per poder participar en el DEGI són els següents: tenir un mínim de 110 crèdits de la carrera d'Empresarials, superar les proves de llengua estrangera fixades per l'Escola d'Idiomes de la UV i estar matriculat a la Universitat de Vic.

Els criteris de selecció

El Departament de Relacions Internacionals adjudicarà les places disponibles a les institucions estrangeres en funció del mèrit acadèmic dels sol·licitants, segons les notes obtingudes al llarg de la carrera. Es donarà prioritat als estudiants que hagin assolit les condicions mínimes de participació en els primers dos cursos d'estudis. La superació de les proves d'idioma és condició indispensable per ser seleccionat.

El nombre de places per cursar aquests estudis està limitat per la capacitat de rebuda dels centres associats i per la concessió de beques des de la Comunitat Europea.

El programa d'estudis

L'obtenció del Diploma Europeu de Gestió Internacional està supeditada a l'obtenció d'un mínim de 60 crèdits a l'estranger. La composició d'aquest currículum ha de constar, com a mínim, de 45 crèdits en matèries de blocs obligatoris i 15 en matèries de blocs optatius, segons la següent taula:

BLOC	CRÈDITS	TIPUS
Gestió Empresarial	15	obligatori
Economia	12	obligatori
Fiscalitat Internacional	3	obligatori
Dret Comunitari	6	obligatori
Idioma	6	obligatori
Institucions Europees	3	obligatori
Màrqueting	15	optatiu
Comerç Internacional	15	optatiu
Comptabilitat	15	optatiu

La composició de cada bloc d'una o diverses assignatures la determina el centre que imparteix la docència.

L'obtenció del DEGI és complementària del diploma de Ciències Empresarials. A efectes d'aquest darrer, la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques convalidarà totes les assignatures aprovades als centres que imparteixen docència del programa DEGI, segons la taula d'equivalències vigent en el període de matriculació.

Les institucions receptores d'estudiants poden exigir l'assistència obligatòria a cursos diferents dels enumerats a la taula de crèdits mínims. La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques exigirà als estudiants estrangers l'assistència obligatòria a classes de català.

La xarxa del DEGI està integrada pels següents centres:
Université de Valenciennes et du Hainaut-Cambrésis (França)
Fachhochschule Bielefeld (Alemanya)
HER-ISER, Rotterdam (Holanda)
Universidade do Minho (Portugal)
University of Teesside (Anglaterra)
University of Luton (Anglaterra)
Universitat de Vic
ZHWWinterthur (Suïssa)

Les tutories

La Facultat ofereix a tots els estudiants que comencen els estudis universitaris un servei de tutories que té per objectiu facilitar-los la integració a la dinàmica universitària. La Facultat assigna a cada estudiant un tutor, professor de la Universitat, que l'assessora en els àmbits acadèmic, de futur professional i, si és el cas, personal. Òbviament, la utilització d'aquest servei és voluntari per part dels estudiants.

La Borsa de Treball

La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic ofereix a tots els estudiants els serveis de la Borsa de Treball, que canalitza les ofertes de treball i les demandes dels diplomats, llicenciats o estudiants.

Les persones interessades ens fan arribar els seu *Curriculum Vitae* que entra en una base de dades. A partir de les ofertes de treball detallades d'empreses i institucions, la Facultat fa una primera selecció i trameta a les empreses els perfils més ajustats (especialització, coneixements d'idiomes i informàtica, interessos personals). La selecció final i la negociació sobre les condicions de treball queda en mans de les empreses i els interessats.

Des del començament d'aquest servei, el volum de contractacions ha augmentat progressivament. Si hi estàs interessat, t'encoratgem perquè facis arribar el teu currículum a la Secretaria de la Facultat i omplis la fitxa corresponent. En cas que ja ho hages fet, actualitza el currículum periòdicament per tal de tenir una informació com més ajustada millor.

Notes

- Juntament amb el full de matrícula us donaran un calendari dels exàmens de les assignatures de què us heu matriculat. Assegureu-vos que tots són compatibles.
- Per tots els alumnes que esteu en disposició d'acabar els estudis, la Facultat celebra, a cada convocatòria una sessió d'avaluació on s'analitzen conjuntament els resultats acadèmics. Òbviament, les qualificacions de tots els alumnes en aquestes circumstàncies no són públiques fins després de la sessió.

– Els alumnes que tenen pendent menys d'un 10% del total dels crèdits de la carrera, i que ja han cursat alguna vegada totes les assignatures de què es matriculen, tenen dret a una convocatòria extraordinària de totes les assignatures.

Programes de les assignatures del nou pla d'estudis (1998)

Assignatures obligatòries de primer curs

Anàlisi Matemàtica

CRÈDITS: 9

QUADRIMESTRE: anual

OBJECTIUS:

Per al desenvolupament dels conceptes bàsics d'Economia calen un seguit de recursos matemàtics que s'estudien en aquesta assignatura i, alhora, cal aprofundir els conceptes coneguts interpretant-los en les seves aplicacions econòmiques. Les relacions entre les diferents variables que intervenen en qualsevol dels múltiples problemes que analitza la moderna teoria econòmica, necessita l'estudi matemàtic de les funcions de diverses variables. Com afecta a una magnitud econòmica un petit canvi en una de les seves variables? Què cal fer per obtenir el màxim benefici en un determinat model de producció? I el mínim cost? Són qüestions a les quals la Matemàtica pot donar resposta.

PROGRAMA:

Tema 1. Funcions reals d'una variable real.

- 1.1. Concepte i domini.
- 1.2. Límits i continuïtat.
- 1.3. Derivació. Extrems relatius.
- 1.4. Estudi i gràfic d'una funció.
- 1.5. Integrals definides i impròpies

Tema 2. Apunts d'àlgebra lineal.

- 2.1. Càlcul matricial. Tipus de matrius.
- 2.2. Determinants. Propietats.
- 2.3. Rang d'una matriu. Matriu inversa.
- 2.4. Sistemes d'equacions lineals.

Tema 3. Funcions de diverses variables reals.

- 3.1. Concepte. Camp d'existència. Corbes de nivell.
- 3.2. Derivació parcial. Derivació successiva.
- 3.3. Concepte de diferencial. Funcions implícites.
- 3.4. Optimització: extrems relatius i condicionats.

Tema 4. Mètodes d'anàlisi dinàmica.

- 4.1. Equacions diferencials ordinàries: separables i lineals.
- 4.2. Equacions en diferències finites.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen parcial eliminatori al febrer i un examen final en la convocatòria corresponent. Es podran realitzar diverses proves durant el curs que poden ajudar a pujar la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Larson; Hostetler; Eduards. *Càlculo. Vol. I i II*. Madrid: McGraw-Hill. 1995.
Sydsaeter, K. Hammond, P. *Matemàtiques para el Anàlisi Económico*. Prentice Hall. 1998.
Calle, ML.; Vendrell, R. *Problemes d'Àlgebra Lineal i Càlcul infinitesimal*. Vic: Eumo Ed. 1992.

Demidovich, B. *Problemas y Ejercicios de Análisis Matemático*. Madrid: Paraninfo. 1993.
Balbas; Gil; Gutierrez. *Análisis Matemático para la Economía. Vol. I i II*. Editorial AC. 1989.
García, A. *Matemáticas aplicadas a la Empresa*. Madrid: Editorial AC. 1992.
Alegre, P.; Badia, C. *Ejercicios resueltos de Matemáticas Empresariales*. Madrid: Editorial AC. 1990.
Bombal; Marín; Vera. *Problemas de Análisis Matemático. Vol. I i II*. Madrid: Editorial AC. 1989.
Caballero, R. *Matemáticas aplicadas a la Economía y a la Empresa*. Madrid: Pirámide. 1993.

PÀGINES D'INTERNET:

El paraíso de las matemáticas: www.matematicas.net/

Ejercicios resueltos de matemáticas: sergiman.tripod.com/

Página Web de matemáticas: www.ciudadfutura.com/matematicas/index.html

Gacetilla Matemática: www.arrakis.es/~mcj/

Comptabilitat Financera

CRÈDITS: 9

QUADRIMESTRE: Anual

OBJECTIU:

Partint de zero, arribar a conèixer la metodologia comptable i el Pla General de Comptabilitat per poder seguir perfectament un procés comptable complet.

PROGRAMA:

1. Introducció a la comptabilitat:
  - a) Concepte.
  - b) Objectius.
  - c) Destinataris.
  - d) Branques.
2. El patrimoni:
  - a) Concepte comptable de patrimoni.
  - b) El balanç.
  - c) Elements patrimonials.
  - d) Masses patrimonials.
  - e) Els fets comptables.
3. El compte:
  - a) Concepte i estructura.
  - b) Classificació.
  - c) Tecnicismes.
  - d) La partida simple i la partida doble.
  - e) Principis del mètode de la partida doble.
  - f) Assentaments.
  - g) Estudi dels comptes de compres i vendes.
4. Els llibres de comptabilitat:
  - a) Legislació mercantil.
  - b) El llibre diari.
  - c) El llibre major.
  - d) El llibre d'inventaris i comptes anuals.
5. El procés comptable:
  - a) Introducció.
  - b) Anàlisi del procés comptable.
  - c) Aplicació del resultat de l'exercici.
6. Anàlisi del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Els principis comptables.
  - b) El quadre de comptes.
  - c) Definicions i relacions comptables.
  - d) Els comptes anuals.
  - e) Les normes de valoració.
  - f) Comptabilització de l'impost sobre beneficis.
7. Estudi de les compres:
  - a) Comptes del Pla General de Comptabilitat.

- b) Normes de valoració.
- 8. Estudi de les vendes:
  - a) Comptes del Pla General de Comptabilitat.
  - b) Normes de valoració.
- 9. Estudi del Grup 3 del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Contingut dels comptes d'existències.
  - b) Criteris de valoració de les existències.
  - c) Funcionament dels comptes d'existències.
  - d) Correccions valoratives de les existències.
  - e) Introducció de l'IVA.
- 10. Estudi del Grup 4 del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Proveïdors.
  - b) Creditors.
  - c) Clients.
  - d) Deutors.
  - e) Provisions per insolvències.
  - f) Efectes comercials a cobrar.
  - g) Efectes comercials a pagar.
  - h) Els comptes de personal.
  - i) La periodificació comptable.
- 11) Estudi del Grup 2 del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Immobilitzat material.
  - b) Immobilitzat material en curs.
  - c) Immobilitzat immaterial.
  - d) Despeses amortitzables.
  - e) El lísing.
- 12) Estudi de les inversions financeres permanents i temporals:
  - a) Introducció.
  - b) Els valors negociables.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen parcial al febrer i un examen final en la convocatòria corresponent.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Pla General Comptable, 1990.

Complementària:

Omeñaca García, J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, 1996.

Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad Financiera*. Madrid: Trivium S.A., 1989.

Álvarez López, J. *Introducción a la contabilidad*. Sant Sebastià: Donostiarra, S.A., 1991.

Wander-Berghe, J. L. *Manual de contabilidad general*. Madrid: Pirámide, 1994.

Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de contabilidad financiera y de sociedades*. Bilbao: Deusto, 1993.

Rivero, J. *Supuestos de contabilidad financiera*. Madrid: Trivium, 1989.

Sáez Torrecilla, Ángel. *Contabilidad general*. Vol. I. Madrid: McGraw-Hill, 1995.

Codera, José María. *Contabilidad básica*. Madrid: Pirámide, 1992.

Domínguez Pérez, J. L., Gay Saludas, J. M., Losilla Ramírez, M., Melús Fernández, J. J., Osés García, J. *Contabilidad financiera. Aplicación práctica de las normas de valoración*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.

Dret Empresarial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r i 2n

OBJECTIUS:

Es tracta d'una assignatura de dret privat, comprensiva del dret civil i el dret mercantil.

Consta d'una primera part dedicada al dret civil (introducció, fonts del dret, aplicació i eficàcia de la llei; les situacions jurídiques i els béns, dret de la persona –persona física i persona jurídica–, obligacions i contractes, possessió, propietat i els altres drets reals i els efectes patrimonials del matrimoni); i una segona part dedicada al dret mercantil (introducció, l'empresa, l'empresari i l'establiment mercantil, la societat anònima i el seu finançament, la societat de responsabilitat limitada, la societat unipersonal anònima i de responsabilitat limitada, altres tipus societaris, el dret concursal, la publicitat mercantil, la contractació mercantil i els títols-valors).

L'objectiu principal és que l'estudiant conegui i aprofundeixi en les institucions bàsiques del dret civil (sobretot els contractuals) com a antecedent necessari per tractar posteriorment l'especialitat del dret mercantil. En aquesta especialitat es tracta de que l'estudiant sàpiga connectar els aspectes jurídics del dret mercantil amb les qüestions més tècniques que fan referència a l'empresa i que, en finalitzar l'aprenentatge de la matèria, estigui en condicions de qüestionar i plantejar problemes davant dels instruments mercantils.

La finalitat bàsica és que l'estudiant complementi els seus coneixements tècnics empresarials amb els aspectes jurídics mercantils necessaris que regulen l'activitat empresarial i comercial. També es pretén que l'estudiant sigui capaç de familiaritzar-se amb el lèxic i les expressions jurídiques en la seva activitat professional.

METODOLOGIA

Tenint en compte la naturalesa de la matèria, es fa servir majoritàriament la classe magistral o lliçó de síntesi, encara que també s'utilitza la classe pràctica o activa, mitjançant la selecció, elaboració i la discussió de casos pràctics i/o documents.

PROGRAMA

A.-Dret civil.

I.-Introducció

1.-El Dret.

1.1.-El concepte i les característiques del dret.

1.2.-La norma jurídica.

2.-La diferenciació dret públic-dret privat.

2.1.-El dret civil: concepte.

2.2.-El Codi Civil i la legislació civil espanyola.

2.3.-La coexistència de diversos ordenaments jurídics civils en el territori de l'Estat espanyol.

3.-Les fonts del dret.

3.1.-El sistema de fonts.

3.2.-La Llei: concepte, característiques i classes. Els Tractats Internacionals.

3.3.-El costum.

3.4.-Els principis generals del dret.

3.5.-La jurisprudència.

4.-L'aplicació i l'eficàcia de la llei.

4.1.-L'aplicació de la llei: formes d'aplicació de la llei.

4.2.-L'eficàcia de la llei.

II.-Les situacions jurídiques i els béns

1.-La relació jurídica.

1.1.-La relació jurídica: concepte. Estructura de la relació jurídica.

1.2.-El dret subjectiu: el subjecte de la relació jurídica.

2.-Els béns i les coses.

2.1.-Els béns i les coses: classes de coses.

2.2.-El concepte de finca: finques rústiques i finques urbanes.

2.3.-El concepte de patrimoni.

3.-El temps i els seus efectes jurídics.

3.1.-La prescripció.

3.2.-La caducitat.

III.-La persona

1.-La persona.

1.1.-La persona: concepte i classes.

1.2.-La personalitat civil.

2.-La persona física.

2.1.-L'adquisició de la personalitat.

2.2.-L'extinció de la personalitat.

3.-La persona jurídica.

3.1.-El règim de les persones jurídiques en general.

3.2.-La persona jurídica: concepte i classes.

IV.-Les obligacions i els contractes

1.-L'obligació.

1.1.-L'obligació: concepte i classes.

1.2.-Les fonts de les obligacions.

1.3.-El compliment normal de les obligacions: el pagament i les altres causes d'extinció de les obligacions.

1.4.-El compliment anormal de les obligacions.

1.5.-La transmissió de les obligacions.

2.-La teoria del negoci jurídic.

2.1.-El negoci jurídic: concepte, classes i elements.

2.2.-La representació: concepte i classes.

3.-El contracte.

3.1.-El contracte: concepte.

3.2.-L'estructura i els elements del contracte.

3.3.-La perfecció, la interpretació i la consumació dels contractes.

3.4.-La ineficàcia dels contractes: nul·litat, anul·labilitat, rescissió i resolució dels contractes.

4.-Alguns tipus contractuals:

4.1.-La compra-venda: concepte, característiques, naturalesa i classes.

4.2.-La donació: concepte i classes.

4.3.-L'arrendament: concepte i classes.

4.4.-La societat: concepte i classes.

4.5.-El dipòsit: concepte i classes.

V.-La possessió, la propietat i els altres drets reals

1.-La possessió.

1.1.-La possessió: concepte i classes.

2.-El dret real.

2.1.-El dret real: concepte i classes.

- 3.-El dret de propietat.
  - 3.1.-El dret de propietat: concepte.
  - 3.2.-La funció social de la propietat: límits al dret de propietat.
  - 3.3.-La protecció del dret de propietat.
- 4.-Els altres drets reals.
  - 4.1.-El dret d'usdefruit: concepte i característiques.
  - 4.2.-Els drets reals de garantia: concepte, característiques i classes.
- 5.-La publicitat dels drets reals immobiliaris.
  - 5.1.-El registre de la propietat: concepte i títols i drets inscrivibles.
  - 5.2.-Les funcions del registre de la propietat.
- VI.-Els efectes patrimonials del matrimoni
  - 1.-Els règims econòmics matrimonials.
    - 1.1.-Els règims econòmics matrimonials en el Codi Civil i en la legislació civil catalana.
    - 1.2.-El règim de separació de béns.
    - 1.3.-El règim de participació.
    - 1.4.-El règim de societat de guanys.

B.-Dret mercantil

I.-Introducció

- 1.-Introducció i fonts del dret mercantil.
  - 1.1.-El dret mercantil: concepte i característiques.
  - 1.2.-El dret mercantil com el dret dels actes jurídics realitzats en massa.
  - 1.3.-El dret mercantil com el dret d'empresa: concepte d'empresa.
  - 1.4.-Els elements del dret mercantil.
  - 1.5.-Les fonts del dret mercantil: concepte i classes.
  - 1.6.-Les condicions generals de la contractació i del contracte.
- II.-L'empresa, l'empresari i l'establiment mercantil
  - 1.-L'empresa, l'empresari i l'establiment mercantil.
    - 1.1.-El concepte jurídic d'empresa.
    - 1.2.-El concepte jurídic d'empresari.
    - 1.3.-Les classes d'empresaris.
    - 1.4.-La responsabilitat de l'empresari.
    - 1.5.-L'establiment mercantil: concepte i elements.
  - 2.-L'empresari individual.
    - 2.1.-L'empresari individual: concepte. Capacitat per ser empresari.
    - 2.2.-Incapacitats, inhabilitacions, prohibicions i incompatibilitats.
    - 2.3.-L'Estatut jurídic de l'empresari estranger.
    - 2.4.-Els col·laboradors de l'empresari: el factor.
    - 2.5.-Els col·laboradors autònoms col·legiats: els agents mitjancers en general: concepte i classes.
  - 3.-L'empresari social.
    - 3.1.-La societat mercantil: concepte, característiques i classes.
    - 3.2.-La distinció entre societats personalistes i societats capitalistes.
    - 3.3.-La societat col·lectiva: concepte, característiques i requisits de constitució.
    - 3.4.-La societat comanditària simple: concepte, característiques i requisits de constitució.
    - 3.5.-La societat comanditària per accions: concepte i característiques.

III.-La societat anònima

- 1.-La societat anònima: aspectes fundacionals.
  - 1.1.-La societat anònima: concepte, característiques i règim legal.
  - 1.2.-Constitució, publicitat i personalitat jurídica.

- 1.3.-Els procediments de fundació de la societat anònima.
- 1.4.-La nul·litar de la societat anònima.
- 1.5.-Les societats anònimes especials.
- 2.-L'estructura financera. El capital social.
  - 2.1.-El patrimoni i el capital social en la societat anònima.
  - 2.2.-El desemborsament del capital social.
  - 2.3.-L'acció com a títol.
  - 2.4.-L'acció com a expressió de la qualitat de soci.
  - 2.5.-L'acció com a objecte de negocis jurídics.
  - 2.6.-La copropietat i els drets reals sobre les accions.
  - 2.7.-Les prestacions accesoris.
- 3.-Els òrgans socials.
  - 3.1.-Els òrgans socials de la societat anònima: concepte i classes.
  - 3.2.-La Junta General d'Accionistes: concepte, característiques, classes i règim jurídic.
  - 3.3.-Els administradors: concepte. Estructura de l'òrgan d'administració.
  - 3.4.-La responsabilitat dels administradors.
- 4.-La modificació dels estatuts i l'augment i la reducció del capital.
  - 4.1.-La modificació dels estatuts.
  - 4.2.-L'augment de capital.
  - 4.3.-La reducció de capital.
- 5.-La transformació, la fusió i l'escissió.
  - 5.1.-La transformació de la societat anònima: concepte i requisits.
  - 5.2.-La fusió de la societat anònima amb altres societats: concepte, característiques, requisits i períodes.
  - 5.3.-L'escissió de la societat anònima: concepte, requisits i períodes.
- 6.-La dissolució i la liquidació.
  - 6.1.-La dissolució de la societat anònima.
  - 6.2.-La liquidació de la societat anònima: concepte, procediment i efectes.
  - 6.3.-L'extinció de la societat anònima.
- IV.-La societat de responsabilitat limitada
  - 1.-La societat de responsabilitat limitada: introducció i nocions fonamentals.
    - 1.1.-L'evolució històrica. La regulació legal i les característiques genèriques.
    - 1.2.-La societat de responsabilitat limitada: concepte i característiques.
    - 1.3.-La constitució de la societat de responsabilitat limitada.
    - 1.4.-Les participacions socials: concepte, característiques i règim jurídic.
    - 1.5.-Els òrgans socials: concepte, classes i règim jurídic.
    - 1.6.-La modificació dels estatuts socials.
    - 1.7.-L'augment i la reducció del capital.
    - 1.8.-La transformació, la fusió i l'escissió de la societat.
    - 1.9.-La separació i l'exclusió de socis.
    - 1.10.-La dissolució i la liquidació.
- V.-La societat unipersonal anònima i de responsabilitat limitada
  - 1.-La societat unipersonal i la Llei de Societats de Responsabilitat Limitada
    - 1.1.-La societat unipersonal: consideracions prèvies.
    - 1.2.-La delimitació legal dels supòsits d'unipersonalitat.
    - 1.3.-El règim de la publicitat de la societat unipersonal.
    - 1.4.-El règim intern del funcionament de la societat unipersonal. Les decisions del soci únic.
    - 1.5.-El règim extern del funcionament de la societat unipersonal.

VI.-Els altres tipus societaris

- 1.-Les societats cooperatives, les societats de garantia recíproca, les societats laborals i les agrupacions d'empreses.
  - 1.1.-Les societats cooperatives: concepte, característiques, classes i règim jurídic.
  - 1.2.-Les societats de garantia recíproca: concepte, característiques i règim jurídic.
  - 1.3.-Les societats laborals: concepte, característiques i règim jurídic.
  - 1.4.-Les agrupacions d'empreses: les unions temporals d'empreses, les agrupacions d'interés econòmic i l'associació de comptes en participació.

VII.-El finançament de la societat anònima amb recursos aliens

1.-L'emissió d'obligacions

- 1.1.-L'emissió d'obligacions: consideracions prèvies i regulació.
- 1.2.-L'obligació: concepte, característiques, requisits i classes.
- 1.3.-Les obligacions convertibles en accions.

VIII.-El dret concursal

1.-La regulació jurídica de la insolvència de l'empresari.

- 1.1.-L'anormalitat en el compliment de les obligacions.
- 1.2.-Els procediments reguladors de la insolvència.
- 1.3.-La suspensió de pagaments: concepte, pressupòsits i règim jurídic.
- 1.4.-La fallida: concepte, classes, pressupòsits i règim jurídic.

IX.-La publicitat mercantil

1.-La publicitat mercantil en general.

- 1.1.-El Registre Mercantil: concepte i funcions.

X.-La contractació mercantil

1.-El contracte mercantil en general.

- 1.1.-El contracte com a instrument de circulació.
- 1.2.-Les característiques específiques del contracte mercantil.

2.-La compra-venda mercantil.

- 2.1.-La compra-venda mercantil: concepte, característiques i règim jurídic.
- 2.2.-Les compra-vendes mercantils especials.

3.-Els altres contractes de distribució de mercaderies afins a la compra-venda.

- 3.1.-El contracte estimatori.
- 3.2.-El contracte de subministrament.
- 3.3.-El contracte de permuta.
- 3.4.-La transferència de crèdits.

4.-Els contractes de col·laboració, finançament i fiançament.

- 4.1.-El contracte de préstec: concepte i règim jurídic.
- 4.2.-El contracte de compte corrent comercial.
- 4.3.-El contracte de *factoring*
- 4.4.-El contracte de *leasing* o d'arrendament financer.
- 4.5.-El contracte de *franchising* o franquícia.
- 4.6.-El contracte de fiançament mercantil.

5.-Altres contractes de col·laboració.

- 5.1.-El contracte de comissió.
- 5.2.-El contracte de mediació.
- 5.3.-El contracte d'agència.

XI.-Els títols-valors

1.-Els títols-valors. La lletra de canvi, el xec i el pagaré.

- 1.1.-Els títols-valors: concepte, característiques i classes.

- 1.2.-La lletra de canvi: concepte i regulació.
- 1.3.-El xec: concepte, característiques i regulació.
- 1.4.-El pagaré: concepte, característiques i regulació.

AVALUACIÓ

Al final del quadrimestre hi haurà l'examen final de l'assignatura. La puntuació mínima exigida per superar l'assignatura és de 5. De forma complementària es tenen en compte treballs presentats i casos pràctics resolts pels estudiants.

BIBLIOGRAFIA

Obligatòria:

- Codi Civil i legislació complementària.*
- Compilació del Dret Civil de Catalunya i legislació complementària.*
- Codi de Comerç i legislació complementària.*
- Constitució Espanyola.*

De consulta:

- Albaladejo, M. *Derecho Civil*. Vols I-II i III. Barcelona: Llibreria Bosch, 1989-1996.
- Albaladejo, M. *Compendio de Derecho Civil*. Barcelona: Llibreria Bosch 1990.
- Álvarez Conde, E. *Curso de Derecho Constitucional*. Vols I i II. Madrid: Tecnos, 1992-1993.
- Aparicio, Miguel Àngel. *Introducción al Sistema Político y Constitucional Español*. Barcelona: Ariel, 1984.
- Badenes Gasset, Ramón. *El contrato de compraventa*. Vols I i II. Barcelona: Llibreria Bosch, 1979.
- Balaguer, F. *Fuentes del Derecho. Principios del Ordenamiento Constitucional*. Madrid: Tecnos, 1991.
- Boquera Matarredona, J. *La Sociedad Unipersonal de Responsabilidad Limitada*. Madrid: Civitas, 1996.
- Broseta, M. *Manual de Derecho Mercantil*. Madrid: Tecnos, 1994.
- Calavia Molinero, J.M. *Dret Mercantil. Dret de Societats*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1997.
- Calavia Molinero, J.M. *Empresarials. Dret Mercantil*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1997.
- Diez Picazo, L. i Gullón, Antonio. *Instituciones de Derecho Civil*. Vols 1 i 2. Madrid: Tecnos 1995.
- Echevarria Saenz, Joseba A. *El contrato de franquicia. Definición y conflictos en las relaciones internas*. Madrid: McGraw-Hill, 1995.
- García de Enterría, J. *Contrato de factoring y cesión de créditos*. Madrid: Civitas, 1995.
- González Casanova, J.A. *Teoría del Estado y Derecho Constitucional*. Barcelona, Vicens Vives, 1987.
- Jiménez Sánchez, Guillermo. *Derecho Mercantil*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Jiménez Sánchez, Guillermo. *Lecciones de Derecho Mercantil*. Madrid: Tecnos, 1997.
- Lacruz Verdejo, J. L. Sancho F de A. *Elementos de Derecho Civil*. Vols I-II-III-III bis i IV. Barcelona: Llibreria Bosch, 1984-1991.
- Lasarte Álvarez, C. *Curso de Derecho Civil Patrimonial*. Madrid: Tecnos, 1995
- Lasarte Álvarez, C. *Principios de Derecho Civil*. Madrid: Editorial Trivium SA, 1996.
- Latorre, A. *Introducción al Derecho*. Barcelona: Ariel, 1988.
- López Guerra, L. *Introducción al Dret Constitucional*. València: Tirant Lo Blanch, 1995.
- Lopez Guerra, L. *Dret Constitucional*. Volums 1 i 2. València: Tirant Lo Blanch, 1995
- Monge Gil, A..L. *Las Agrupaciones de Interés Económico*. Madrid: Tecnos, 1995.
- Moreno Quesada, B. *Derecho Civil Patrimonial*. Granada: Comares, 1995.
- Pérez Royo, J. *Curso de Derecho Constitucional*. Madrid: Marcial Pons, 1995.
- Puig i Ferriol, Ll. *Manual de Derecho Civil*. Vols I i II. Madrid: Marcial Pons, 1995-1996.
- Uria, R. *Derecho Mercantil*. Madrid: Marcial Pons, 1997.
- Vicent Chuliá, F. *Introducción al Derecho Mercantil*. València: Tirant Lo Blanch, 1996.
- Villar Uribarri, J.M. *Régimen jurídico del leasing*. Madrid: Edersa, 1993.

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIU:

L'objectiu principal de l'assignatura és que l'estudiant sigui capaç d'identificar i classificar els elements bàsics de l'economia i la gestió d'empreses. Aquest objectiu es pot concretar en capacitar l'estudiant per realitzar els tres conjunts d'activitats següents: primer, descriure les etapes principals del procés de formulació de l'estratègia; segon, explicar el conjunt de tasques del treball directiu i, tercer, llistar els problemes i les decisions bàsiques relacionades amb les àrees productiva, comercial i financera.

Paral·lelament es pretén capacitar a l'estudiant per prendre decisions dins de l'àmbit directiu de dues formes. Primer, per a problemes no estructurats, seguint un procés general de resolució de problemes i, segon, per a certs problemes rutinaris, aplicant alguns mètodes operatius.

TEMARI:

Part I. Conceptes generals

1. Introducció a l'empresa
  - 1.1. L'empresa des del punt de vista macroeconòmic: el flux circular de la renda
  - 1.2. L'empresa com a sistema
  - 1.3. L'empresa com a mecanisme de coordinació alternatiu al mercat
  - 1.4. Empresa i empresari
2. Els objectius de l'empresa
  - 2.1. Perspectiva històrica de la problemàtica dels objectius empresarials
  - 2.2. Les funcions dels objectius
  - 2.3. Missió, objectius i subobjectius
  - 2.4. Normes per a l'establiment d'objectius
  - 2.5. Exemples d'objectius empresarials
3. L'entorn de l'empresa
  - 3.1. Concepte i tipus d'entorn
  - 3.2. Anàlisi de l'entorn general
  - 3.3. Anàlisi de l'entorn específic o sector industrial
4. L'estratègia de l'empresa
  - 4.1. Concepte i components de l'estratègia empresarial
  - 4.2. Fases del procés de la direcció estratègica
  - 4.3. Estratègies competitives genèriques
  - 4.4. Elements d'anàlisi per a la formulació de l'estratègia

Part II. Direcció general

5. La direcció
  - 5.1. Les funcions directives
  - 5.2. La presa de decisions
  - 5.3. Els nivells directius
  - 5.4. La naturalesa del treball directiu

Apèndix. Exercicis de presa de decisions en ambients d'incertesa i de risc
6. L'organització de l'empresa

- 6.1. Les parts fonamentals de l'organització
- 6.2. Els mecanismes de coordinació
- 6.3. Paràmetres de disseny
- 6.4. Factors de contingència
- 6.5. Configuracions estructurals
- 7. La direcció dels recursos humans
  - 7.1. El problema de la motivació humana
  - 7.2. El lideratge
  - 7.3. La comunicació
  - 7.4. Reclutament, selecció i formació de personal
  - 7.5. Avaluació del rendiment i sistemes de recompenses i incentius

Part III. Àrees funcionals

- 8. Producció
  - 8.1. Funcions de l'activitat productiva
  - 8.2. La qualitat en l'activitat productiva
  - 8.3. Tipus de processos productius
  - 8.4. Determinació del volum de producció en equilibri
- 9. Màrqueting
  - 9.1. La funció comercial de l'empresa
  - 9.2. Activitats de la direcció comercial
  - 9.3. Anàlisi del sistema comercial
  - 9.4. Disseny d'estratègies de màrqueting
- 10. Finances
  - 10.1. Estructura econòmica: la inversió en actiu fix i en actiu circulant
  - 10.2. Estructura financera: exigible a curt termini i recursos permanents
  - 10.3. Estats financers: balanç i compte de resultats
  - 10.4. Equilibri entre finançaments i inversions: concepte de fons de maniobra
  - 10.5. Objectius de la gestió financera: equilibri financer i rendibilitat

AVALUACIÓ:

La nota final es calcularà a partir de les qualificacions obtingudes en: (1) l'examen que és farà a final del curs, (2) les resolucions escrites i orals als diversos casos pràctics que es discutiran al llarg de l'assignatura i (3) l'actitud i la participació que es mostraran diàriament durant el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA

Actualment, hi ha disponibles al mercat multitud de llibres d'introducció a l'economia i a la gestió d'empreses. Tot i les evidents diferències d'enfocament i contingut que existeixen entre elles, la majoria són, fins a cert punt, substitutives. La bibliografia que aquí es recomana representa només una mostra de les referències vives en llengua espanyola. S'anima, però, l'estudiant a descobrir ell mateix els llibres més adients per cadascun dels temes que tractarem en aquesta assignatura.

Alegre, L.; *et al.* 1995. *Fundamentos de economía de la empresa: perspectiva funcional*. Barcelona: Ariel.

Cuervo, A.; *et al.* 1996. *Introducción a la administración de empresas*. 2a ed. Madrid: Civitas.

Díez de Castro, J.; Redondo, C. 1996. *Administración de empresas*. Madrid: Pirámide.

Koontz, H.; Weihrich, H. 1998. *Administración. Una perspectiva global*. 11a ed. Mèxic: McGraw-Hill.

Navas, J. E.; Guerras, L. A. 1998. *La dirección estratégica de la empresa. Teoría y aplicaciones*. 2a ed. Madrid: Civitas.

Santesmases, M. 1996. *Marketing. Conceptos y estrategias*. 3a ed. Madrid: Pirámide.

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r i 2n

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén introduir l'estudiant en els conceptes de sistema econòmic i d'excedent des d'una perspectiva històrica, situant en el seu context les diferents aportacions. A partir d'aquest marc global es desenvoluparan les modernes teories del consum, la producció i els mercats (Introducció a la Microeconomia).

PROGRAMA:

1a Part. Introducció a l'economia.

1. La ciència econòmica.
Orígens i evolució històrica.
2. El sistema econòmic.
Fluxos circulars de la renda.
Taules *input-output*.
L'excedent i la distribució.

2a Part. Introducció a la Microeconomia.

1. L'escassetat i els mercats.
El «problema econòmic fonamental».
La frontera de possibilitats de producció.
L'oferta, la demanda i l'equilibri.
L'elasticitat i la dinàmica de l'equilibri.
2. Teoria de la demanda.
La utilitat i el comportament racional.
Corbes d'inferència i restriccions pressupostàries.
L'equilibri del consumidor.
Deducció de la funció de demanda.
3. Teoria de la producció i els costos.
  - 3.1. L'empresa i els factors de producció:
La «lleï» de la productivitat marginal.
Els rendiments a escala de la funció de producció.
  - 3.2. L'estructura de costos a curt termini:
Els costos a llarg termini. Economies d'escala.
Relació entre costos a curt i llarg termini.
4. Estructures de mercat.
  - 4.1. La competència perfecta:
Els supòsits del model.
Ingressos i costos en competència perfecta.
L'equilibri de l'empresa i la indústria.
  - 4.2. El monopoli:
Poder de mercat i ingrés marginal.
El cost social.
Regulació dels monopolis.
Discriminació de preus.
  - 4.3. L'oligopoli i la competència monopolística:
Nous desenvolupaments; teoria de jocs.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Alba, G. i altres. *Economía: teoría y política. Libro de problemas*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.
- Barbé, Ll. *Curs d'introducció a l'economia*. Vols. 2. Bellaterra: Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1991.
- Bowles, S.; Edwards, R. *Introducción a la Economía*. Madrid: Alianza Universidad, 1990.
- Cortés, A. *Principios de Economía Política*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Lipsey, R. Harbury, C. *Principis d'economia*. Barcelona: Vicens Vives, 1992.
- Madariaga, R.; *Economía: teoría i problemes*. Vic: Eumo Editorial, 1998. (2a ed.)
- Mochón, F. *Economía. Teoría y política*. Madrid: McGraw-Hill, 1990. (2a ed.)
- Roncaglia, A. *Elements fonamentals d'economia política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Tugores, J.; Ayerbe, C. i altres. *Introducción a la economía. Libro de problemas*. Barcelona: Vicens Vives, 1993.

Història Econòmica

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r i 2n

OBJECTIUS:

Aquest programa d'Història Econòmica Mundial té com a objectiu fonamental estudiar el capitalisme des del seu establiment fins a l'actualitat i analitzar l'evolució i la diferenciació econòmica territorial que genera. Es tracta de donar als estudiants les referències històriques que per la seva relació amb les institucions actuals han de ser conegudes per tots aquells que operen en el camp de l'economia. Hi haurà, però, dos temes introductoris que plantejaran sintèticament l'economia precapitalista a Europa i les bases sobre les quals s'establirà el capitalisme, posant èmfasi, especialment, en la caracterització general.

Tot i que és una assignatura d'àmbit universal, es faran referències als casos català i espanyol.

La preparació del programa es farà en base a les exposicions del professor i a les lectures bàsiques i obligatòries que s'aniran indicant al llarg del quadrimestre.

PROGRAMA:

0. Introducció.

Tipologia de les grans formes econòmiques.

Formació i desenvolupament de les societats agràries.

1. L'economia europea preindustrial.

1.1. La crisi del sistema feudal.

1.2. L'expansió colonial dels segles XVI i XVII.

1.3. El creixement del comerç mundial.

1.4. Manufactura i protoindustrialització.

1.5. La població. Els règims demogràfics.

2. Orígens i trets definatoris del creixement capitalista.

2.1. La revolució industrial britànica.

2.2. Les revolucions burgeses: un nou marc institucional.

2.3. Característiques generals i factors del desenvolupament.

3. Pautes d'industrialització.

3.1. El desenvolupament capitalista: una visió comparativa.

3.2. Gran Bretanya, 1830-1914.

3.3. França, una via lenta cap a la industrialització.

3.4. Alemanya, de la fragmentació a la preponderància.

3.5. La formació d'una primera potència mundial: els Estats Units.

3.6. La industrialització d'una societat no occidental: el Japó.

3.7. La perifèria europea d'industrialització tardana: Itàlia i Rússia.

3.8. El fracàs de la revolució industrial a Espanya.

3.9. La industrialització catalana.

4. L'economia internacional al segle XIX.

4.1. La internacionalització dels factors.

4.2. El comerç mundial. Polítiques comercials exteriors.

4.3. El sistema monetari internacional.

4.4. Colonialisme i creixement econòmic.

5. Les transformacions de les economies capitalistes. 1900-1939.

5.1. Efectes de la I Guerra Mundial i la recuperació.

- 5.2. La crisi de 1929 i la Depressió dels anys trenta.
- 5.3. El New Deal.
- 5.4. Les economies totalitàries d'Itàlia i Alemanya.
6. Desenvolupament d'una economia planificada: l'URSS.
  - 6.1. Del «comunisme de guerra» a la NEP, 1918-1929
  - 6.2. Col·lectivització i industrialització: l'estalinisme, 1929-1953.
  - 6.3. Estancament i crisi. De Krustxev a Gorbatxov, 1953-1991.
7. Creixement, desigualtats i relacions econòmiques internacionals, 1945-1973.
  - 7.1. Efectes de la Guerra i reconstrucció postbèl·lica.
  - 7.2. El nou marc institucional. Bretton Woods i el FMI.
  - 7.3. La política de blocs.
  - 7.4. El gran creixement econòmic, 1950-1973. Els nous factors, els ritmes diferents, la liberalització del comerç i el sistema monetari.
  - 7.5. Pautes de creixement: els Estats Units, la gran expansió europea i el miracle japonès.
  - 7.6. Els nous països industrialitzats.
  - 7.7. Les economies subdesenvolupades.
8. Crisi i recuperació de les economies capitalistes, 1973-1985.
  - 8.1. La crisi de 1973. Els orígens i el paper del petroli.
  - 8.2. Fi de l'expansió i desequilibri general.
  - 8.3. Polítiques econòmiques de sortida de la crisi.
  - 8.4. Recuperació i nova expansió dels anys vuitanta.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre es farà un examen final per avaluar el grau de coneixement del programa i de les lectures fixades. Al llarg del quadrimestre es faran diversos exercicis i controls que podran representar fins a un 25% de la nota final. Els estudiants que no es presentin a l'examen final o que no l'aprovin, es podran examinar de tot el programa en una segona convocatòria de curs que es farà pel juny o bé pel setembre.

BIBLIOGRAFIA:

General:

- Aracil, R. *Historia Económica Contemporánea*. Barcelona: Teide, 1988.
- Aracil, R.; Segura, A. *Historia económica mundial i d'Espanya*. Barcelona: Teide, 1993.
- Beaud, M. *Historia del capitalismo. De 1500 a nuestros días*. Barcelona: Ariel, 1986.
- Cameron, R. *Historia económica mundial. Desde el paleolítico hasta el presente*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Formman-Peck, J. *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas internacionales desde 1850*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Kenwood, A.G.; Lougheed, A.L. *Historia del desarrollo económico internacional. Desde 1820 hasta nuestros días*. Madrid: Istmo, 1989.
- Maddison, A. *Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas. Una visión comparada a largo plazo*. Barcelona: Ariel, 1991.

Tema 0

- Barceló, A. *Reproducción económica y modos de producción*. Barcelona: del Serbal, 1981.
- Cipolla, C. M. *Entre la historia y la economía. Introducción a la historia económica*. Barcelona: Crítica, 1991.
- Anderson, P. *Transiciones de la Antigüedad al feudalismo*. Madrid: Siglo XXI, 1979.
- Pounds, N.J.G. *Historia económica de la Europa medieval*. Barcelona: Crítica, 1981.

Tema 1

- Bois, G. *La crisi del feudalisme a Europa a la fi de l'Edat Mitjana*. Barcelona: Còrsia-L'Avenç, 1988.
- Cipolla, C. M. *Historia econòmica de la Europa preindustrial*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
- Flinn, Michael W. *El sistema demogràfic europeu, 1500-1820*. Barcelona: Crítica, 1989.
- Kriedte, P. *Feudalismo tardío y capital mercantil*. Barcelona: Crítica, 1982.
- Wrigley, E.A. *Historia y población. Introducción a la demografía histórica*. Barcelona: Crítica, 1985.

Tema 2

- Berg, M. *La era de las manufacturas, 1700-1820*. Barcelona: Crítica, 1987.
- Deane, P. *La primera revolución industrial*. Barcelona: Península, 1968.
- Diversos autores, *La Revolución industrial*. Barcelona: Crítica, 1988.
- Landes, D. S. *Progreso tecnológico y revolución industrial*. Madrid: Tecnos, 1979.
- Mori, G. *La revolución industrial*. Barcelona: Crítica, 1983.

Tema 3

- Cipolla, C.M. (ed.). *Historia económica de Europa (4). El nacimiento de las sociedades industriales*. 2 vol. Barcelona: Ariel, 1982.
- Kemp, T. *La revolución industrial en la Europa del siglo XIX*. Barcelona: Martínez Roca, 1987.
- Morishima, M. *Por qué ha «triunfado» el Japón. Tecnología occidental y mentalidad japonesa*. Barcelona: Crítica, 1984.
- Nadal, J. *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913*. Barcelona: Ariel, 1975.

Tema 4

- Fieldhouse, D.K. *Economía e Imperio. La expansión de Europa, 1830-1914*. Madrid: Siglo XXI, 1978.
- Foreman-Peck, J. *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas internacionales desde 1850*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Kinderberger, Ch.P. *Historia financiera de Europa*. Barcelona: Crítica, 1988.

Tema 5

- Aldcroft, D.H. *De Versalles a Wall Street, 1919-1929*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Cipolla, Carlo M. (ed); *Historia económica de Europa (6). Economías contemporáneas*. 2 vol. Barcelona: Ariel, 1976.
- Kindleberger, Ch.P. *La crisis económica, 1929-1939*. Barcelona: Crítica, 1985.

Tema 6

- Hutchings, R. *El Desarrollo Económico Soviético, 1917-1970*. 2 vol. Madrid: Istmo, 1973.
- Nove, A. *Historia económica de la Unión Soviética*. Madrid: Alianza Universidad, 1969.
- Palazuelos, E. *La formación del sistema económico de la Unión Soviética*. Madrid: Akal, 1990.

Tema 7

- Aldcroft, D. H. *Historia de la economía europea, 1914-1990*. Barcelona: Crítica, 1997.
- Cipolla, C. M. (ed.). *Historia económica de Europa (5). El siglo XX*. 2 vol. Barcelona: Ariel, 1981.
- Prados, L.; Zamagni, V. *El desarrollo económico en la Europa del Sur*. Madrid: Alianza: Universidad, 1991.
- Van Der Wee, H. *Prosperidad y crisis, 1945-1980*. Barcelona: Crítica, 1988.

Tema 8

- Centeno, R. *El petróleo y la crisis mundial*. Madrid: Alianza Editorial, 1982..

Informàtica Aplicada a la Gestió de l'Empresa (Informàtica I)

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS: L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'estudiant aprengui a tractar i processar dades amb equips informàtics. A fi d'assolir aquest objectiu s'introduirà l'estudiant en els principals paquets informàtics que es troben disponibles al mercat per realitzar aquestes tasques.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció a la informàtica

- 1.1 Conceptes bàsics
- 1.2 Codificació de la informació
- 1.3 Estructura funcional de l'ordinador
- 1.4 Perifèrics

Tema 2. Sistemes Operatius

- 2.1 Introducció als Sistemes Operatius
- 2.2 Windows

Tema 3.- Internet

- 3.1 Introducció. Xarxes d'ordinadors. Història.
- 3.2 Serveis
- 3.3 Navegació
- 3.4 HTML

Tema 4. Processador de textos Word

- 4.1 Introducció
- 4.2 Edició de documents senzills
- 4.3 Opcions de format de documents
- 4.4 Columnes i Taules
- 4.5 Eines addicionals
- 4.6 Gràfics i Equacions
- 4.7 Fusió de dades
- 4.8 Estils, plantilles i formularis

Tema 5. Full de càlcul Excel

- 5.1 Introducció
- 5.2 Edició i format bàsic d'un full
- 5.3 Còpia de caselles. Referències absolutes i relatives
- 5.4 Funcions matemàtiques i financeres
- 5.5 Confecció de gràfics a partir del full de càlcul
- 5.6 Impressió del model

AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assignatura caldrà realitzar una prova escrita i un treball individual obligatori que proposarà el mateix professor i que matisarà la nota de la prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Prieto, A.; Lloris, A.; Torres, J. C. *Introducció a la informàtica*. McGraw-Hill, 2a ed., 1995.

- Hernández, A. *Informática para todos Windows 98, Internet, Ofimática*. Barcelona: Primera Plana, 1998.
- Que Development Group. *La biblia de Internet*. Anaya Multimedia, 1995.
- Chaléat, P. i Charñay, D. *HTML et la programmation de serveurs Web*. Eyrolles, 1996.
- Bouton, G.D. *Publicación multimedia con Netscape*. Madrid: Paraninfo, 1997.
- Mudry, R. J. *Domine la WEB*. Madrid: Paraninfo, 1997.
- Bofill, M. *Word 6.0: Una guia d'aprenentatge*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Peña, R. *Word para Windows 95 versión 7 curso práctico para principiantes*. Barcelona: Inforbook's, 1996.
- Luna, P. et al. *Aprendiendo Hoja de Cálculo con Casos Prácticos*. McGraw-Hill, 1998.
- Blanco, J. et al. *Microsoft Office Professional*. Barcelona: Inforbook's, 1995.

Sociologia de l'Empresa

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

1. Apropar a l'estudiant els conceptes sociològics bàsics per poder interpretar la realitat econòmica de l'empresa i el món del treball.
2. Assentar les habilitats acadèmiques bàsiques de lectura de textos teòrics, aplicació de conceptes a l'anàlisi de dades estadístiques i altres fonts documentals, així com adquisició dels hàbits de redacció d'assajos crítics.
3. Coneixement de l'impacte de les noves tecnologies o tecnologies de la informació i la comunicació sobre l'àmbit de l'empresa i de les relacions laborals, socials i econòmiques.
4. Utilitzar diversos recursos pedagògics (bibliografia, tecnologies de la informació i les comunicacions, exposicions del docent, seminaris, treballs acadèmicament dirigits, tutories, etc..) per tal de vincular els coneixements propis de la matèria a altres àmbits del coneixement (economia, estructura social i econòmica, política econòmica, organització d'empreses, etc...)

CONTINGUTS:

1. Les relacions socials de treball.
  - 1.1. Els conceptes de treball productiu i improductiu.
  - 1.2. Les tecnologies de la informació i les comunicacions. Elements per a l'anàlisi.
  - 1.3. L'estructura social i les desigualtats. Anàlisi individual i comparada.
2. El mercat de treball i la política laboral.
  - 2.1. El mercat laboral i l'organització del treball.
  - 2.2. El nou àmbit empresarial: les e-empreses i el teletreball.
  - 2.4. La influència del sistema polític: l'anàlisi de les polítiques públiques.
3. Les relacions laborals i la globalització.
  - 3.1. Els sistemes polítics i les relacions laborals.
  - 3.2. La globalització i la seva influència sobre les relacions laborals.

PLA DE TREBALL I METODOLOGIA AVALUADORA:

L'assignatura s'organitza metodològicament seguint el model del credit-hora estudiant. A aquesta finalitat es discutirà una proposta o propostes de treballs de recerca dirigits durant els primers dies del curs. L'avaluació consistirà per tant en la presentació d'un assaig crític original que demostrï l'assoliment dels objectius i continguts de l'assignatura.

BREU RECULL BIBLIOGRÀFIC I DE FONTS DOCUMENTALS:

- Adelantado, J. (Dir.) (2000): *Cambios en el estado del bienestar*. Barcelona: Icaria.
- Baglioni, Guido y Crouch, Colin (1992): *Las relaciones laborales en Europa: el desafío de la flexibilidad*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Ballart, Xavier (1992): *¿Cómo evaluar programas y servicios públicos? Aproximación sistemática y estudios de caso*. Madrid: Ministerio para las Administraciones Públicas.
- Beck, U. (1998): *¿Qué es la globalización? Falacias del globalismo, respuestas a la globalización*. Barcelona: Paidós.
- Bonazzi, Giuseppe (1994): *Història del pensament organitzatiu*. Vic: Eumo Editorial.
- Carrasco, Cristina (1999): *Mujeres y economía. Nuevas perspectivas para viejos y nuevos problemas*. Barcelona:

Icaria DL.

- Castel, Robert (1997): *La metamorfosis de la cuestión social. Una crónica del salariado*. Buenos Aires: Paidós.
- Castells, Manuel (1997-1998): *La era de la información. Economía, sociedad y cultura*. Madrid: Alianza.
- Finkel, Lucila (1994): *La organización social del trabajo*. Madrid: Pirámide.
- Gomà, Ricard y Subirats, Joan (1998): *Políticas públicas en España. Contenidos, redes de actores y niveles de gobierno*. Barcelona: Ariel.
- Gomà, Ricard y Subirats, Joan (2001): *Govern i polítiques públiques a Catalunya, 1980-2000*. Barcelona-Bellaterra: UB-UAB.
- Miguélez, Fausto y Prieto, Carlos (1999): *Las relaciones de empleo en España*. Madrid: Siglo XXI.
- Mingione, Enzo (1993): *Las sociedades fragmentadas. Una sociología de la vida económica más allá del paradigma del mercado*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Navarro, Vicenç (2000): *Globalización económica, poder político y estado del bienestar*. Barcelona: Ariel DL.

RECURSOS A INTERNET:

Institut d'Estadística de Catalunya	www.idescat.es
Instituto Nacional de Estadística	www.ine.es
Observatori sobre Desenvolupament Social	www.socialwatch.org
Observatori Europeu de les Relacions Laborals	www.eiro.eurofound.ie
Organització Internacional del Treball	www.ilo.org
Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic	www.oecd.org
Papers de Formació	www.diba.es
Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament	www.undp.org
Societat de la Informació a Catalunya	www.gencat.es/dursi/
Localret	www.localret.es

Alemany I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura inicia l'alumne en el coneixement de la llengua alemanya en un context professional. L'objectiu principal del curs és que l'alumne adquireixi un coneixement de base de la llengua alemanya i que sigui capaç de comprendre i d'expressar tant oralment com per escrit missatges senzills en alemany. El curs pretén que l'alumne assoleixi una competència comunicativa elemental i que al mateix temps adquireixi el vocabulari específic bàsic de l'àmbit professional.

PROGRAMA:

Continguts comunicatius:

1. Lletrejar.
2. Els números.
3. Salutacions, presentacions i comiats.
4. Citar-se amb algú.
5. Demanar aclariments.
6. Demanar i dir l'hora.
7. Demanar i donar informació sobre horaris i dates.
8. Demanar disculpes.
9. Donar les gràcies.
10. Fer una trucada telefònica.
11. Demanar permís.
12. Fer una comanda en un restaurant.
13. Demanar i descriure el camí.
14. Fer una reserva en un hotel.
15. Descriure destins turístics.

Continguts lingüístics:

1. La conjugació dels verbs irregulars i regulars en present.
2. Els pronoms personals en nominatiu i acusatiu.
3. La negació amb kein i nicht.
4. Els pronoms possessius en nominatiu i acusatiu.
5. Les partícules interrogatives.
6. Els tipus de frase.
7. La composició de paraules.
8. L'article determinat i indeterminat en cas nominatiu, acusatiu i genitiu.
9. Els verbs modals «können» i «müssen».
10. Les preposicions que regeixen acusatiu i datiu.
11. El plural de substantius.
12. Els verbs amb prefix separable.
13. Els pronoms i els verbs reflexius.

Vocabulari:

El vocabulari dels textos i exercicis del dossier i dels materials extres.

AVALUACIÓ:

Hi ha un examen final que consta de dues parts: una part de comprensió i expressió escrita i una altra de comprensió i expressió oral. En la nota final es tenen en compte els treballs realitzats durant el curs i la participació.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Dossier

Diccionari bilingüe. Recomanat: Aliaga, S; Böhle, E. u.a. *PONS Wörterbuch für die berufliche Praxis. Spanisch-Deutsch/Deutsch-Spanisch*. Ernst Klett Verlag, 1997.

Recomanada:

Haensch, G.; López-Casero, F. *Wirtschaftsterminologie. Spanisch/Deutsch*. Max Hueber Verlag. Ismaning, 1995.

Macaire, D./Nicolas, G. *Wirtschaftsdeutsch für Anfänger*. Ed. Klett, 1995.

Sachs, R. *Deutsche Handelskorrespondenz*. Neubearbeitung. Max Hueber Verlag. Ismaning, 1994.

Anglès I

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE: 2n.

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant sàpiga utilitzar la llengua anglesa en un context professional. El curs pretén assolir una competència comunicativa a nivell intermedi i al mateix temps introduir el vocabulari específic a partir de situacions estretament relacionades amb l'entorn empresarial. Els objectius que caldrà assolir durant el curs es concreten en els següents punts:

- a) adquirir la competència lingüística necessària per poder-se comunicar en situacions de l'entorn empresarial
- b) comunicar-se oralment tenint cura de la pronúncia
- c) adquirir habilitats per comprendre globalment una conversa, una presentació o una explicació oral
- d) adquirir el lèxic específic fonamental per a la comprensió i expressió oral i escrita.
- e) interpretar i produir documents comercials bàsics.

PROGRAMA:

Topics and areas of business communication:

1. Jobs and responsibilities.
2. Telephoning to make arrangements.
3. Business organizations.
4. Planning ahead.
5. Profiles.
6. Problem solving.

Language contents:

1. Listening: students should be able to understand specific information of short spoken exchanges without necessarily understanding every word.
2. Speaking: students will be introduced to a number of tasks which will involve them in situations common within a business-related work context.
3. Reading: students will be introduced to texts of short and medium length (350-500 words) related to the above mentioned topics.
4. Writing of short texts common within a business-related work context (messages, presentations, description of a product, company profile and business documents).
5. Grammar.
  - 5.1 Verbal tenses.
  - 5.2 Question forms.
  - 5.3 'Would' in polite questions.
  - 5.4 'Will' for future predictions.
  - 5.5 Expressing intentions: 'going to' and 'will'.
  - 5.6 Expressing opinions with 'should'.
  - 5.7 First and second conditionals.
6. Vocabulary related to the following topics:
  - 6.1 Executive titles.
  - 6.2 Work verbs.
  - 6.3 Positions and responsibilities in a company.

- 6.4 Telephone calls.
- 6.5 Business activities.
- 6.6 Company structure.
- 6.7 Business documents.
- 6.8 Letter-writing.
- 6.9 Payment vocabulary.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen final que constarà de dues parts: una prova oral (comprensió i expressió orals) i una prova escrita (comprensió i expressió escrites). Cadascuna de les parts representa un 50% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Holler, Vicki. *Business Opportunities*. Student's Book. O.U.P., 1996.

Holler, Vicki. *Business Opportunities*. Workbook. O.U.P., 1996.

Recomanada:

Libres de consulta:

Ellis, M. & O'Driscoll, N. *Socializing*. Ed. Longman, 1998

Stanton, A., *Written English for Business*. Ed. O.U.P., 1990

Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Ed. Longman., 1998

Naterop, B. Jean & Revell, R., *Telephoning in English*. Ed. C.U.P., 1997

O'Driscoll, N. & Pilbeam, A. *Meetings and Discussions*. Ed. Longman, 1998

Diccionaris monolingües:

Oxford Advanced Learners Dictionary. Ed. O.U.P., 1992

Sinclair, J. *Collins English Language Cobuild*. Ed. Collins ELT, 1998

Diccionaris bilingües:

Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. Ed. O.U.P., 1994

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Diccionaris especialitzats:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Gramàtiques:

Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). Ed. O.U.P., 1995

Eastwood, J., *Oxford Practice Grammar*. O.U.P., 1992

Murphy, R., *English Grammar in Use*. C.U.P., 1994

Francès I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura inicia l'estudiant en el coneixement de la llengua francesa. L'objectiu principal és que l'estudiant adquireixi un coneixement de base de la llengua francesa i que sigui capaç de comprendre i d'expressar tant oralment com per escrit missatges senzills en francès. L'altre objectiu és que adquireixi els elements de base de la llengua francesa professional.

METODOLOGIA:

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua francesa en la nostra assignatura té dos vessants complementaris. D'una banda la llengua francesa en l'ordre fònic, gramatical i lèxic. De l'altra, els elements indispensables del món professional francòfon, especialment de vocabulari. La metodologia didàctica emprada es correspon a l'ensenyament-aprenentatge funcional d'una segona llengua en què s'estableix una correlació entre els objectius, les activitats i l'avaluació.

PROGRAMA:

Continguts lingüístics:

1. Exposició i comprensió orals.
2. Gramàtica i ortografia (dictat).

Continguts professionals i socioculturals:

1. Presentar-se i saludar.
2. Donar i rebre informacions personals.
3. Organitzar una estada en un hotel.
4. Organitzar un viatge professional.
5. Viatjar.
6. Allotjar-se. Buscar vivenda.

AVALUACIÓ:

L'avaluació és continuada i global. L'avaluació es determinarà a partir dels següents exercicis de classe: exposició oral, comprensió oral, ortografia (dictat), gramàtica, coneixements professionals i socioculturals. Cada exercici representa un 20 % de la qualificació. L'examen final es reserva als estudiants que no segueixen les classes amb assiduitat.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

Llibre de curs: TRUSCOT, S. et d'autres; *Le français à Grande Vitesse, Cours intensif pour débutants*, París: Hachette, 1994, 192 p. (Llibre acompanyat de tres cintes de casset).

Quadern d'exercicis: TRUSCOT, S. et d'autres; *Le français à Grande Vitesse, Cours intensif pour débutants. Cahier d'activités*, París: Hachette, 1996, 64 p.

Diccionari monolingüe francès. Recomanem el *Micro Robert*.

Assignatures obligatòries de segon curs

Direcció Comercial

CRÈDITS:9

QUADRIMESTRE:Anual

OBJECTIUS:

1. Introduir l'estudiant en l'àmbit comercial de l'empresa. Entendre l'essència del màrqueting per tal de conèixer les premisses que li permetran planificar les estratègies necessàries per aconseguir els objectius fixats.

METODOLOGIA:

Combinació de classes teòriques, exercicis i recull d'articles de premsa.

PROGRAMA:

- 1.- Introducció i conceptes bàsics.
  - 1.1. Definicions
  - 1.2. Conceptes bàsics
  - 1.3. Enfocaments del màrqueting.
- 2.- La direcció comercial.
  - 2.1. Planificació estratègica de les empreses
  - 2.2. Planificació de màrqueting
  - 2.3. Situacions especials
  - 2.4. Pla de màrqueting. Exemples
- 3.- Anàlisi i investigació comercial:
  - 3.1. L'entorn
  - 3.2. El mercat
  - 3.3. La demanda
  - 3.4. Segmentació
  - 3.5. Posicionament
  - 3.6. Investigació comercial
  - 3.7. Comportament de compra:
    - 3.7.1. Del consumidor
    - 3.7.2. De les organitzacions
      - 3.7.2.4. Models de decisió
- 4.- Producte:
  - 4.1. Concepte de producte.
  - 4.2. Cartera de productes.
  - 4.3. Classificació de productes.
  - 4.4. Diferenciació de productes.
  - 4.5. Identificació de productes: marca, model, envàs, etiqueta.
  - 4.6. Disseny i desenvolupament.
  - 4.7. Planificació de nous productes.
  - 4.8. Procés d'adopció i difusió del producte.
  - 4.9. Cicle de vida del producte.
5. Preu:

- 5.1. Concepte.
- 5.2. Característiques del preu.
- 5.3. Condicionants de la política de preus.
- 5.4. Mètodes de fixació de preus.
- 5.5. Estratègies de la política de preus.
- 5.6. Comptabilitat financera en el màrqueting.
- 6. Distribució:
  - 6.1. Introducció.
  - 6.2. Concepte de canal de distribució.
  - 6.3. Protagonistes del canal de distribució.
  - 6.4. Justificació dels intermediaris.
  - 6.5. Funcions del canal de distribució.
  - 6.6. Estructura i selecció.
  - 6.7. Canal de distribució en els productes de consum, indústries o serveis.
  - 6.8. Avantatges i desavantatges del canal.
  - 6.9. Modalitats de distribució
  - 6.10. Disseny del canal de distribució.
  - 6.11. Tendències de la distribució.
  - 6.12. Logística de la distribució.
- 7. Promoció:
  - 7.1. Procés de comunicació.
  - 7.2. Mix de comunicació.
  - 7.3. Objectiu de la comunicació.
  - 7.4. Instruments de la promoció.
    - 7.4.1. La força de vendes.
    - 7.4.2. La promoció de vendes.
    - 7.4.3. Publicitat.
    - 7.4.4. Relacions públiques.
- 8. Planificació comercial.
  - 8.1. Introducció.
  - 8.2. Anàlisi de la situació.
  - 8.3. Formulació d'objectius.
  - 8.4. Formulació estratègica.
  - 8.5. Organització i implantació de l'estratègia.
  - 8.6. Control dels resultats.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final. S'introdueix un examen eliminatori (examen parcial) dins el calendari d'exàmens de febrer.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Santesmases Mestre, Miguel. *Marketing: Conceptos y estrategias*. Madrid: Pirámide, 1996.

Complementària:

Cruz Roche, I. *Fundamentos de Marketing*. Barcelona: Ariel Economia, 1991.

Cruz Roche, I. *Ejercicios resueltos de Marketing*. Barcelona: Ariel Economia, 1993.

Cutopía, C. *El plan de MK. Cómo elaborarlo con ayuda informática*. Esic, 1996.

- Esteban, A.; Perez Gorostegui. *Prácticas de Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1991.
- Grande, I. *Dirección de Marketing*. McGraw-Hill, 1992.
- Guiltinan, J.; Paul, G. W. *Administración de Marketing*. McGraw-Hill. 5a ed., 1994.
- Kotler, P. *Dirección de Marketing*. Mc Graw-Hill, 1995.
- Lambin, J. *Marketing estratégico*. Mc Graw Hill, 1995.
- Lambin, J. *Casos prácticos*. McGraw-Hill, 1995.
- Martin, E. *Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1981.
- McCarthy / Perrault. *Marketing*. 11a Ed. Irwin, 1993.
- Monroe, Kent B. *Política de precios*. Mc Graw-Hill, 1992.
- Montaña, J. *El plan de marketing*. Barcelona: ESADE, 1986.
- Montaña, J. *Marketing de nuevos productos*. Hispano-Europa.
- Ortega, E. *La dirección de Marketing*. Barcelona: ESIC, 1987.
- Ries, A.; Trout, J. *Posicionamiento*. McGraw-Hill, 1990.

Comptabilitat II

CRÈDITS: 9

QUADRIMESTRE: Anual

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és en primer lloc aprofundir en l'estudi dels principis comptables, de les normes de valoració i dels comptes anuals. En segon lloc veure quins són els instruments i les tècniques més adients per a l'anàlisi dels estats comptables i financers d'una empresa i, per últim, a partir de la normativa mercantil espanyola, aconseguir que l'estudiant adquireixi una sèrie de coneixements comptables referents bàsicament a la societat anònima i a les operacions que realitza.

METODOLOGIA:

Per al desenvolupament de l'assignatura es complementaran les classes teòriques amb les classes pràctiques.

PROGRAMA:

Part I: Principis comptables, normes de valoració i comptes anuals.

Tema 1: Els principis comptables.

- 1.1. Els principis comptables del Pla General de Comptabilitat.
- 1.2. Aplicació pràctica.

Tema 2: Les normes de valoració.

- 2.1. Les normes de valoració segons el Pla General de Comptabilitat.
- 2.2. Aplicació pràctica.

Tema 3: Els comptes anuals.

- 3.1. Normes per l'elaboració dels comptes anuals.
- 3.2. El balanç de situació.
- 3.3. El compte de pèrdues i guanys.
- 3.4. La memòria.
  - 3.4.1. La memòria
  - 3.4.2. El quadre de finançament.

Part II: Anàlisi d'estats financers.

Tema 4: Anàlisi d'estats financers

- 4.1. Concepte d'anàlisi d'estats financers
- 4.2. Instruments per l'anàlisi d'estats financers

Tema 5: El compte de resultats: Concepte i anàlisi.

- 5.1. Naturalesa, significat i composició del compte de resultat.
- 5.2. Presentació del compte de resultat.
- 5.3. Anàlisi del compte de resultat.
- 5.4. Estudi de les diferents rendibilitats.

Tema 6: Anàlisi de la situació financera a curt termini.

- 6.1. Objectius de l'anàlisi financera a curt termini.
- 6.2. Fons de maniobra o capital circulant.
- 6.3. Ràtios de solvència.
- 6.4. Ràtios de rotació dels components del capital circulant.
  - 6.4.1. Ràtio de rotació dels clients (Termini de cobrament).
  - 6.4.2. Ràtio de rotació dels proveïdors (Termini de pagament).

6.4.3. Ràtio de rotació d'existències.

6.5. Període mig o de maduració.

Tema 7: Anàlisi de la situació financera a llarg termini.

7.1. Objectius de l'anàlisi financer a llarg termini.

7.2. Estudi de l'estructura econòmica.

7.3. Estudi de l'estructura financera.

Part III: Comptabilitat de societats.

Tema 8: La societat anònima.

8.1. Característiques.

8.2. Fundació de les societats anònimes.

8.3. Aportacions no dineràries.

8.4. Accionistes morosos.

8.5. Les accions.

8.6. Distribució del resultat.

Tema 9: La societat anònima: Variacions del capital.

9.1. Augments del capital social.

9.2. Reduccions del capital social.

Tema 10: La societat anònima: Emprèstit.

10.1. Definició.

10.2. Aspectes legals.

10.3. Obligacions convertibles en accions.

10.4. Comptabilització.

Tema 11: La societat anònima: Liquidació.

11.1. Aspectes legals de la liquidació.

11.2. Causes de la dissolució.

11.3. Els liquidadors i les seves funcions.

11.4. Comptabilització.

Tema 12: La societat anònima: Fusió.

12.1. Classificació de les fusions.

12.2. Aspectes legals.

12.3. Comptabilització.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen parcial alliberatori el mes de febrer i un examen final en la convocatòria escaient.

BIBLIOGRAFIA:

Amat, O. *Análisis de Estados Financieros*. Barcelona: Gestión 2000, 1996.

Bernstein, L. A. *Análisis de Estados Financieros*. Irwin. 1995.

Ferrer, M.; Martínez, L.; Pérez, M.A.; Alonso, T. *Contabilidad de Sociedades*. Ariel Economía, 1998.

González Carbonell, J. F. *et al. Supuestos de Contabilidad de Sociedades*. Mc Graw-Hill. 1996.

Goxens, M. A.; Gay, J.M. *Análisis de Estados Contables. Diagnóstico economico-financiero*. Prentice Hall.

Loring Miró, J. *Contabilidad de Sociedades Anónimas y de Responsabilidad Limitada*. Madrid: Pirámide, 1995.

Martínez García, F. J. *Análisis de Estados Contables. Comentarios y ejercicios*. Madrid: Pirámide, 1996.

Omeñaca García, J. *Contabilidad General Adaptada al Nuevo Plan*. Deusto .7ª Edición.

Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de contabilidad financiera y de sociedades*. Deusto.

Pla General de Comptabilitat

Reial Decret Legislatiu 1564/1989 Text Refós de la llei de Societats Anònimes.

Rivero, J. *Contabilidad de Sociedades*. Madrid. Ed. TriviumSA.

Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Trivium.

Urias Valiente, J. *Análisis de Estados Financieros*. Mc Graw-Hill. 1995. 2a ed.

Viladecans Riera, M. C. *El Quadre de Finançament. Una visió teòrica i pràctica.*, Vic: Eumo Editorial, 1994

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén complementar els coneixements adquirits a l'assignatura d'Informàtica I. Es farà una introducció al disseny, creació i utilització de Bases de Dades Relacionals. En concret es treballarà amb el gestor de BD relacionals ACCESS fent èmfasi en els aspectes d'intercanvi de dades amb altres paquets.

PROGRAMA:

- 1.- Introducció al Disseny (orientat a Bases de Dades)
  - 1.1.- Conceptes Bàsics.
  - 1.2.- Disseny d'un sistema. Metodologia E-R.
- 2.- Bases de Dades Relacionals.
  - 2.1.- Introducció.
  - 2.2.- Model Relacional.
  - 2.3.- Traducció de Chen(E-R) a Relacional.
- 3.- Gestor de Bases de Dades ACCESS.
  - 3.1.- Creació de la BD.
  - 3.2.- Consultes a la BD: QBE i SQL.
  - 3.3.- Formularis.
  - 3.4.- Informes.

BIBLIOGRAFIA:

- De Miguel, A.; Piattini, M. *Concepción y diseño de Bases de Datos*. Ed. Rama. 1993.
- Jackson, G. A. *Introducción al diseño de bases de datos relacionales*. Madrid: Anaya, 1990.
- Mayne, A.; Wood, M.B. *Introducción a las bases de datos relacionales*. Barcelona: Díaz de Santos. 1988.
- Jürgen Bär. *El gran libro de Access para Windows 95*. Madrid: 1996.

Dret Laboral

CRÈDTIS:6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de la matèria és que l'estudiant es familiaritzi amb els diferents sistemes de contractació laboral i amb les especials circumstàncies derivades de la relació empresari-treballador, tant en l'aspecte social i de convivència en l'empresa com en els dels processos contenciosos que puguin plantejar-se davant dels Tribunals de Justícia i que compregui mínimament la legislació laboral en aquest aspecte.

Per altra part, s'introdueix l'estudiant en l'altra vessant important del Dret Laboral, que és la relacionada amb la temàtica de la Seguretat Social.

Tot això, tant des del punt de vista tècnic com pràctic (casos pràctics).

PROGRAMA:

DRET DEL TREBALL

1. Introducció

- 1.1 El dret del Treball. Origen i evolució.
- 1.2 Caracterització teòrica del Dret del Treball.

2. Fonts del dret del treball

- 2.1 La Constitució i la creació de les normes laborals.
- 2.2 L'aplicació de la norma laboral. Principis d'aplicació.

3. Les relacions laborals col·lectives

- 3.1 Els Sindicats i les Associacions Empresariales.
- 3.2 La representació dels treballadors dins l'empresa.
- 3.3 Negociació col·lectiva i Conveni Col·lectiu.
- 3.4 Mesures de conflicte col·lectiu: el Dret de Vaga. El tancament patronal.

4. Les relacions laborals individuals

- 4.1 El Contracte de Treball.
- 4.2 L'ingrés a l'empresa.
- 4.3 Modalitats de contractes.
- 4.4 Deures del treballador i de l'empresari.
- 4.5 El temps de treball.
- 4.6 El salari.
- 4.7 Potestats de l'empresari.
- 4.8 Alternació subjectiva i suspensions de la relació laboral.
- 4.9 Extinció de la relació laboral.

SEGURETAT SOCIAL

1. Introducció

- 1.1 Concepte i formació històrica de la Seguretat Social.
- 1.2 El sistema de la Seguretat Social espanyola.

2. El règim general de la Seguretat Social

- 2.1 El camp d'ampliació.
- 2.2 La inscripció de l'empresari.
- 2.3 Afiliació, altes i baixes del treballador.

- 2.4 Cotització.
- 2.5 Contingències cobertes i prestacions.
- 3. L'acció protectora
  - 3.1 Assistència sanitària.
  - 3.2 L'enfermetat i l'accident.
  - 3.3 Incapacitat temporal.
  - 3.4 Invalidesa.
  - 3.5 Mort i supervivència.
  - 3.6 Protecció familiar.
  - 3.7 Jubilació.
  - 3.8 Atur.

ELS REGIMS ESPECIALS.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final que constarà de dues parts: una de teoria i una de pràctica. S'exigeix superar les dues parts per tal d'aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Domènech, F i Calzada, M.T. *Dret del Treball i de la Seguretat Social*. Vic: Eumo (2a. ed.).
Legislación Social Básica. Ed. Civitas. (última ed.).
Legislación de Seguridad Social. Ed. Tecnos. (última ed.).
Martin Valverde, A. *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. (última ed.).
Montoya Melgar, A. *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. (última ed.).
Ojeda Avilés, A. *Derecho Sindical*. Ed. Tecnos. (última ed.).

Matemàtica Financera

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant els fonaments i les bases matemàtiques necessàries per a valorar els conjunts de capitals financers que intervenen en les operacions financeres, de manera que es familiaritzi amb la terminologia i l'operativa pròpia de la matèria.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric i realització d'aplicacions pràctiques.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció.

1. Operacions financeres.
2. Finançament i inversió. Classificació.
3. Equivalència financera.
4. El factor financer.
5. Suma financera de conjunts de capitals.

Tema 2. Règims financers.

1. Definició i classificació.
2. Règim financer d'interès simple vençut.
3. Règim financer de descompte comercial.
4. Règim financer d'interès compost vençut a tipus constant.
  - 4.1. Estudi dels tipus d'interès: tipus nominal i tipus efectiu.
  - 4.2. Tipus efectius d'interès equivalents.
5. Règim financer de descompte compost a tipus constant.
  - 5.1. Estudi dels tipus de descompte: tipus nominal i tipus efectiu.
  - 5.2. Tipus efectius de descompte equivalents.
  - 5.3. Equivalències entre règims.
6. Règims a tipus variables.
7. Preus financers no estrictes.
8. Preus financers estrictes.
9. El tipus instantani d'interès.
10. Selecció d'operacions financeres.

Tema 3. Rendes financeres.

1. Introducció. Definició de renda financera.
2. Classificació de les rendes.
3. Valoració: valor actual i valor final.
4. Rendes constants.
5. Rendes variables:
  - 5.1. Rendes de variació geomètrica.
  - 5.2. Rendes de variació lineal.
  - 5.3. Rendes fraccionades.

Tema 4. Préstecs.

1. Introducció.

2. Préstec amortitzable mitjançant un pagament.
3. Préstec amortitzable mitjançant quota o terme constant: mètode francès.
4. Préstec de quota de capital (o quota d'amortització) constant.
5. Préstecs de quota variable.
6. Préstec concertat «a interès financer» o «flat».
7. Préstec alemany.
8. Cost d'un préstec.
9. Valoració de préstecs: valor, usdefruit i nua propietat. Equacions de Makeham.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un sol examen en la convocatòria escaient.

BIBLIOGRAFIA:

Teoria:

Gil Peláez, L. *Matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.

Rodríguez Rodríguez, A. *Matemática de la financiación*. Romargraf, 1994.

Problemes:

Alegre Escolano, P.; Badia Batlle, C.; Borrell Vidal, M.; Sancho Insa, T. *Ejercicios resueltos de matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.

Fontanals Albiol, H. *Matemática financiera. Supostos*. Ediciones S, 1992.

Gil Peláez, L.; Barquero, M. J.; Gil, M.A.; Maestro, M. L. *Matemática de las operaciones financieras. Problemas resueltos*. Madrid: AC, 1989.

González Catalá, V. *Enfoque práctico de las operaciones de la Matemática Financiera*. Madrid, Ediciones Ciencias Sociales, 1991.

Vicente Soriano, X. *Problemes resolts de matemàtica financera*. Vic, Eumo Editorial, 1996.

Estadística Empresarial I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r i 2n.

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant la base necessària d'estadística descriptiva per així poder, més endavant, comprendre l'estadística inductiva. Per assolir aquests coneixements s'estudiarà l'anàlisi d'una o varies variables estadístiques així com una breu introducció a les variables aleatòries.

PROGRAMA:

Tema 1. Concepte i contingut de l'estadística.

- 1.1 Objecte de l'estadística.
- 1.2 Població i mostra.
- 1.3 El procés de l'anàlisi estadística.
- 1.4 Classificació de les dades.

Tema 2. Distribucions unidimensionals.

- 2.1 Distribució de freqüències.
- 2.2 Representació gràfica.
- 2.3 Mesures de posició i de dispersió.
- 2.4 Mesures de concentració i asimetria.
- 2.5 Tipificació.

Tema 3. Distribucions bidimensionals.

- 3.1 Distribucions marginals.
- 3.2 Distribucions condicionades.
- 3.3 Independència estadística.
- 3.4 Regressió lineal simple.

Tema 4. Estadística d'atributs.

- 4.1 Distribucions a escala ordinal.
- 4.2 Distribucions a escala nominal.
- 4.3 Independència estadística.
- 4.4 Coeficients d'associació.

Tema 5. Nombres índex.

- 5.1 Definició d'índex.
- 5.2 Índexs simples i complexos.
- 5.3 Enllaç i canvis de base.
- 5.4 Deflació de sèries de valor.

Tema 6. Sèries temporals.

- 6.1 Definició i components d'una sèrie temporal.
- 6.2 Anàlisi de la tendència.
- 6.3 Anàlisi de la component estacional.

Tema 7. Teoria de la probabilitat.

- 7.1 Concepte. Axiomàtica i propietats.
- 7.2 Determinació de la probabilitat d'un succés.
- 7.3 Independència de successos.
- 7.4 Teorema de la probabilitat total. Teoema de Bayes.

Tema 8. Variables aleatòries.

- 8.1 Funcions de probabilitat i de distribució.
- 8.2 Models de variables aleatòries discretes.
- 8.3 Models de variables aleatòries contínues.

AVALUACIÓ:

En finalitzar el quadrimestre hi haurà un examen final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Martín, F. J. *Introducción a la estadística econòmica y empresarial*. Madrid: AC, 1994.

Kazmier, L. *Estadística aplicada a la administración y economía*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.

Casas Sánchez, J. M. *Introducción a la estadística para economía y administración de empresas*. Centro de Estudios Ramon Areces, SA, 1996.

Wonnacott y Wonnacott. *Estadística básica práctica*. Limusa, 1991

Canavos, G. C. *Probabilidad y estadística*. Madrid: McGraw-Hill, 1989.

CREDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Dotar els estudiants d'uns fonaments i unes bases àmplies sobre el sistema impositiu espanyol actual, incint d'una manera especial sobre aquells tributs més importants i mes relacionats amb l'àmbit de l'empresa, tant en la part teòrica com en la pràctica.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estudiarà des d'un punt de vista teòric en els temes d'introducció al Dret Tributari. En aquests temes s'analitzaran els principals elements que configuren els tributs en general, per passar posteriorment a analitzar d'una forma teoricopràctica els fonaments i els elements dels principals impostos vigents a Espanya.

PROGRAMA:

TEMA I: INTRODUCCIÓ

1. Concepte d'activitat financera.
2. Dret Financer-Dret Tributari.
3. Principis del Dret Tributari.
4. Fonts del Dret Tributari.
5. Eficàcia de les normes tributàries.
6. Integració de les normes tributàries.
7. Fraus de llei.
8. Poder Financer.
9. Evolució del sistema impositiu espanyol.
10. Sistema impositiu espanyol.

TEMA II: ELS TRIBUTS

1. Concepte-característiques-classes.
2. Taxes.
3. Contribucions especials.
4. Impostos: Concepte, característiques, classes.

TEMA III: LA RELACIÓ JURIDICOTRIBUTÀRIA.

1. Concepte.
2. Naixement de l'obligació tributària.
3. El fet imposable.
4. Meritació.
5. Subjecte passiu-capacitat-domicili-representació-responsables.
6. Base imposable-base liquidable.
7. Tipus impositius.
8. Quota tributària-deute tributari-extinció del deute tributari.
9. Procediment de gestió tributària.
10. Procediment de comprovació-investigació dels tributs.
11. Procediment de recaptació dels tributs.
12. Infraccions tributàries-sancions tributàries-delicte contra la Hisenda Pública.
13. Recursos i reclamacions en l'àmbit tributari.

TEMA IV: IMPOST DE SOCIETATS

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. Fet imposable.
3. Subjecte Passiu.
4. Resultat Comptable-Ajustaments-Base imposable.
5. Compensació de pèrdues.
6. Tipus impositius-Quota íntegra.
7. Deduccions i bonificacions.
8. Retencions i pagaments a compte.
9. Període impositiu-meritació.
10. Règims especials.

TEMA V: IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSiques.

1. Naturalesa, objecte i àmbit d'aplicació.
2. Subjecció a l'impost
3. Contribuents.
4. Període impositiu, meritació i imputació temporal.
5. Rendiments del treball.
6. Rendiments del capital.
7. Rendiments d'activitats econòmiques.
8. Guany i pèrdues patrimonials.
9. Base imposable-base liquidable.
10. Quota íntegra.
11. Deduccions-quota líquida-quota diferencial.
12. Tributació familiar.
13. Règims especials.

TEMA VI: IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT.

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. Fet imposable.
3. Entregues de béns i prestacions de serveis.
4. Adquisicions intracomunitàries de béns.
5. Importacions de béns.
6. Exempcions.
7. Lloc de realització del fet imposable i meritació.
8. Subjecte passiu i base imposable.
9. Repercussió de l'impost i tipus impositius.
10. Deduccions
11. Règims especials.
12. Obligacions formals.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre hi haurà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Albi Ibáñez. *Sistema fiscal español*. Barcelona: Ariel (última edició)
- Bejarano, M; Arcila, M. *Regimen fiscal de la empresa*. Madrid: Tecnos (última edició).
- Queralt Martín y Serrano Lozano. *Curso de Derecho Financiero y Tributario*. Madrid: Tecnos (última edició).
- Llei General Tributària.
- Llei i Reglament de l'Impost de Societats.
- Llei i Reglament de l'Impost de la Renda de les Persones Físiques.
- Llei i Reglament de l'Impost sobre el Valor Afegit.

Economia II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Introduir l'estudiant a la comptabilitat nacional i als principals conceptes macroeconòmics. Tanmateix, s'analitzarà el context històric on varen aparèixer les dues escoles econòmiques: la clàssica i la keynesiana. Per aprovar aquesta assignatura s'haurà d'haver aprovat l'Economia I.

METODOLOGIA:

Les classes teòriques tindran el suport de la realització i correcció del exercicis pràctics proporcionats pels professors. S'inclou també la lectura comentada de textos de l'actualitat econòmica.

PROGRAMA

1. Introducció

1.1 Conceptes Bàsics en Macroeconomia:

- Objecte d'estudi de la Macroeconomia
- Comptabilitat nacional i Macroagregats.
- Teoria clàssica. Llei de Say.
- Teoria marginalista. Equilibri general.
- Crítiques keynesianes.

2. Teoria Keynesiana. El model de 45.

- El flux circular de la renda.
- Renda nacional d'equilibri.
- El multiplicador keynesià.
- El paper de l'estat a l'economia.
- Els impostos i la despesa pública.

3. El sector exterior.

- Balança de Pagaments.
- La balança per compte corrent.
- Tipus de canvi.
- El model d'economia oberta.

4. Economia monetària.

- El diner. Evolució històrica i funcions actuals.
- L'oferta monetària i el Banc Central.
- El procés de creació de diner.
- La demanda de diner.

5. Economia real i financera.

- El model IS-LM

AVALUACIÓ:

Hi haurà un exàmen teòric i pràctic del final del quadrimestre corresponent

BIBLIOGRAFIA:

Albarracín, Jesús. *La Economía de mercado*. Madrid: Trotta, 1994

Barbé, L. *Curs d'introducció a l'economia*. Vol. 2. Bellaterra: Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Comas, J. *Macroeconomia. Teoria i problemes*. Vic: Eumo Editorial, 1997
Lipsey, R. Harbury, C. *Principis d'economia*. Barcelona: Vicens Vives 1992
Roncaglia, A. *Elements fonamentals d'economia política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
Sachs-Larrain. *Macroeconomia en la economia global*. Mèxic. Prentice Hall, 1994

Anglès II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant sàpiga utilitzar la llengua anglesa en un context professional. El curs pretén assolir una competència comunicativa a nivell intermedi i al mateix temps introduir el vocabulari específic a partir de situacions estretament relacionades amb l'entorn empresarial. Aquestes situacions són les que delimitaran els objectius que caldrà assolir durant el curs i que es concreten en els següents punts:

- a) adquirir la competència lingüística necessària per poder-se comunicar en situacions de l'entorn empresarial.
- b) comunicar-se oralment tenint cura de la pronúncia.
- c) adquirir habilitats per comprendre globalment una conversa, una presentació o una explicació oral.
- d) adquirir el lèxic específic fonamental per a la comprensió i l'expressió oral i escrita.
- e) interpretar i produir documents comercials bàsics

Aquesta assignatura pot servir també com a preparació per a l'examen de nivell operatiu de la British Chamber of Commerce in Spain.

PROGRAMA:

Topics and areas of business communication

1. Telephoning to exchange information.
2. Company visitors.
3. Company performance.
4. Trends and graphs.
5. Products and services.
6. Comparing options.

Language contents

1. Listening comprehension and oral use of language within a business-related work context.
2. Reading comprehension and writing of short texts common within a business-related work context (company reports, description of graphs and statistics, descriptions of products and services, technical descriptions, surveys)
3. Phonetics:
  - 3.1 Groups of phonemes
  - 3.2 Linking sounds.
  - 3.2 Word stress.
4. Informal and formal use of language.
5. Grammar
  - 5.1 Verbal forms.
  - 5.2 Relative clauses.
  - 5.3 Indirect question forms.
  - 5.4 Connectors (cause, effect and condition).
  - 5.5 Modals (ability and obligation).
  - 5.6 Passives.
  - 5.7 Comparative and superlative.
6. Business vocabulary:
  - 6.1 Finances

- 6.2 Graphs, trends and statistics
- 6.3 Product description
- 6.4 Instructions
- 6.5 Service description
- 6.7 Word building

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen final que constarà de dues parts: una prova oral (comprensió i expressió oral) i una prova escrita (comprensió i expressió escrita). Cadascuna de les parts representa un 50% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Hollet, Vicki. *Business Opportunities*. Student's Book. O.U.P., 1996.

Hollet, Vicki. *Business Opportunities*. Workbook. O.U.P., 1996.

Recomanada:

Llibres de consulta:

Ellis, M. & O'Driscoll, N. *Socializing*. Ed. Longman, 1988

Stanton, A., *Written English for Business*. Ed. O.U.P., 1990

Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Ed. Longman, 1998

Naterop, B. Jean & Revell, R., *Telephoning in English*. Ed. C.U.P., 1997

Diccionaris monolingües:

Oxford Advanced Learners Dictionary. Ed. O.U.P., 1992

Sinclair, J. *Collins Cobuild English Language Cobuild*. Ed. Collins ELT, 1988

Diccionaris bilingües:

Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. Ed. O.U.P., 1994

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Diccionaris especialitzats:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Gramàtiques:

Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). Ed. O.U.P., 1995

Alemaný II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Els estudiants que cursin Alemaný II tenen encara un coneixement molt elemental de la llengua alemanya. Per això, el primer dels objectius d'aquest curs és repetir funcions ja presentades en el curs anterior per tal de consolidar-les. Al mateix temps s'introduiran noves estructures, posant èmfasi especial en les estructures lingüístiques i el vocabulari relacionats directament amb situacions de l'àmbit empresarial i turístic.

PROGRAMA:

Temes i àrees de comunicació:

1. Demanar i donar informacions per telèfon.
2. Donar informacions d'una empresa.
3. Demanar i dir informació de línees i horaris d'autobusos i de trens.
4. Fer comandes i reserves.
5. Tipus de pagament.
6. Equipament d'un hotel.
7. Oficis i responsabilitats d'una empresa turística.
8. Fer descripcions i comparacions.
9. Textos publicitaris
10. Organitzar un viatge i un circuit per una ciutat

Continguts lingüístics:

Per treballar els temes i àrees de comunicació presentats en aquesta assignatura els alumnes hauran d'adquirir les habilitats següents:

1. Comprensió oral: al final del curs l'estudiant haurà d'haver assolit una certa seguretat a l'hora d'entendre textos orals de nivell elemental.
2. Expressió oral: l'estudiant haurà de participar en converses senzilles relacionades amb l'entorn empresarial i turístic.
3. Comprensió escrita: es presentaran a l'estudiant diferents tipus de textos de nivell elemental relacionats amb els temes que es tractaran durant el curs.
4. Expressió escrita: l'estudiant haurà de produir textos o bé reproduir per escrit converses que ja hauran treballat prèviament.
5. Gramàtica: els continguts gramaticals van estretament lligats amb els textos i exercicis que es facin a classe i són els següents.
  - 5.1. Els verbs modals
  - 5.2. Verbs amb datiu i acusatiu
  - 5.3. Els pronoms demostratius
  - 5.4. La declinació de l'adjectiu
  - 5.5. Frases subordinades.
  - 5.6. Preguntes indirectes.
  - 5.7. Preposicions amb datiu
  - 5.8. Preposicions amb acusatiu
  - 5.9. La comparació
  - 5.10. El perfect

Vocabulari.

El vocabulari dels textos i exercicis del dossier i dels materials extres que proporcionarà el professor.

AVALUACIÓ:

Hi ha un examen final que consta de dues parts: una part de comprensió i expressió escrita i una altra de comprensió i expressió oral. En la nota final es tenen en compte els treballs realitzats durant el curs i la participació.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Dossier

Diccionari bilingüe recomanat: Aliaga, S.; Böhle, E. et al. *PONS Wörterbuch für die berufliche Praxis. Spanisch/Deutsch, Deutsch/Spanisch.* Ernst Klett Verlag. Stuttgart, Düsseldorf, 1997.

Recomanada:

Haensch, G.; López-Casero, F. *Wirtschaftsterminologie. Spanisch/Deutsch.* Max Hueber Verlag. Ismaning, 1995.

Sachs, R. *Deutsche Handelskorrespondenz.* Neubearbeitung. Max Hueber Verlag. Ismaning, 1994.

Llibre de curs: Macaire, D.; Nicolas, G. *Wirtschaftsdeutsch für Anfänger.* Ernst Klett Verlag. Stuttgart, München, 1995.

Francès II

CRÈDITS: 6.

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura aprofundeix en el coneixement de la llengua francesa assolit en el quadrimestre anterior. L'estudiant ha d'ampliar un coneixement de base de la llengua francesa per tal que a final de curs sigui capaç de comprendre i expressar tant oralment com per escrit missatges en francès a nivell de llengua estàndard. L'altre objectiu és aprofundir en la llengua francesa professional enriquint el vocabulari.

METODOLOGIA:

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua francesa en la nostra assignatura té dos vessants complementaris. D'una banda la llengua francesa en l'ordre fònic, gramatical i lèxic. De l'altra, els elements indispensables del món professional francòfon, especialment de vocabulari. La metodologia didàctica emprada es correspon a l'ensenyament-aprenentatge funcional d'una segona llengua en què s'estableix una correlació entre els objectius, les activitats i l'avaluació.

PROGRAMA:

Continguts lingüístics:

1. Exposició i comprensió orals.
2. Gramàtica i ortografia (dictat).

Continguts professionals i socioculturals:

1. Al restaurant.
2. Gestions bancàries.
3. Comprar.
4. Serveis diversos.
5. Documents turístics i de transport urbà.
6. Contactes amb clients.
7. Treballar a França.

AVALUACIÓ:

L'avaluació és contínua i global. Es determinarà a partir dels següents exercicis de classe: exposició i comprensió orals, ortografia (dictat), gramàtica, coneixements professionals i socioculturals. Cada exercici representa un 20 % de la qualificació. L'examen final es reserva als estudiants que no segueixen les classes amb assiduitat.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

Llibre de curs: TRUSCOT, S. et d'autres; *Le français à Grande Vitesse, Cours intensif pour débutants*, París: Hachette, 1994, 192 p. (Llibre acompanyat de tres cintes de casset).

Gramàtica: ABRY, Dominique; CHALARON, Marie-Louise; *La grammaire des premiers temps*, Grenoble: Presses Universitaires de Grenoble, 1996. (Llibre acompanyat d'un opuscle titulat *Corrigés et transcriptions* i d'un casset).

Diccionari monolingüe francès. Recomanem el *Micro Robert*.

Assignatures obligatòries de tercer curs

Economia Espanyola i Mundial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

L'assignatura comença introduint conceptes i tècniques imprescindibles per a l'anàlisi econòmica. A partir d'aquí presenta els trets més destacats que han caracteritzat l'economia mundial des del començament del segle XX fins a l'actualitat. Continua amb l'estudi de l'evolució recent, a partir dels anys seixanta, de l'economia espanyola analitzant els canvis en l'estructura econòmica del país des d'una triple perspectiva: global, sectorial i institucional.

L'assignatura dona el coneixement de les tècniques bàsiques d'anàlisi econòmica per comprendre els canvis que han sofert les economies espanyola i mundial en les seves estructures. A partir d'aquí, l'alumnat disposarà de més elements de judici per interpretar la realitat econòmica.

METODOLOGIA:

A classe s'explicaran els temes del programa. Es disposarà d'un dossier amb estadístiques, quadres i lectures sobre els quals se centraran les explicacions.

PROGRAMA:

Part I: Introducció a l'economia aplicada.

Tema 1. La comptabilitat nacional:

L'activitat econòmica. Producció, renda i despesa.

Les operacions sobre béns i serveis.

Les operacions de distribució.

Les macromagnituds.

Els comptes simplificats de la nació.

Els sectors institucionals.

El compte financer.

Tema 2. Les Taules *input-output*:

L'esquema de les taules *input-output*.

La taula *input-output* de l'economia espanyola 1980.

El model de demanda.

Tema 3. La balança de pagaments.

El dèficit comercial i el seu finançament.

La balança corrent i la balança de capital.

Part II. El comerç internacional.

Tema 4. Estructures de l'economia mundial contemporània.

Els intercanvis de mercaderies.

Els moviments internacionals de capital.

Els moviments internacionals de treballadors.

Espai i gravitació.

L'era de les transnacionals.

Tema 5. Marc institucional.

El GATT.

Les regles del joc.

El desarmament aranzelari.

Part III. El procés de modernització de l'economia espanyola.

Tema 6. El desenvolupament dels anys seixanta:

La premissa del desenvolupament: el Pla Nacional d'Estabilització Econòmica de 1959.

Trets essencials de l'estructura productiva espanyola dels anys seixanta.

Els passius del desenvolupament econòmic dels anys seixanta.

Tema 7. La crisi dels anys setanta.

Els factors de la crisi.

La resposta del sistema econòmic a la crisi.

Els problemes polítics de l'ajust a la crisi a Espanya.

Tema 8. La política d'ajust cap a la integració a la CEE.

El contingut tècnic de les polítiques d'ajust.

Un balanç.

Tema 9. L'ingrés a la CEE i la fase de recuperació de l'economia

Significació de la integració d'Espanya a la CEE

Un balanç.

Tema 10. Evolució recent de l'economia espanyola.

L'arribada de la recessió econòmica.

La superació de la crisi del 93.

Tema 11. Distribució de la renda i mercat de Treball.

Antecedents i evolució de la renda a Espanya.

Distribució de la renda espanyola.

Trets que configuren l'evolució del mercat de treball durant la crisi.

Algunes característiques de desequilibri actual del mercat de treball.

Les causes de l'atur.

Part IV. Anàlisi de les activitats productives.

Tema 12. El sector agrari.

Canvi en la demanda de productes agraris i menor importància relativa del sector agrari.

Reducció i encariment del factor treball.

Transformacions de l'oferta i de les explotacions agràries.

Tema 13. El sector energètic.

Recursos energètics i industrialització a Espanya.

L'experiència dels anys 1960-73: desenvolupament econòmic i dependència del petroli.

La crisi i les contradiccions de la política energètica.

Tema 14. El sector industrial.

Una llarga expansió industrial de vint anys.

La crisi del mercat interior.

Una primera experiència d'obertura al mercat exterior.

Tema 15. El sector serveis.

L'expansió de les activitats de serveis.

El cas espanyol. Una visió de conjunt.

Composició del sector per branques.

Els serveis i la balança de pagaments.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al final del quadrimestre que contindrà un exercici d'economia aplicada, preguntes de

caràcter teòric i un comentari d'alguna estadística econòmica o una notícia d'actualitat.

BIBLIOGRAFIA:

Fuentes Pascual, Ramón. *Problemas de Economía Aplicada*. Madrid: Pirámide, 1995.

García Delgado, J. L. (director); *España, economía*. Madrid: Espasa Calpe, 1993.

García Delgado, J. L. (director); *Lecciones de Economía Española*. Madrid: Civitas, 1995.

Muñoz Ciudad, C. *Las cuentas de la nación*. Madrid: Civitas, 1994.

Sandretto, R. *El comerç internacional*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Altres referències bibliogràfiques d'interès es donaran al llarg del curs per a cada tema del Programa.

Direcció Financera

CRÈDITS: 6

ANUAL

OBJECTIUS:

L'objectiu de la Direcció Financera es presentar als estudiants quines són les funcions pròpies del departament financer d'una empresa i com es duen a terme. Per una banda s'analitzaran totes les possibilitats de finançament, comentant els avantatges i inconvenients de cada una; també s'analitzaran els diferents projectes d'inversió, es seleccionaran els més interessants per a l'empresa i, finalment, es farà referència a les tasques relacionades amb la gestió de tresoreria.

METODOLOGIA:

La formació teòrica sobre les diferents tasques pròpies d'un departament financer seran complementades amb una gran varietat d'exercicis pràctics al final de cada tema.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció

- 1.1. La direcció financera i les funcions del director financer.
- 1.2. La inversió i el finançament.
- 1.3. Anàlisi Financera.
  - 1.3.1. Estructura Econòmica i Financera de l'Empresa
  - 1.3.2. Anàlisi Econòmicofinancera

Tema 2 Finançament Extern

- 2.1. Tipus de finançament extern.
  - 2.1.1. Finançament Aliè.
    - 2.1.1.1. Finançament bancari. (Descripció i operativa)
      - Descompte comercial.
      - Pòlissa de crèdit.
      - Préstec.
      - Factoring.
      - Leasing.
    - 2.1.1.2. Emissions de pagarés i obligacions.
    - 2.1.1.3. Valoració d'obligacions.
  - 2.2. Finançament extern propi.
    - 2.2.1- Emissions d'accions. (Ampliacions de capital)
      - 2.2.1.1- Efecte anunci.
      - 2.2.1.2- Preu d'emissió.
      - 2.2.1.3- Drets preferents de subscripció
      - 2.2.1.4- Ampliacions totalment i parcialment alliberades.
    - 2.2.2- Valoració d'accions.

Tema 3 Finançament Intern.

- 3.1- Concepte.
  - 3.1.1- Avantatges i inconvenients de l'autofinançament.
  - 3.1.2- Efecte multiplicador de l'autofinançament.
- 3.2- Beneficis retinguts.
- 3.3- Amortització econòmica.
  - 3.3.1. Efecte expansiu de l'amortització o efecte "Lohman-Ruchti".

- 3.3.2. Funció financera de les amortitzacions.
- 3.3.3. Cost del finançament intern procedent de l'amortització econòmica.

Tema 4 Cost de Capital.

4.1. Cost de Capital

- 4.1.1. Concepte i components del cost de capital.
- 4.1.2. Factors que determinen el cost de capital.
- 4.1.3. Premisses en què es basa el càlcul del cost de capital.
- 4.1.4. Cost dels recursos aliens.
- 4.1.5. Cost dels recursos propis en general.
- 4.1.6. Ponderació dels diferents costos de capital.
- 4.1.7-. Cost de capital d'un projecte d'inversió.

Tema 5 Planificació Financera.

- 5.1. Concepte de Planificació Financera
- 5.2. Planificació financera a Llarg Termini
- 5.3. Estats Financers Previsionals
  - 5.3.1. Compte de Resultats Previsional.
  - 5.3.2. Pressupost de Tresoreria.
  - 5.3.3. Balanç de situació final previsional.

Tema 6 Projectes d'Inversió i Finançament i Criteris de Selecció d'Inversions.

- 6.1. Projectes d'inversió.
- 6.2. Projectes de finançament.
- 6.3. Criteris de selecció d'inversions.
  - 6.3.1. El VAN.
  - 6.3.2. El VFN.
  - 6.3.3. La TIR.
  - 6.3.4. Altres criteris.

Tema 7 Relacions entre els Criteris de Selecció d'Inversions i Anàlisi de Sensibilitat.

- 7.1. Relacions entre els criteris de selecció d'inversions.
  - 7.1.1. Relacions entre el VAN i el VFN.
  - 7.1.2. Relacions entre el VFN i la TIR.
  - 7.1.3. Relacions entre el VAN i la TIR.
- 7.2. Anàlisi de sensibilitat.
  - 7.2.1. Anàlisi de Sensibilitat del VAN.
  - 7.2.2. Anàlisi de Sensibilitat de la TIR.
  - 7.2.3. Anàlisi de Sensibilitat del VFN.

Tema 8 Selecció d'inversions en ambients d'Inflació i de Risc.

- 8.1. Selecció d'inversions en un ambient d'inflació.
  - 8.1.1. Els efectes de la inflació en els projectes d'inversió.
  - 8.1.2. Els efectes de la inflació en els projectes de finançament.
- 8.2. Selecció d'inversions en un ambient de risc.
  - 8.2.1. El rendiment esperat.
  - 8.2.2. La dispersió en els rendiments.

Tema 9 Política d'Endeutament.

- 9.1. L'estructura financera òptima de l'empresa.
  - 9.1.1. Introducció.
  - 9.1.2. Valoració d'accions i estructura financera. Les posicions RE i RN.
  - 9.1.3. La posició tradicional.
  - 9.1.4. La posició de Modigliani i Miller.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen parcial al febrer i un altre examen en les corresponents convocatòries.

BIBLIOGRAFIA:

- Suárez Suárez, Andrés, *Decisiones óptimas de inversión i financiación en la empresa*. Madrid: Pirámide, (17a. edició) 1995.
- Brealey, R. ; Myers, S. ; Marcus, A., *Principios de dirección financiera*. Madrid: McGraw Hill, 1996.
- Brealey, R.; Myers, S., *Fundamentos de financiación empresarial*. Madrid: McGraw Hill (3 edició) 1995.
- Fernández, Matilde, *Dirección Financiera de la Empresa*. Madrid: Pirámide (2 edició) 1992.
- Borrell, M.; Crespi, R., *Direcció financera de l'empresa*. Barcelona: Ariel, 1993.
- Duran, Juan José, *Economía i dirección financiera de la empresa*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Ferruz, Luis, *Dirección Financiera*. Barcelona: Gestión 2000, 1994.
- Arroyo, A.; Prat, M., *Dirección Financiera*. Bilbao: Deusto, 1993.
- Urias Valiente, J., *Análisis de Estados Financieros*. Madrid: McGraw Hill, 1992.
- Amat, Oriol, *Análisis Económico-Financiero*. Barcelona: Gestión 2000 (3 edició) 1995.
- Amat, J., *Planificación financiera*. Barcelona: Gestió 2000, (2 edició) 1992.
- Fabre, Ramon, *Selecció d'inversions*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Gómez Bezares, Fernando, *Dirección financiera. (teoría y aplicaciones)*. Bilbao: Desclée de Brouwer, (2 edició) 1.991.
- Gómez Bezares, Fernando, *Gestión de Carteras*. Bilbao: Desclée de Brouwer, (2 edició) 2.000.

Direcció i Gestió Empresarial

CREDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aconseguir donar a l'estudiant una visió global i un marc de raonament estructurat que li faciliti la interpretació i resolució dels problemes associats a la direcció i la gestió d'empresa.

El programa està estructurat en quatre grans blocs:

- El problema econòmic. On s'intenta donar una visió del mercat i l'empresa com a mecanismes alternatius de coordinació i posar de manifest les consideracions per tal de triar un o altre mecanisme.
- Objectius de l'empresa. En aquesta part, utilitzant l'anàlisi del sector industrial i de la cadena de valor, ens apropem als objectius empresarials com a instruments per aconseguir avantatges competitius sostinguts i, finalment, definim les possibilitats estratègiques associades als objectius.
- Desenvolupament estratègic. Prenem com a marc de referència l'anomenat model europeu de gestió de la qualitat (EFQM) i, situant la qualitat total com a eix conductor, analitzarem els principals elements que condicionen les possibilitats estratègiques
- Tècniques de gestió. Estudi de les bases que fonamenten les tècniques de gestió més utilitzades actualment a l'empresa

TEMARI:

1. Assignació de recursos

- El mercat i l'empresa com a mecanismes alternatius de coordinació
- Situacions que dificulten la coordinació en el mercat
  - . Externalitats
  - . Inexistència de mercat
  - . Tecnologia d'equip
- Elecció del millor mecanisme de coordinació
  - . Costos de transacció
  - . Teoria d'agència

2. Objectius empresarials

- Anàlisi del sector industrial
- Cadena de valor i avantatge competitiu
- Determinació dels objectius
- Les grans alternatives estratègiques
  - . Genèriques
  - . En relació al cicle de vida
  - . Sectorials

3. Desenvolupament estratègic

- Lideratge
- Processos
- Resultats

4. Tècniques de gestió

- M.R.P
- JIT/Kanban
- Reingenyeria d'empresa (MIT)
- Quadre integral de comandament

BIBLIOGRAFIA:

Bloc primer:

Serra Ramoneda, A. *L'empresa, anàlisi econòmica*. Labor, 1993

Serra Ramoneda, A. *Sistema económico y empresa*. Barcelona: Ariel, 1986

Salas Fumas, V. *Economía de la empresa*. Barcelona: Ariel, 1987

Segon Bloc:

Porter Michael, E. *Estrategia competitiva*, Mèxic: Editorial Continental, 1982

Porter Michael, E. *Ventaja competitiva*, Mèxic: Editorial Continental, 1985

Porter Michael, E. *How competitive forces Shape Strategy*, HBR Marzo-Abril 1979 p.137.

Tercer Bloc

Menguzzato, M. i altres: *La dirección estratégica de la empresa*, Barcelona: Ariel, 1992

Hajime Karatsu. CTC: *La sabiduria Japonesa*, Barcelona: Ediciones Gestión 2000, 1992

Zeithaml Valarie, A. *Calidad total en la gestión de servicios*, Barcelona: Ediciones Diaz de Santos, 1993.

Quart Bloc

Browne, Jimmie i altres. *Production Management Systems* USA: Addison-Wesley 1993

Hammer, M. i altres. *Reingeniería de la empresa*. Barcelona: Parramón, 1994.

La bibliografia es complementarà amb apunts de classe i altre material didàctic.

Comptabilitat III

CRÈDITS: 9

ANUAL

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és assolir els coneixements necessaris per a la implantació i el desenvolupament d'un sistema de comptabilitat de costos en una unitat econòmica, sigui quina sigui la seva naturalesa, la seva activitat o la seva dimensió. A partir d'aquí, i dins la comptabilitat de gestió, s'analitzen els diferents tipus de sistemes de costos, fent una especial atenció al *direct-costing* com a sistema que permet la presa de decisions d'explotació. Es realitza també, una anàlisi Cost-Volum-Benefici, que permet el càlcul del Punt Mort d'una empresa, i un estudi del control pressupostari i del model de cost estàndard, el qual constitueix un instrument per a la planificació i el control de gestió empresarial.

Finalment, es presenten nous avenços en comptabilitat de costos com el sistema de costos ABC, els costos de la no qualitat, els costos i el Just-in-Time, i altres tècniques actuals de gestió.

METODOLOGIA:

Les explicacions teòriques s'aniran intercalant en el vessant pràctic de cada tema.

PROGRAMA:

- 1.- Comptabilitat de costos i de gestió en el marc de la comptabilitat.
  - 1.1.- L'estructura d'un sistema d'informació.
  - 1.2.- La comptabilitat com a sistema d'informació per a la gestió de l'empresa.
  - 1.3.- L'activitat econòmica de l'empresa: Les transaccions externes i les transaccions internes.
  - 1.4.- Concepte i contingut de la comptabilitat de costos i de gestió.
  - 1.5.- Principals diferències entre la comptabilitat interna i la comptabilitat externa.
  - 1.6.- La coordinació de la comptabilitat interna i l'externa.
- 2.- El cicle comptable de la comptabilitat de costos.
  - 2.1.- Conceptes fonamentals de la comptabilitat interna.
  - 2.2.- El procés de producció.
  - 2.3.- La formació del cost del producte i els models orgànics i inorgànics de costos.
  - 2.4.- Les fases en la formació del cost.
- 3.- El cost dels factors.
  - 3.1.- Definició. Classificació dels costos segons la seva naturalesa.
  - 3.2.- Classificació dels costos segons la seva identificació amb un determinat objecte de cost.
  - 3.3.- Classificació dels costos segons la seva variabilitat.
  - 3.4.- Altres classificacions.
- 4.- El cost dels materials.
  - 4.1.- Concepte i classificacions.
  - 4.2.- L'organització administrativa dels materials.
  - 4.3.- Procediments de registre dels moviments del magatzem.
  - 4.4.- La valoració dels fluxos d'entrada del magatzem.
  - 4.5.- La valoració dels fluxos de sortida del magatzem.
  - 4.6.- El cost de les diferències d'inventari.
- 5.- El cost del personal.
  - 5.1.- Concepte i composició del cost del personal.
  - 5.2.- Sistemes de remuneració.

- 5.3.- Classificació del cost del personal.
- 5.4.- La corba d'experiència.
- 5.5.- Comptabilització del cost de personal.
- 6.- Els costos indirectes.
  - 6.1.- Concepte i classificació.
  - 6.2.- El cost de les amortitzacions.
  - 6.3.- Els costos de manteniment i les reparacions.
  - 6.4.- Altres costos indirectes de fabricació.
  - 6.5.- Cost horari d'utilització de l'equip industrial.
  - 6.6.- Localització, imputació i comptabilització.
- 7.- Els centres de cost i la localització dels costos.
  - 7.1.- Definició i classificació.
  - 7.2.- L'estadística de costos. Repartiment primari.
  - 7.3.- La liquidació interna de l'estadística de costos. Repartiment secundari.
  - 7.4.- Comptabilització de la localització dels costos.
- 8.- Sistema de costos per ordres de producció i per processos.
  - 8.1.- El sistema de costos per ordres de producció.
  - 8.2.- El sistema de costos per processos.
- 9.- Els costos de la producció conjunta i els subproductes.
  - 9.1.- Els productes conjunts.
  - 9.2.- Els subproductes.
- 10.- La comptabilitat de gestió.
  - 10.1.- L'entorn de les organitzacions empresarials.
  - 10.2.- L'estratègia de les organitzacions empresarials.
  - 10.3.- La concepció estratègica triangular de l'empresa.
  - 10.4.- L'estructura comptable triangular.
  - 10.5.- La comptabilitat de gestió.
- 11.- Els sistemes de cost: *full costing*, *direct costing* i imputació racional.
  - 11.1.- El sistema de cost complet o *full costing*.
  - 11.2.- El sistema de cost per imputació racional.
  - 11.3.- El sistema de cost variable o *direct costing*.
- 12.- L'anàlisi cost-volum-benefici.
  - 12.1.- Hipòtesis bàsiques de l'anàlisi cost-volum-benefici.
  - 12.2.- El punt mort.
  - 12.3.- El marge de seguretat.
  - 12.4.- La ràtio B/V.
  - 12.5.- Canvis que afecten el punt mort i el marge de seguretat.
  - 12.6.- El punt mort en una empresa multiproducte.
- 13.- La presa de decisions d'explotació.
  - 13.1.- Definició.
  - 13.2.- Decisions d'inversió i d'explotació.
  - 13.3.- Decisions de producte en baixa capacitat productiva.
  - 13.4.- Decisions de producte en plena capacitat productiva.
- 14.- El sistema pressupostari.
  - 14.1.- El pressupost.
  - 14.2.- Etapes del procés pressupostari.
  - 14.3.- El pressupost mestre.
- 15.- El cost estàndard i les desviacions.

- 15.1.- Definició de cost estàndard.
- 15.2.- Avantatges del cost estàndard.
- 15.3.- Tipus d'estàndards.
- 15.4.- Costos estàndard i pressupost flexible.
- 15.5.- Les desviacions i la seva interpretació.
- 16.- La comptabilitat de gestió en el nou entorn de la producció.
  - 16.1.- El sistema de costos ABC
  - 16.2.- El Just-in-Time
- 17.- La gestió de la qualitat i dels costos de la no qualitat.
  - 17.1.- El concepte de qualitat.
  - 17.2.- El control total de la qualitat.
  - 17.3.- Els costos de la no-qualitat i la seva importància per a la gestió.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen parcial al febrer i un altre examen en les corresponents convocatòries.

BIBLIOGRAFIA:

- AECA. «Los costes conjuntos y comunes en la empresa». Doc. núm. 9. (Principios de Contabilidad de Gestión), 1995.
- Horngrén, C. T. i Foster, G. *Contabilidad de Costos. Un enfoque gerencial*. Mèxic: Prince-Hall.
- Montesinos, V. i Broto, J. *Ejercicios y soluciones de contabilidad de costes*. Madrid: Ariel, 1989.
- Paxau, E. i Pérez, A. *Costos empresariales i control de gestió*. Casos pràctics. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Rosanas, J.M. *Contabilidad de costes para la toma de decisiones*. Bilbao: Desclée de Brouwer, 1993.
- Saez Torrecilla, A. i altres. *Contabilidad de Costes y Contabilidad de Gestión*. Volum 2. Madrid: McGraw-Hill, 1994.

Estadística II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Aprofundir en l'anàlisi descriptiva i exploratòria de les dades per construir un model probabilístic. Introduir l'estudiant en el concepte d'inferència estadística, posant un especial èmfasi en l'estimació i contrastació a través de mostres. Introduir el model de regressió lineal i aplicacions en l'àmbit de l'empresa.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric, aplicacions pràctiques, problemes i simulació amb un paquet informàtic d'estadística.

PROGRAMA:

Tema 1. Variables aleatòries bidimensionals.

- 1.1. Definició.
- 1.2. Covariància i correlació.
- 1.3. Distribució normal.

Tema 2. Mostreig.

- 2.1. Noció de mostra.
- 2.2. Tipus de mostreig.
- 2.3. Estadístics bàsics.

Tema 3. Estimació de paràmetres.

- 3.1. Definició d'estimador.
- 3.2. Propietats dels estimadors.
- 3.3. Estimació puntual.
- 3.4. Estimació per interval.

Tema 4. Contrastació d'hipòtesis.

- 4.1. Definició. Tipus d'error.
- 4.2. Hipòtesis sobre la mitjana.
- 4.3. Hipòtesis sobre la variància.
- 4.4. Hipòtesis sobre proporcions.
- 4.5. Anàlisi de la variància.

Tema 5. Proves Khi-quadrat.

- 5.1. Contrast de la bondat de l'ajustament.
- 5.2. Contrast d'homogeneïtat.
- 5.3. Contrast d'independència.

Tema 6. El model de regressió lineal.

- 6.1. Introducció.
- 6.2. Hipòtesis bàsiques.
- 6.3. Estimació.
- 6.4. Problemes i aplicacions.

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació consta d'un examen final i la realització de treballs.

BIBLIOGRAFIA:

- Canavos, G.C. *Probabilidad y Estadística. Aplicaciones y Métodos*. McGraw-Hill, 1988.
- Casas, J.M.; García, C.; Rivera, L.F.; Zamora, A.I. *Problemas de estadística*. Madrid: Pirámide, 1998.
- Chou; *Statistical Analysis for Business and Economics*. Elsevier, 1989.
- Freedman; Pisani; Purves; Adhikari. *Estadística*. Barcelona: Antoni Bosch editor, 1993.
- Hanke, J.E.; Reitsch, A.G. *Estadística para negocios*. IRWIN, 1995.
- Kazmier, L.; Díaz Mata, A. *Estadística aplicada a administración y economía*. McGraw-Hill, 1991.
- Newbold, P.; *Estadística para los Negocios y la Economía*. Prentice Hall, 1996.
- Sierra, M.A. *Ejercicios resueltos de estadística*. CEURA, 1987.
- Thomas, J.J. *Introducción al análisis estadístico para economistas*. Marcombo, 1986.
- Wonnacot, T.H.; Wonnacot, R.J. *Fundamentos de estadística para administración y economía*. Limusa, 1989.

Assignatures Optatives

Mercats i Institucions Financeres

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIU:

Donar una visió global a l'estudiant del sistema financer espanyol, per això s'analitzaran les diferents institucions que hi intervenen i el paper que juga cadascuna d'elles; s'analitzaran també els principals mercats financers espanyols, la seva regulació i la seva operativa i, per últim, es descriuran i es valoraran els principals actius financer que es negocien en aquests mercats.

L'objectiu final és que l'estudiant tingui un coneixement bàsic dels productes d'inversió i finançament que actualment existeixen en el mercat, com funcionen i com i on es negocien.

METODOLOGIA:

L'assignatura pretén donar uns fonaments teòrics que s'explicaran a partir de la bibliografia bàsica i d'altres materials que es proporcionaran a l'estudiant. Pel que fa a la part pràctica, cada tema consta de diferents exercicis que es resoldran a les classes.

PROGRAMA:

Tema 1. Institucions Financeres.

- 1.1. Sistema Financer Espanyol
- 1.2. Banc d'Espanya
- 1.3. Bancs, Caixes i Cooperatives de Crèdit.
- 1.4. Establiments Financers de Crèdit.
- 1.5. Companyies d'Assegurances i Fons de Pensions
- 1.6. Societats de Garantia Recíproca i Capital Risc.
- 1.7. Comissió Nacional del Mercat de Valors.
- 1.8. Societats i Agències de Valors.

Operativa Bàsica:

- Compte corrent
- Descompte
- Pòlissa de crèdit.

Tema 2. Mercats Financers: Definició, Característiques i Tipus

Tema 3. Mercat Monetari.

- 3.1. Definició, Característiques i Participants
- 3.2. Mercat Interbancari de Dipòsits.
  - 3.2.1. El Servei Telefònic del Mercat del Diner
- 3.3. Mercats Monetaris de Fons Públics
  - 3.3.1. Els Valors Públics
  - 3.3.3. Mercat Primari.
  - 3.3.4. Mercat Secundari.(Operativa)
- 3.4. Mercat AIAF de Renda Fixa. (Pagaré d'Empresa i Bons Matador)
- 3.5. Mercat de Títols Hipotecaris (Cèdules, Bons, Participacions i Bons de Titulització)

Tema 4. Mercat de Capitals.

4.1. Introducció a la Borsa:

- Orígens.
- Funcionament.
- Mercat (Primari i Secundari).
- Avantatges i Inconvenients de les Empreses que cotitzen a Borsa.
- Eufòria financera.

4.2. La Borsa Espanyola:

- Orígens (Madrid, Bilbao, Barcelona i València).
- Reforma del Mercat de Valors de 1989.
- Funcions de les Societats Rectores de les Borses.
- La Societat de Borses.
- El SIBE.
- El Mercat Continu.
- Servei de Compensació i Liquidació de Valors.

4.3. Tipus de Valors que es negocien en aquest Mercat.

- Renda Variable.
- Renda Fixa.

4.4. Operativa del Mercat.

- Operativa al comptat.
- Operativa a crèdit

4.5. Els índex borsaris

4.6. Anàlisi de Valors.

- Anàlisi Fonamental.
- Anàlisi Tècnica.

4.7. Operacions Especials.

Tema 5. Futurs i Opcions.

5.1. Futurs

5.1.1. Concepte

5.1.2. Diferència entre Futur i Forward.

5.1.3. El Mercat Espanyol de Futurs i Opcions.

5.1.4. Futurs sobre Índex Borsaris IBEX 35.

5.1.5. Futurs sobre Tipus d'Interès.

5.1.5.1. Futurs sobre Mibor.

5.1.5.2. Futurs sobre Bo Nocial.

5.1.6. Futurs sobre divises.

5.2. Opcions

5.2.1. Concepte i Classes.

5.2.2. Opcions sobre Accions.

5.2.3. El Caràcter Especulatiu de les Opcions.

5.2.4. Estratègies amb Opcions.

5.2.5. El valor d'una Opció.

5.2.6. Opcions sobre Índex Borsaris IBEX 35.

5.2.7. Opcions sobre Tipus d'Interès.

5.2.7.1. Opcions sobre Mibor.

5.2.7.2. Opcions sobre Bo Nocial.

AVALUACIÓ

Es realitzarà un examen parcial en finalitzar el tema 1 que tindrà un caràcter voluntari i serà alliberador per tal de descarregar de matèria l'examen final. Al final del temari es realitzarà l'examen final que podrà abarcar el total de l'assignatura o bé només la part de mercats. En la convocatòria de setembre hi haurà un únic examen sobre el total de continguts de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Parejo, J.A.; Cuervo, Á.; Calvo, A.; Rodríguez Saiz, L., *Manual de Sistema Financiero Español*, Barcelona: Ariel, (última edició).

Vidal, Mercè, *Introducció a les Institucions Finaceres*. Vic: Eumo Editorial, 1996.

Vidal, Mercè, *La Borsa*. Vic: Eumo Editorial, 2000.

Complementària:

Casanovas, M., *Opciones financieras*. Madrid: Pirámide, (3 edició), 1997.

Costa, L.; Font, M., *Nuevos Instrumentos Financieros en la estrategia empresarial*. ESIC.

Díez de Castro L.; Mascareñas J., *Ingeniería Financiera*, Madrid: McGraw Hill.

Fabozzi, F.J. ; Modigliani, F. ; Ferri, F.G., *Mercados e Instituciones Financieras*. Mèxic: Prentice Hall, 1996.

Hull, John C., *Introducción a los mercados de Futuros y Opciones*, Mèxic, Prentice Hall 1995 (2a edició).

Instituto Español de Analistas Financieros. *Curso de bolsa mercados financieros*, Barcelona: Ariel, 1998.

Mascareñas, J.; Cachón, J.E., *Activos i mercados Financieros. Las Acciones*. Madrid: Pirámide, 1996.

Mascareñas, J. ; López, J., *Renta fija y Fondos de Inversión*, Madrid: Pirámide.

Auditoria

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu és aconseguir el coneixement de l'Auditoria Financera des del punt de vista conceptual, legal i pràctic. Caldrà un coneixement exhaustiu dels Comptes Anuals per poder aplicar les tècniques pròpies de l'auditoria en les diverses àrees comptables implicades, i elaborar l'informe d'auditoria on s'especifica l'opinió de l'auditor sobre la imatge fidedigna dels Estats Financers examinats.

METODOLOGIA:

L'assignatura té un desenvolupament teòric combinat amb classes pràctiques que pretenen reflectir clarament com es realitza l'auditoria fins a la redacció de l'informe de l'auditor. A nivell pràctic, a partir dels informes d'auditoria de diferents empreses s'arriba a fer una anàlisi de la informació que transmeten els seus Comptes Anuals.

PROGRAMA:

Tema 1: INTRODUCCIÓ A L'AUDITORIA.

- 1.1 Concepte, naturalesa i objectius de l'auditoria.
- 1.2 Origen històric de l'auditoria.
- 1.3 Auditoria Externa. Auditoria Interna. Altres tipus d'Auditoria.
- 1.4 Desenvolupament genèric d'una Auditoria de Comptes Anuals.

Tema 2: MARC LEGAL DE L'AUDITORIA.

- 2.1 Llei d'Auditoria de Comptes.
- 2.2 Reglament de la Llei d'Auditoria de Comptes.
- 2.3 Normes Tècniques d'Auditoria.
- 2.4 Exercici professional i incorporacions representatives dels auditors.

Tema 3: TÈCNiques BÀSIQUES D'AUDITORIA.

- 3.1 Observacions físiques.
- 3.2 Confirmació directa.
- 3.3 Revisió Analítica.
- 3.4 Revisió dels Comptes.
- 3.5 Control Intern.

Tema 4: DESENVOLUPAMENT D'UNA AUDITORIA.

- 4.1 Planificació de l'auditoria.
- 4.2 Organització i programa d'auditoria.
- 4.3 Evidència en l'auditoria.
- 4.4 Papers de treball.
- 4.5 Divisió del treball d'auditoria per àrees:
  - 4.5.1 Àrees de l'auditoria.
  - 4.5.2 Objectius de cada àrea.
  - 4.5.3 Control intern de cada àrea.
  - 4.5.4 Procediments de cada àrea.

Tema 5: L'INFORME D'AUDITORIA

- 5.1 Concepte i elements bàsics de l'informe d'auditoria.
- 5.2 Opinió de l'auditor.

- 5.3 Circumstàncies amb possible efecte en l'opinió.
- 5.4 Fets Posteriors.
- 5.5 Publicació de l'informe d'auditoria.
- 5.6 Models normalitzats d'informes d'auditoria de Comptes Anuals.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del període lectiu i un treball de recerca.

BIBLIOGRAFIA:

- G.Sierra, M.Orta, *Teoría de la Auditoria Financiera*, McGraw-Hill, 1996
A.S.Suarez, *La moderna Auditoria*, McGraw-Hill, 1990
Madariaga Gorocica J.M., *La Auditoria de Cuentas en la empresa española*. Deusto, 1991
Registro de Economistas Auditores, *Manual de Auditoria: Inventario de Objetivos y procedimientos de Contabilidad y Auditoria*
Casals, R., Gassó J.M. i Soria C., *Fundamentos de Auditoria*, Ed. Instituto de Censores Jurados de Cuentas.
Coopers & Lybrand, *Manual de Auditoria*, Deusto.
Madariaga J.M. i Kirkby D., *La Auditoria en la práctica*. Deusto.
Sneyers, A., *El fraude y otros delitos informáticos*, Tecnologías de gerencia y producción S.A.

Els textos legals s'indicaran en el transcurs de les exposicions.

Consolidació d'Estats Comptables

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Conèixer les tècniques de presentació dels estats financers consolidats per poder representar una imatge fidel de la realitat econòmicofinancera del grup d'empreses.

Conèixer la normativa sobre els estats financers consolidats, ja sigui la VII Directriu de la Comunitat Econòmica Europea, les normes de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes o bé la Llei 19/89 de reforma de la legislació mercantil.

METODOLOGIA:

Els temes de l'assignatura s'impartiran amb classes teòriques i exercicis pràctics.

PROGRAMA :

I. Introducció.

1. Objecte de la consolidació d'estats comptables.
2. Formes de domini. Concentració entre empreses.
3. Participació i control. Control nominal i control efectiu

II. Normes per a la consolidació.

1. El conjunt d'empreses que s'han de consolidar: empreses del grup, empreses multigrup i empreses associades.
2. L'obligació de consolidar. Excepcions.
3. Exclusió d'empreses.
4. Interessos minoritaris. Concepte i formes de considerar-los.
5. Conjunt consolidable. El perímetre de la consolidació.

III. El procés de la consolidació.

1. Fases del procés.
2. Homogeneïtzació.
3. Eliminacions.

IV. Eliminacions patrimonials.

1. Delimitació.
2. Diferència de primera consolidació.
3. Tractament de la diferència de primera consolidació.
4. Consolidacions posteriors.

V. Eliminacions econòmiques.

1. Plantejament general.
2. Casos particulars.
  - 2.1. Compra-venda:
    - 2.1.1. D'actiu circulant.
    - 2.1.2. D'actiu fix.
    - 2.1.3. Actiu circulant/actiu fix.
    - 2.1.4. Serveis.
  - 2.2. Dividends.

VI. Eliminacions financeres.

1. Plantejament general.

- 2. Casos particulars.
  - 2.1. Emprèstit entre empreses del grup.
    - 2.1.1. Subscripció.
    - 2.1.2. Compra.
  - 2.2. Lletres de canvi.
- VII. Mètodes de consolidació.
  - 1. Mètode d'integració global. Concepte. Aplicació.
  - 2. Mètode d'integració proporcional.
    - 2.1. Concepte.
    - 2.1. Aplicació.
  - 3. Procediment de posada en equivalència.
    - 3.1. Concepte.
    - 3.2. Aplicació.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un examen en acabar el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Alvarez López, J. *Análisis de balances*. Sant Sebastià: Donostiarra, SA., 1990.
- Alvarez Melcon, S.; Urias Valiente, J. *Análisis Contable Superior*. UNED, 1987.
- Álvarez Melcón, S. *Consolidación de Estados Financieros*. Mc Graw Hill, 1993.
- Amat, O. i Carenys, J. *Consolidación de balances*. Barcelona: Gestión 2000, 1992.
- Condor i López, V. *Cuentas consolidadas, aspectos fundamentales en su elaboración*. Madrid: Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas. Ministerio de Economía y Hacienda, 1988.
- De las Heras Miguel, L. *Normas de consolidación (comentarios y casos prácticos)*. Ed. Centro de Estudios Financieros, 1993.
- Fernández Fernández, J. M. *Consolidación de estados contables*. Ed. AC, 1993.
- Lara Rubido, L.; Martín Oliver, A. *La Consolidación Contable*. Vigo: Ed. Consorcio de la Zona Franca, 1991.
- Llei 18/89 de reforma de la legislació mercantil. BOE 25/7/89.
- Montesinos, V.; Serra, V. i Gorges, R. *Manual práctico de consolidación contable*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats (Reial Decret 18/5/91).

Comerç Internacional

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Estudiar les velles i les noves teories del Comerç Internacional per a explicar el fenomen de globalització econòmica, les seves causes i les seves conseqüències; parar esment a les qüestions monetàries i a la mundialització financera, i fer una breu aproximació als efectes sobre la sostenibilitat mediambiental i social d'aquest procés.

PROGRAMA:

1. Trets bàsics de la internacionalització de l'economia
2. Les teories clàssiques del comerç internacional
3. Les polítiques comercials
4. Els sistemes monetaris
5. Les interdependències en l'economia mundial
6. La integració comercial
7. La integració monetària
8. La sostenibilitat del creixement econòmic

BIBLIOGRAFIA:

- Fernández Sirera, T; Kyriacou, A.P. *Elements de l'Economia de la Unió Europea*. Barcelona: Vicens Vives, 1999
- Folch, R. *Diccionari de Socioecologia*. Barcelona: Planeta, 1999
- Krugman, P.R.; Obstfeld, M. *Economia Internacional*. Madrid: McGraw Hill, 1999
- Salvatore, D. *Economia Internacional*. Mèxic: Prentice Hall, 1998.
- Tugores, J. *Economia Internacional. Globalización e integración regional*. Barcelona: McGraw Hill, 1999

Tècniques de Comerç Exterior

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és facilitar als estudiants els coneixements teòrics i pràctics que giren al voltant del món del comerç internacional. Es pretén que l'estudiant pugui estar en condicions de dissenyar una política de màrqueting i sàpiga desenvolupar una estratègia d'expansió cap als mercats internacionals.

METODOLOGIA:

Les classes es basaran en exposicions teòriques per part del professor i es complementaran amb exercicis pràctics. Es destinaran unes sessions a tutoritzar un treball pràctic de caràcter obligatori.

PROGRAMA:

Tema 1: Introducció al comerç internacional.

Tema 2: Investigació de mercats internacionals. Teoria i exercicis.

Tema 3: Fonts d'informació.

Tema 4: Anàlisi dels INCOTERMS. Incoterms de l'any 2000. Teoria i exercicis.

Tema 5: Anàlisi del transport internacional:

- Figures que participen en el comerç internacional: transitaris, agents de duanes...

- Anàlisi dels diferents mitjans de transport internacional:

- . Transport per carretera.

- . Transport ferroviari.

- . Transport aeri.

- . Transport marítim.

- . Exercicis pràctics.

- L'assegurança en el transport internacional de mercaderies. Teoria i exercicis.

Tema 6: L'assegurança de crèdit a l'exportació. Anàlisi de les pòlisses del CESCE.

Tema 7: Règims de perfeccionament. Teoria i exercicis.

Tema 8: Documentació comercial en les operacions de comerç internacional.

AVALUACIÓ:

Realització d'un treball de caràcter obligatori tutoritzat pel professor sobre una exportació real (40% de la nota), i un examen final teòric i pràctic (60% de la nota)

NOTA:

És recomanable cursar l'assignatura de Finançament Internacional pel fet que són dues assignatures complementàries.

BIBLIOGRAFIA:

Comercio Internacional: curso de especialistas. ICEX. 1993.

Díaz Mier, M.A. *Técnicas de Comercio Exterior I.* Editorial Pirámide. 1996.

Díaz Mier, M.A. y Hernando, J.M. *Técnicas de Comercio Exterior II.* Editorial Pirámide. 1996.

Enríquez, J.J. *Transporte internacional de mercancía.* ICEX. (1995)

Morris M. y Deschampsneus, H. *Guía práctica para exportar e importar.* Deusto editorial. 1989.

Granell, F. *La exportación y los mercados internacionales.* Hispano-Europea. 1989.

Nieto Churruca, A. *Marketing Internacional.* Editorial Pirámide. 1995.

Dret Internacional i Comunitari

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a finalitat donar una visió ampla de l'estructura jurídica internacional i l'examen de la seva incidència sobre les relacions econòmiques privades en el marc del comerç exterior. Es tracta d'introduir l'estudiant a l'entorn i als conceptes bàsics de l'ordenament específic de les Comunitats Europees.

METODOLOGIA:

Principalment explicacions a càrrec del professor, complementades en alguns temes per activitats pràctiques amb discussió i participació dels estudiants.

PROGRAMA:

I. Introducció: el Dret Internacional.

1. Concepte i característiques.
2. Dret Internacional Públic i Dret Internacional Privat.

II. Dret Internacional Públic.

1. Concepte.
2. Contingut i funcionalitat del Dret Internacional Públic.
3. Subjectes: Estats. Organitzacions Internacionals. Possibilitat d'altres subjectes.
4. Fonts:
  - 4.1 Els tractats internacionals.
  - 4.2 El costum internacional.
  - 4.3 Els principis generals del dret internacional.
5. Estudi d'algunes Organitzacions Internacionals bàsiques: ONU, OMC, Consell d'Europa.

III. Dret Internacional Privat.

1. Concepte i naturalesa.
2. Contingut i aplicació: conflictes de lleis i conflictes de jurisdiccions.
3. Fonts:

- 3.1 Normes estatals. Tipus.
  - 3.1. Tractats i convenis internacionals

4. Els subjectes del dret internacional privat: Persones físiques. Persones jurídiques.

IV. Obligacions contractuals internacionals.

1. El contracte internacional i la seva regulació.
2. El Dret del Comerç Internacional: els convenis internacionals i la «Nova Lex Mercatoria».
3. Autonomia de la voluntat: material i conflictual. Designació de llei aplicable i tribunal competent: límits.
4. Regulació: Conveni de Roma de 1980 sobre la llei aplicable a les obligacions contractuals.
5. Compra-venda internacional de mercaderies: els INCOTERMS i la Convenció de Viena de 1980. Classes de compra-venda. La transmissió del risc.
6. Configuració del contracte.

V. El litigi internacional.

1. El procés internacional.
2. Jurisdicció i competència judicial internacional en matèria contractual.
3. Reconeixement i execució de sentències i decisions judicials estrangeres.

VI. L'arbitratge comercial internacional.

1. Concepte i funció.
2. Classes d'arbitratge.
3. Procediment arbitral. Regulació estatal i internacional.
4. Reconeixement i execució de laudes arbitrals.

VII. El règim internacional dels drets de propietat industrial i intel·lectual.

1. Funció i principi de territorialitat de les marques, patents, drets d'autor i altres figures de propietat industrial i intel·lectual.
2. Sistema de protecció internacional: convenis internacional i dret comunitari europeu.

VIII. El Dret Comunitari: introducció.

1. Orígens i evolució.
2. El dret comunitari en el marc del dret internacional.

IX. Institucions comunitàries i procés de presa de decisions.

1. El Consell.
2. La Comissió.
3. El Parlament Europeu.
4. El Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees.
5. Altres institucions.

X. L'ordenament jurídic comunitari.

1. Característiques bàsiques.
2. Fonts del dret comunitari.
3. El principi de primacia.
4. El principi d'aplicació o d'efecte directe.
5. El principi de responsabilitat de l'Estat per incompliment del dret comunitari.

XI. La política comunitària de la competència.

1. Regulació: articles 81 i 82 del Tractat de la CE.
2. Els supòsits d'aplicació i les exempcions.
3. La intervenció de la Comissió.

AVALUACIÓ:

Mitjançant un examen final

BIBLIOGRAFIA:

- Abellan, V. i Vila, B., *Lecciones de derecho comunitario europeo*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Abellan Honrubia, V. (dir.); Pons, X. i Saura, J. (coord.), *Nocions bàsiques de Dret internacional públic per a les diplomatures de ciències empresarials i de gestió i administració pública*. Barcelona: UB, 1996.
- Alcover Garau, G., *La transmisión del riesgo en la compraventa mercantil. Derecho español e internacional*. Civitas, 1991.
- Calvo Caravaca, A.L. i Carrascosa González, J., *Derecho internacional privado*, (2 vols.). Ed. Comares, 1999-2000.
- Carrillo Salcedo, J.A., *Curso de derecho internacional público*. Madrid: Tecnos, 1991.
- Diez de Velasco, M., *Instituciones de Derecho Internacional Público*, vol. I. Madrid: Tecnos, 1994.
- Diez de Velasco, M., *Las organizaciones internacionales*. Madrid: Tecnos, 1996.
- Diez-Moreno, F., *Manual de derecho de la Unión Europea*. Madrid: Civitas, 1996.
- Fernandez de la Gandara i Calvo Caravaca, *Derecho mercantil internacional*, Madrid: Tecnos, 1995 (2ª ed.).
- Fernandez Rozas, J.C. (ed.), *Derecho del comercio internacional*. Madrid: Eurolex, 1996.
- Fernandez Rozas, J.C. i Sanchez Lorenzo, S., *Derecho internacional privado*. Madrid: Civitas, 1999.
- Guardiola Sacarrera, E., *La compraventa internacional. Importaciones y exportaciones*. Barcelona: Bosch,

1994.

- Huesca Vinaixa (coord.), *Instituciones de derecho comunitario*. València, 2000.
- Isaac, G., *Manual de derecho comunitario general*. Barcelona: Ariel, 1997
- Mangas Martín, A. i Liñan Noguerras, D.J., *Instituciones y derecho de la Unión Europea*. Madrid: McGraw-Hill, 1996.
- Medina de Lemus, M., *La venta internacional de mercancías*. Madrid: Tecnos, 1992.
- Ortiz Blanco i altres, *Derecho de la competencia europeo y español. Curso de iniciación*. Madrid, 1999.
- Pastor Ridruejo, J.A., *Curso de Derecho Internacional Público y organizaciones internacionales*. Madrid: Tecnos, 1999.
- Perez Vera, E., *Derecho internacional privado*, (2 vol.). UNED, 1999.
- Remiro Brotons, A. i altres, *Derecho internacional*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.
- Saenz de Santamaría, *Introducción al derecho de la Unión Europea*. Madrid: Eurolex, 1996.
- Vega Mocofoa, I. (coord.), *La integración económica europea: curso básico*. Valladolid: Lex Nova, 1996.

Investigació de Mercats

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Conèixer els mètodes per a obtenir informació del mercat i transformar-la en informació útil. Complementar la formació comercial amb el coneixement de les eines de caràcter quantitatiu i qualitatiu, utilitzant el programari estadístic més habitual. El tractament estadístic per mitjà de mètodes multivariants descriptius i explicatius permetrà a l'estudiant conèixer i aplicar les tècniques més utilitzades en Investigació de Mercats.

METODOLOGIA:

La metodologia de l'assignatura és de caràcter eminentment pràctic amb el desenvolupament teòric necessari. L'estudiant haurà de fer pràctiques amb ordinador i estudis d'exemples reals.

PROGRAMA

1. Introducció a la investigació de mercats.
  - 1.1. Definició.
  - 1.2. Dissenys d'investigació de mercats.
2. El procés de la investigació de mercats.
  - 2.1. Fonts d'informació internes i externes.
  - 2.2. Fonts primàries.
  - 2.3. Fonts secundàries.
3. Investigació qualitativa. Tècniques.
4. Investigació quantitativa. Tècniques.
5. L'enquesta.
6. Escales i tècniques de mesura.
7. Mostratge.
8. Anàlisi de les dades amb suport informàtic.
  - 8.1. Introducció al SPSS.
  - 8.2. Instruccions generals de preparació de les dades.
  - 8.3. Instruccions bàsiques per a l'anàlisi de les dades.
9. Tractaments simples de les dades.
  - 9.1. Descriptiva.
  - 9.2. Tractaments simples amb dues variables.
  - 9.3. Contrast d'hipòtesis.
10. Anàlisi de la variància.
11. Anàlisi cluster.
12. Anàlisi de regressió.
13. Anàlisi factorial.
  - 13.1. Components principals.
  - 13.2. Factorial de correspondències.
14. Segmentació jeràrquica.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final i tres treballs de caràcter obligatori.

BIBLIOGRAFIA:

Hair, J. i altres. *Análisis multivariable*. Prentice Hall 1999.

Luque, T. *Técnicas de análisis de datos en investigación de mercados* Pirámide, 2000.

Miquel, S. i altres. *Investigación de mercados*. McGraw-Hill. 1996.

Ortega, E. *Manual de investigación comercial*. Pirámide. 1992.

Visauta, B. *Análisis estadístico con SPSS para Windows. Estadística básica*. McGraw-Hill, 1997.

Visauta, B. *Análisis estadístico con SPSS para Windows. Estadística Multivariante*. McGraw-Hill, 1998.

Màrqueting

(Aquesta assignatura s'impartirà en Anglès)

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

El context actual dels negocis, caracteritzat pels processos de globalització, increment de la competència i la difusió de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació, plantegen nous desafiaments a les empreses per tal de fer front a la situació actual. El màrqueting, que ha tingut una evolució constant des de principis de segle, ens introdueix en la política comercial de les empreses i té com a objectiu facilitar als responsables de màrqueting els aspectes fonamentals dels intercanvis, recollint les noves dimensions de l'entorn i plantejant nous enfocaments per a entendre les noves relacions amb els clients.

PROGRAMA:

Part I. Màrqueting estratègic.

Tema 1.- Entorn actual en el màrqueting.

- 1.1 Globalització.
- 1.2 Internacionalització.
- 1.3 Noves tecnologies de la informació i la comunicació.

Tema 2.- La competència.

- 2.1 La competència global.
- 2.2 Estratègies cooperatives i associacions estratègiques globals.
- 2.3 Aprendre dels competidors: Benchmarking.

Tema 3.- Els clients.

- 3.1 El nou consumidor, noves demandes.
- 3.2 Segmentació i posicionament.
- 3.3 Màrqueting relacional.
- 3.4 Noves eines de gestió de la relació amb els clients
(Customer Relationship Management, CRM. Front office-Back office)

Part II. Màrqueting operatiu.

Tema 4.- Accions sobre productes.

- 4.1 Producte global/ producte local.
- 4.2 Dels atributs i avantatges a la valoració de la experiència.

Tema 5.- Accions sobre preus.

- 5.1 Preu global, preu local.
- 5.2 Valor percebut pel client.

Tema 6.- Accions sobre comunicació.

- 6.1 Màrqueting directe.
- 6.2 La comunicació a Internet.
- 6.3 Màrqueting interactiu (flux, funcionalitat, feed-back, fidelització).

Tema 7.- Accions sobre distribució.

- 7.1 Logística.
- 7.2 Sistema de transmissió electrònica de dades i seguretat.

Tema 8.- E-commerce.

- 8.1 Elements.

8.2 Algunes Modalitats (business to bussines B2B, business to consumer B2C, business to detailer B2D,).

Tema 9.- Organització i control de l'esforç del màrqueting global.

9.1 Organització i control.

9.2 L' auditoria de màrqueting global (Marketing audit)

BIBLIOGRAFIA:

Warren J. Keegan (1997). *Marketing Global*. Prentice Hall.

Ohmae, K. (1991). *El mundo sin fronteras. Poder y estrategia de la economía entrelazada*. McGraw-Hill de Management.

Aaker, D.A.; Alvarez del Blanco, R.M. (1995). «Capitalizar el valor de la marca». *Harvard Deusto Business Review*, n. 61.

Alvarez Gomez-Pallete, J.M. (1992). *La política comercial del Mercado Común*. McGraw-Hill de Management.

Nueno, J.L. (1994) "El valor percibido por el consumidor", *Marketing y Ventas*, n. 2/94, pp. 32-35. Harvard-Deusto.

Moliner Tena M.A.; Callarisa Fiol L.J. (1997). "El marketing relacional o la superación del paradigma transaccional", *Rev. Europea de Dirección y Economía de la Empresa*, vol.6, n. 2.

Valls, Josep F. (1992). *La Imagen de Marca de los Países*. McGraw-Hill de Management.

Schmitt, Bernd H. (1999). *Experiential Marketing*. Ediciones Deusto.

Hernández Neira A., Saiz J.L. (1996). *Marketing y Tecnología*. Ed. Piramide.

Revistes periòdiques:

Marketing y Ventas.

Distribución Actualidad

IPMar

Publicitat i Promoció de Vendes

CRÈDITS: 6.

QUADRIMESTRE: 1r.

OBJECTIUS:

Els objectius que es pretenen assolir amb aquesta assignatura es basen en tres punts:

- 1.- El paper que ha de tenir la Comunicació en l'estratègia de l'empresa
- 2.- La necessitat de l'empresa de tenir ben definida una política de comunicació
- 3.- Les diferents formes de construir una imatge d'empresa

Amb aquests tres punts és pretén aconseguir que l'estudiant entengui la necessitat d'articular una adequada política de comunicació empresarial per tal de poder transmetre a la societat els principals valors de l'empresa.

PROGRAMA:

1.- La Comunicació Empresarial

- 1.1.- Les diferències entre màrqueting, publicitat i comunicació
- 1.2.- Com han de conuiu en la empresa
- 1.3.- Què aporta la comunicació a l'empresa
- 1.4.- Per què és necessària la comunicació: si no creem imatge ens la crearà la competència.
- 1.5.- La Comunicació Interna com a complement i necessitat de la Comunicació Externa

2.- La transmissió del missatge empresarial

- 2.1.- La publicitat
- 2.2.- Com transmetre el missatge a l'agència de publicitat
- 2.3.- La importància dels mitjans de comunicació
- 2.4.- La relació amb els mitjans de comunicació: una relació necessària però complicada
- 2.5.- Publicitat o *publicity*: Quan, com i perquè

3.- Com construir la imatge d'empresa

- 3.1.- Estudiar el posicionament de l'empresa; percepció exterior de la marca; definir el públic objectiu; avaluar les necessitats
- 3.2.- Una imatge de marca "ràpida" o una imatge "sòlida"
- 3.3.- Construir una estratègia de comunicació

4.- Els instruments de construcció i manteniment

- 4.1.- Màrqueting institucional i mecenatge: una política a llarg termini però sòlida
- 4.2.- Les Relacions Públiques: desmitifiquem-les i posem en pràctica les veritables RRPP d'empresa.
- 4.3.- Les conferències; els actes d'empresa; els premis culturals, d'investigació: les RRPP al servei de la imatge de marca
- 4.4.- Les revistes d'empresa: que no les llencin a la paperera. La importància del missatge; la importància del disseny
- 4.5.- Comunicació interna: els empleats, aliats o enemics? Intranet i actes interns. Les relacions amb Recursos Humans

BIBLIOGRAFIA:

- Naomi Klein (2000): *No Logo. El poder de las marcas*. Barcelona: Paidós Contextos
- Al Ries y Laura Ries (2000): *Las 22 leyes inmutables de la Marca*. Madrid: McGraw Hill
- Stuart Crainer (1997): *El verdadero poder de las marcas*. Madrid: Eresma & Celeste Ediciones
- Philip Kotler (1999): *El marketing según Kotler*. Barcelona: Paidós Empresa

Luis Bassat (1999): *El libro rojo de la publicidad*. Madrid: Espasa

Joan Elías y José Mascaray (1998): *Más allá de la Comunicación Interna*. Barcelona: Gestión 2000

Josep Francesc Valls (1996): *Las claves del mercado turístico*. Bilbao: Ediciones Deusto

Direcció i Gestió de Personal

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIU:

Conèixer i entendre la funció de les persones dins les empreses i com ha anat canviant al llarg del temps. Mostrar que són un element bàsic per tal que l'empresa pugui assolir els seus objectius.

Aprofundir al màxim en una anàlisi de les diferents funcions que es poden incloure en l'àrea dels Recursos Humans.

En resum, donar a conèixer de forma clara i explícita el paper d'aquests departaments dins la política empresarial.

PROGRAMA:

A. Introducció en el camp dels Recursos Humans:

- Idees / conceptes claus
- Quan apareixen aquests departaments
- Per què apareixen aquests departaments
- Què fan aquests departaments
- Model d'anàlisi

B. Idees generals sobre l'Empresa i en Relació als Recursos Humans:

- Autors importants: F.U. Taylor, M. Weber, H. Fayol E., E. Mayo
- Anàlisi sobre CLIMA i CULTURA empresarials (A. Maslow, F. Herzberg)
- Diferents estils de direcció i lideratge

C. Gestions dels Recursos Humans.

- Reclutament: Selecció
- Comunicació a l'empresa
- Formació empresarial
- Avaluació del personal de l'empresa
- Anàlisi i valoració de llocs de treball
- Política Salarial
- Prestacions i serveis de l'empresa cap al treballador
- Seguretat: Higiene en el treball

BIBLIOGRAFIA:

Boterg, G.L. *Cómo invertir en formación*

Kelly, J. *Relaciones humanas en la empresa*. Buenos Aires: El Ateneo. 1985

Werther, W. *Administración de personal y Recursos Humanos*. Mèxic: Mc GrawHill, 1991

Schultz, D.P. *Psicología industrial*. Mèxic: Interamericana. 1988

Lloyd, L. *Gestión de Recursos Humanos*. IRWIN 1986

Bonazzi, G. *Història del pensament organitzatiu*. Vic: Eumo Editorial, 1994

Lattman, Ch. *Management de los Recursos Humanos en la empresa*.

— *Cómo dirigir hombres en una nueva cultura corporativa*, Madrid: Díaz de Santos. 1992

Mirzberg, H. *La estructuración de las organizaciones*. Barcelona: Ariel, 1988

Hordhough, O. *Human Capital in Organization Competence, Training and Learning*. Oslo: University Press 1993

Edgar F. Huse, *El comportamiento humano en la organización*. Bilbao: Deusto 1992

Peña Baztán, M., *Dirección personal*. Barcelona: Col·lecció ESADE, 1990

Gómez, L. Mejía, D., *Gestión de Recursos Humanos*. Madrid: Prentice Hall, 1998.

Dolan, S. Schuer, R., *La gestión de los Recursos Humanos*. Madrid: McGraw Hill, 1999.

Macroeconomia

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Donar una visió clara de les teories que sostenen les principals doctrines i polítiques econòmiques, especialment el keynesianisme i el monetarisme. Familiaritzar l'estudiant amb l'ús de models estàtics i dinàmics per discutir els aspectes més rellevants d'aquestes teories.

PROGRAMA:

1. Aproximació keynesiana a les polítiques fiscals i monetàries en una economia tancada.
2. Relacions internacionals. Tipus de canvi fixos i flexibles.
3. El model neoclàssic d'oferta i demanda agregades.
4. L'economia monetària i el finançament del dèficit públic.
5. Els diversos enfocaments del mercat laboral. Interpretacions de l'oferta agregada.
6. Models d'equilibri dinàmic.
7. Alguns aspectes de la integració econòmica.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

- Anisi, D. *Modelos económicos: una interpretación de la macroeconomía*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Argandoña, A. i García Duran, J. A. *Ejercicios de Macroeconomía*. Madrid: Mc Graw Hill, 1991.
- Blanchard, O. *Macroeconomía*. Madrid: Prentice Hall Iberia, 1997.
- Casulleras, E. *Introducción a las finanzas internacionales*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Fischer, S. i Dornbusch, R. *Macroeconomía*. Madrid: McGraw Hill, 1991.
- Folch, R. *Diccionario de socioecología*. Barcelona: Planeta, 1999.
- Krugman, P i Obstfeld, M. *Economía internacional. Teoría i Política*. Madrid: Mc Graw Hill, 1993.
- Rojo, L. A. *Dinero, renta y balanza de pagos*. Madrid: FCE, 1988.
- Roncaglia, A. *Elementos fundamentales de economía política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Sampedro, J. L. *La inflación. Prótesis del sistema*. Barcelona: Montesinos, 1989.
- Snowdon, B. Vane, H.R. *Reflections on the development of modern macroeconomics*. Cheltenham: Edward Elgar, 1997.
- Stiglitz, J. E.: *Macroeconomía*. Barcelona: Ariel 1998

Microeconomia

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu de l'assignatura és aprofundir i consolidar els conceptes i els coneixements adquirits a l'assignatura Economia I i, més concretament, a la segona part.

La microeconomia pretén explicar el funcionament d'un sistema econòmic a partir del comportament racional individual. El plantejament, aplicat als consumidors en relació amb l'adquisició de béns, permet d'obtenir una teoria del consum. Quan l'apliquem a les empreses, obtenim una teoria de la producció. Totes dues teories constitueixen la fonamentació de la demanda i l'oferta, respectivament i, per tant, donen raó del funcionament dels mercats competitius, descrits i analitzats a l'assignatura introductòria. Seguidament, es van modificant alguns dels supòsits del model competitiu per analitzar diferents estructures de mercat. Això apropa la microeconomia al món real i permet de veure el seu paper instrumental. L'última part, l'equilibri general, relaciona els mercats competitius amb l'assignació de recursos, i dona algunes idees sobre eficiència.

L'estudiant haurà de tenir un bon domini de les eines matemàtiques utilitzades: funcions lineals, derivades, creixement i decreixement i, especialment, el mètode lagrangià de maximització amb restriccions.

Per fer aquesta assignatura cal tenir imprescindiblement aprovada l'Economia I.

PROGRAMA:

1. Introducció.

La microeconomia dins la teoria econòmica.

Macroeconomia i microeconomia.

Nova microeconomia i microeconomia clàssica.

2. Teoria del consum.

2.1. El comportament racional del consumidor.

La teoria de la utilitat.

Conjunt pressupostari i corbes d'indiferència.

Equilibri del consumidor.

Optimització de Lagrange.

2.2. Obtenció de funcions de demanda individuals.

Efectes renda i substitució.

Demandes marshallianes i hicksianes.

Elasticitats.

Nombres índex.

3. Teoria de la Producció.

3.1. La funció de producció.

Curt termini; productivitats.

Llarg termini; rendiments a escala.

Exemples: Cobb - Douglas, CES i altres.

Corbes isoquantes.

3.2. Costos de l'empresa.

Curt i llarg termini.

Rectes isocost.

Equilibri de l'empresa i obtenció de funcions d'oferta.

4. Teoria de mercats. (Organització industrial).
  - 4.1. Els mercats competitius.
  - 4.2. El monopoli.
    - Equilibri monopolístic a curt i llarg termini.
    - Monopoli natural i social.
    - Comparació amb competència perfecta.
    - Formes de regulació.
    - Discriminació de preus.
  - 4.3. L'oligopoli.
    - Interdependència i comportaments estratègics.
    - Cournot, Stackelberg i col·lusió.
    - Teoria de jocs i equilibris de Nash.
  - 4.4. Els mercats de factors.
    - Oferta i demanda.
    - Segmentació dels mercats.
    - Monopsoni.
    - Monopoli bilateral.
5. L'equilibri general
  - 5.1. Equilibri general *versus* equilibri parcial.
    - Caixa d'Edgeworth.
    - Intercanvi pur.
    - La producció.
  - 5.2. Eficiència i optimització paretiana.
    - L'assignació òptima dels recursos.
    - Competència, monopoli i benestar.
  - 5.3. El sector públic i l'assignació de recursos.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

- Frank, R. H. *Microeconomía y conducta*. McGraw-Hill, 1992.
- Gravelle, R. *Microeconomía*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Kreps, D. M. *Curso de teoría microeconómica*. McGraw-Hill, 1993.
- Maddala, M. *Microeconomía*. McGraw-Hill, 1991.
- Mochón, F. Pajuelo, A. *Microeconomía*. McGraw-Hill, 1990.
- Quirk, *Microeconomía*. Barcelona: Antoni Bosch ed.
- Tugores, J. i Fernández de Castro, J. *Fundamentos de microeconomía*. Barcelona: McGraw-Hill, 1992.
- Tugores, J. i Fernández de Castro, J. *Microeconomía*. Barcelona: McGraw-Hill, 1997.
- Varian, H. R. *Microeconomía intermedia*. Barcelona: Antoni Bosch ed., 1994.

Assignatures de Lliure Elecció

Matemàtica Inicial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r.

OBJECTIUS:

Omplir llacunes o buits importants que l'estudiant té en l'aprenentatge de la matemàtica elemental, com pot ser el càlcul més elemental, o com repassar i reforçar conceptes pràctics bàsics donats en els estudis secundaris.

Aquesta assignatura va dirigida a qualsevol estudiant que tingui dèficits en l'assoliment de la base matemàtica necessària per poder seguir correctament les assignatures que tenen en els seus continguts una important component matemàtica.

PROGRAMA:

1. Operacions elementals.

- 1.1 Potències i radicals de nombres naturals, enters, racionals i reals.
- 1.2 Operacions amb polinomis. Potències de polinomis. Productes notables.
- 1.3 Descomposició factorial. Teorema de Ruffini.
- 1.4 Operacions amb fraccions algebraïques.

2. Equacions.

- 2.1 Equacions de primer i de segon grau. Inequacions.
- 2.2 Equacions polinòmiques.
- 2.3 Sistemes lineals d'equacions amb dues variables.

3. El nombre e.

- 3.1 Logaritmes i exponents.
- 3.2 Equacions logarítmiques i exponencials.
- 3.3 Sistemes no lineals d'equacions amb dues variables.

4. Trigonometria bàsica.

5. Funcions bàsiques.

6. Límits elementals de funcions. Interpretació geomètrica dels límits.

7. Càlcul de derivades.

8. Càlcul d'integrals.

9. Còniques.

AVALUACIÓ:

Es farà un únic examen en la convocatòria corresponent. A més es podrien realitzar diversos controls al durant el curs que podrien ajudar a augmentar la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Colera, J.; de Guzman, J.M. i altres. *Matemàtiques I (Bachillerato Logse I)*. Anaya, 1996.

Colera, J.; de Guzman, J.M. i altres. *Matemàtiques II (Bachillerato Logse II)*. Anaya, 1997.

Anglès III

CRÈDITS: 8

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal és que l'estudiant es pugui desenvolupar amb desimboltura en llengua anglesa en l'àmbit professional. El curs pretén assolir una competència comunicativa a nivell intermedi-avançat i aprofundir en el coneixement del vocabulari específic del context empresarial. S'estimularà l'estudiant a practicar i consolidar les quatre habilitats (llegir, escriure, escoltar i parlar) així com les funcions comunicatives introduïdes en cursos anteriors

CONTINGUTS:

Continguts professionals

1. Cultural diversity and socialising.
2. Telephoning.
3. Presentations.
4. Meetings.

Continguts lingüístics

1. L'expressió i comprensió oral.
2. L'expressió escrita.
3. La comprensió de textos especialitzats.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es realitzarà de forma continuada per aquells estudiants que assisteixin a un 80% de les classes com a mínim, i superin les tasques que es proposen al llarg del curs.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Sweeney, S. *English for Business Communication*. Ed. C.U.P. 1997

Recomanada:

Llibres de consulta:

Comfort, J. *Effective Presentations*. O.U.P., 1995

Comfort, J. and Utley, D. *Effective Meetings*. O.U.P., 1997

Ellis, M. and O'Driscoll, N. *Giving Presentations*. Longman, 1992

Ellis, M. & O'Driscoll, N. *Socializing*. Ed. Longman, 1988

Naterop, B. Jean & Revell, R., *Telephoning in English*. Ed. C.U.P., 1997

Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Ed. Longman, 1998

Stanton, A., *Written English for Business*. Ed. O.U.P., 1990

Diccionaris monolingües:

Oxford Advanced Learners Dictionary. Ed. O.U.P., 1992.

Sinclair, J. *Collins Cobuild English Language Cobuild*. Ed. Collins ELT., 1988.

Diccionaris bilingües:

Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. Ed. O.U.P., 1994

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Diccionaris especialitzats:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Gramàtiques:

Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). Ed. O.U.P., 1995.

Swan, M. and Walter, C. *How English Works*. Ed. O.U.P., 1997.

Finançament Internacional

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal és facilitar els coneixements teòrics i pràctics que giren al voltant del món de les finances internacionals. En termes generals, s'analitzarà la llei de control de canvis, les mitjanes de cobrament i pagament internacionals, el mercat de divises, el risc de canvi, els instruments de cobertura de risc de canvi, el finançament del comerç internacional (exportacions/ importacions), el finançament multilateral, etc.

METODOLOGIA:

Les classes es basaran en exposicions teòriques per part del professor i es complementaran amb exercicis pràctics.

PROGRAMA:

Tema 1: Regulació de les transaccions exteriors en el nostre país: la llei de control de canvis.

Tema 2: Mitjans de pagament i cobrament internacionals:

- Xec personal.
- Xec bancari.
- Ordre de pagament simple.
- Ordre de pagament documentària.
- Remesa simple.
- Remesa documentària.
- Crèdit documentari.
- Exercicis pràctics sobre el crèdit documentari.

Tema 3: Mercat de divises:

- Mercat de divises.
- Anàlisi del risc de canvi.
- Instruments de cobertura de risc de canvi: assegurança de canvi, opcions sobre divises.
- Exercicis pràctics.

Tema 4: Finançament de les importacions:

- Generalitats.
- Instruments de finançament.
- Modalitats de finançament.
- Risc de canvi.
- Exercicis.

Tema 5: Finançament de les exportacions:

- Generalitats.
- Instruments de finançament.
- Modalitats de finançament.
- Risc de canvi.
- Exercicis.

Tema 6: Finançament multilateral.

AVALUACIÓ:

Examen teòric i pràctic a final de curs.

NOTA:

És recomanable cursar l'assignatura de Tècniques de Comerç Exterior ja que són dues assignatures complementàries.

BIBLIOGRAFIA:

Comercio Internacional: curso de especialistas. ICEX, 1993.

Costa Ran, L i Font Vilalta, M., *Divisas y riesgo de cambio.* ICEX, 1995.

Díaz Mier, M.A., *Técnicas de Comercio Exterior I.* Editorial Pirámide, 1996.

Díaz Mier, M.A. i Hernando, J.M., *Técnicas de Comercio Exterior II.* Editorial Pirámide, 1996.

Hernández Muñoz, L., *El crédito documentario.* ICEX, 1994.

Morris M. y Deschampsneus, H., *Guía práctica para exportar e importar.* Deusto editorial, 1989.

Serantes, Pedro, *Gestión financiera del comercio exterior: manual práctico.* ICEX, 1993.

Història Econòmica d'Espanya

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Conèixer els aspectes històrics més rellevants i significatius del desenvolupament de l'economia espanyola, des de la crisi de l'Antic Règim fins a finals del segle XX, incidint de manera especial en els diversos processos regionals així com en les seves conjuntures. Aquesta assignatura ha de complementar i completar el temari i els coneixements de caràcter mundial impartits en l'assignatura obligatòria d'Història Econòmica. Es posarà un èmfasi especial en la història de les empreses i dels empresaris catalans i espanyols.

METODOLOGIA:

La preparació de l'assignatura es farà partint de les exposicions del professor a classe i amb les lectures bàsiques i obligatòries que s'aniran indicant al llarg del quadrimestre.

PROGRAMA:

1. El segle XVIII: de la diversitat regional del creixement econòmic a la crisi de l'Antic Règim.
  - 1.1. Evolució de la població. Contrastos regionals.
  - 1.2. El creixement extensiu de l'Espanya interior.
  - 1.3. L'especialització agrària exportadora del País Valencià.
  - 1.4. Els límits del capital comercial i de la siderúrgia tradicional al País Basc.
  - 1.5. Les transformacions agrícoles i l'especialització manufacturera catalana.
  - 1.6. L'estancament gallec.
  - 1.7. Les limitacions del comerç colonial i l'endarreriment agrícola d'Andalusia.
  - 1.8. Reformisme il·lustrat i crisi de l'Antic Règim.
  - 1.9. Les conseqüències econòmiques de l'emancipació americana.
2. Segle XIX: de la Revolució liberal a la crisi de 1898.
  - 2.1. Abolició de l'Antic Règim, desamortització i reforma de la hisenda.
  - 2.2. Evolució de la població espanyola.
  - 2.3. Evolució de l'agricultura.
  - 2.4. La indústria tèxtil.
  - 2.5. La indústria siderúrgica basca.
  - 2.6. Els sectors miner i energètic.
  - 2.7. Transports, xarxa ferroviària i integració del mercat.
  - 2.8. La modernització del sistema financer.
  - 2.9. La crisi colonial.
3. De la crisi de finals de segle al final de la Guerra Civil.
  - 3.1. Crisi i diversificació industrial.
  - 3.2. L'impacte de la Guerra Mundial i la readaptació de la postguerra.
  - 3.3. La Dictadura de Primo de Rivera. Despesa pública i dèficits estructurals.
  - 3.4. La depressió mundial i els problemes republicans.
  - 3.5. Economia de guerra i col·lectivititzacions.
4. L'economia espanyola sota el franquisme.
  - 4.1. La població espanyola a la segona meitat del segle XX.
  - 4.2. La dictadura franquista: de l'autarquia a l'estabilització.
  - 4.3. La dictadura franquista: tecnocràcia, desenvolupamentisme i creixement industrial.

- 4.4. La industrialització espanyola i els costos econòmics de la dictadura franquista.
5. Crisi econòmica i transició democràtica, 1973-1992.
  - 5.1. L'evolució i característiques generals de l'economia espanyola.
  - 5.2. La crisi de la indústria, 1978-1984.
  - 5.3. Política econòmica i configuració de l'Estat.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre es farà un examen final de cara a avaluar el grau de coneixement del programa i de les lectures establertes. Al llarg del quadrimestre podran fer-se diversos exercicis i controls que podran representar fins a un 25% de la nota final de l'assignatura. Els estudiants que no es presentin a l'examen final o bé que no l'aprovin, es podran examinar de tot el programa en una segona convocatòria de curs que se celebrarà el mes de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

- Aracil, R. i Segura, A. *Història econòmica Mundial i d'Espanya*. Barcelona: Teide, 1993.
- Aracil, R. i García Bonafé, M. (ed.). *Lecturas de historia económica de España*. (2 vol.) Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1977.
- Benassar, B. *Orígenes del atraso histórico español*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Carreras, A. *Industrialización española. Estudios de historia cuantitativa*. Madrid: Espasa Calpe, 1989.
- Comín, F. i Martín Aceña, P. (dir.). *Historia de la empresa pública en España*. Madrid: Espasa Calpe, 1991.
- Diversos autors, *Crisis del Antiguo Régimen e industrialización en la España del siglo XIX*. Madrid: Edicusa, 1977.
- Diversos autors. *Història Econòmica de la Catalunya contemporània*. (6 vol.). Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1988-1991.
- Fernández, R. (ed). *España en el siglo XVIII. Homenaje a Pierre Vilar*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Fontana, J. *La fi de l'Antic Règim i la Industrialització, 1778-1868*. Barcelona: Edicions 62, 1988.
- Fontana, J. *La Hacienda en la historia de España (1700-1931)*. Madrid: Instituto de Estudios Fiscales, 1980.
- Fradera, J. M. *Indústria i mercat. Les bases comercials de la indústria catalana moderna (1814-1845)*. Barcelona: Crítica, 1987.
- García Delgado, J. L. (dir.). *Economía española de a transición a la democracia*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1990.
- Garrabou, R.; Sanz, J. (eds). *Historia agraria de la España contemporánea. II: Expansión y crisis (1850-1900)*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Garrabou, R. i Barciela, C.; Jiménez Blanco, J. I. (eds). *Historia agraria de la España contemporánea. III: El fin de la agricultura tradicional (1900-1960)*. Barcelona: Crítica, 1986.
- Harrison, J. *Historia económica de la España contemporánea*. Barcelona: Vicens Vives, 1980.
- Martínez Serrano, J. A. *Economía española: 1960-1980*. Madrid: Blume, 1984.
- Molinero, C. i Ysàs, P. *Els industrials catalans durant el franquisme*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Nadal, J. *La Población Española (Siglos XVI al XX)*. Barcelona: Ariel, 1984.
- Nadal, J. *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913*. Barcelona: Ariel, 1975.
- Nadal, J.; Carreras, A. i Sudrià, C. (comp.). *La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica*. Barcelona: Ariel, 1987.
- Nadal, J. i Carreras, A. (dir.). *Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX i XX)*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Palafox, J. *Atraso económico y democracia. La Segunda República y la economía española, 1892-1936*. Barcelona: Crítica, 1991.
- Pascual, P. *Agricultura i industrialització a la Catalunya del segle XIX. Formació i desestructuració d'un sistema econòmic*. Barcelona: Crítica, 1990.

- Prados, L. *De Imperio a Nación. Crecimiento y atraso económico en España (1780-1930)*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Prados, L. i Zamagni, V. (eds). *El desarrollo económico en Europa del Sur: España e Italia en perspectiva histórica*. Madrid: Alianza Universidad, 1992.
- Riquer, B.; Culla, J. B. *El Franquisme i la Transició Democràtica, 1939-1988*. Barcelona: Edicions 62. 1989.
- Ros Hombravella, J. *Catalunya, una economia decadent?* Barcelona: Barcanova, 1991.

Simulació Empresarial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és experimentar amb conceptes teòrics de màrqueting estratègic mitjançant la participació activa en la direcció d'una empresa fictícia. En concret, els participants han de dissenyar una estratègia comercial, implementar-la, controlar-ne els resultats, reformular-la, etc.

Altres objectius són fomentar la cooperació mitjançant el treball en equip, aprofundir en alguns temes tradicionals d'estratègia i de màrqueting, aprendre a elaborar, exposar i criticar treballs monogràfics i practicar les intervencions en públic mitjançant la discussió de casos pràctics.

METODOLOGIA:

L'assignatura consisteix en un joc d'empreses. Els participants es constitueixen en grups que representen empreses que han de gestionar prenent decisions estratègiques i de màrqueting (característiques i posicionament dels productes, segmentació de mercats, política de preus, canals de distribució, pressupost publicitari, investigació comercial, etc.). Mitjançant un programa informàtic de simulació les diferents empreses competeixen entre elles en uns mateixos mercats. Les decisions preses tenen unes conseqüències —resultats economicofinancers (benefici, marges, costos, estocs, etc.), quota de mercat, coneixement de marca, intenció de compra, etc.—, a la llum de les quals cal tornar a decidir, establint així un procés decisió-anàlisi-decisió característic de la gestió correcta d'empreses.

PROGRAMA:

1. Descripció general del model Markstrat.
2. Formació d'equips, lliurament d'informació inicial i comentari de les lectures obligatòries.
3. Decisions de prova per familiaritzar-se amb la mecànica del joc.
4. Presa de decisions dels períodes 1 al 4.
5. Anàlisi comparativa de les diverses empreses durant els 4 primers períodes i formulació de l'estratègia prevista per als períodes 5 al 10.
6. Presa de decisions dels períodes 5 al 10.
7. Presentació oral i escrita dels treballs realitzats i discussió de casos pràctics.
8. Anàlisi comparativa de les estratègies seguides i l'actuació dels diferents equips i extracció de conclusions.

AVALUACIÓ:

La nota final es formarà a partir dels resultats assolits per l'empresa simulada en el joc, les qualificacions obtingudes en els diferents treballs obligatoris i les notes obtingudes en les proves individuals sobre el manual del Markstrat i el procés de simulació.

BIBLIOGRAFIA:

- Kotler, P.; Cámara, D.; Grande, I. *Direcció de marketing*. Madrid: Prentice Hall, 1996 (8a ed.).
- Lambin, J. J. *Marketing estratègic*. Madrid: McGraw-Hill, 1995 (3a ed.).
- Manual del Markstrat*.
- Menguzzato, M.; Renau, J. J. *La direcció estratègica de la empresa. Un enfocament innovador del management*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Santesmases, M. *Marketing. Conceptos y estrategias*. Madrid: Pirámide, 1996 (3a ed.).

Comptabilitat Informàtica

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant assoleixi els coneixements necessaris per dur a terme tot el procés informàtic de la gestió comptable-financera.

METODOLOGIA:

Cas pràctic d'una empresa, delimitant l'horitzó temporal a un exercici econòmic.

PROGRAMA:

1. Creació d'una empresa i configuració del procés administratiu.
2. Execució de tot el procés informàtic comptable-financer i confecció del comptes anuals obligatoris (balanç, compte de resultats i memòria) i altres informes (ràtios financeres...)
3. Interpretació economico-financera dels resultats obtinguts.

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà en base a un treball pràctic, i la realització d'un examen.

BIBLIOGRAFIA:

Es donarà durant el quadrimestre.

Tècniques d'Investigació Social

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer les diverses tècniques que es poden utilitzar en el camp de les ciències socials en la recollida i el tractament de la informació. Això es farà no tant des del punt de vista algebraicomatemàtic, sinó des d'un punt de vista més qualitatiu: quines són aquestes tècniques, quin és el seu cos formal, com les hem d'utilitzar i quan.

METODOLOGIA:

Les classes teòriques es complementaran amb exercicis d'aplicació pràctica a partir de les diferents tècniques presentades.

PROGRAMA:

1a part. Introducció.

Tema 1. La recerca científica a les ciències socials.

2a part. Perspectives i disseny d'investigació.

Tema 2. La investigació social: perspectives.

Tema 3. El procés d'investigació.

3a part. Tècniques de recollida, transformació i anàlisi de les dades.

Tema 4. L'enquesta.

Tema 5. L'observació.

Tema 6. L'entrevista.

Tema 7. El grup de discussió.

AVALUACIÓ:

Caldrà programar una recerca (en grup) i elaborar-ne una valoració crítica (individualment). El treball en grup valdrà un 60% del anota i l'individual, un 40%.

BIBLIOGRAFIA:

- Ander-Egg, E. *Introducción a las técnicas de investigación social*. Buenos Aires: Humanitas, 1976.
- Ander-Egg, E. *Técnicas de Investigación Social*, Buenos Aires: Humanitas, 1983. (19a ed.).
- Anguera, M. T. *Metodología de la observación en las ciencias humanas*. Madrid: Cátedra, 1985.
- Chalmers, Alan, F. *¿Qué es esa cosa llamada ciencia? Una valoración de la naturaleza / El estatuto de la ciencia / Sus métodos*. Madrid: Siglo XXI, 1990 (8a ed.).
- García Ferrando, M.; Ibáñez, J. i Alvira, F. *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
- Ghiglione, R. i Matalón, B. *Las encuestas sociológicas. Teoría y práctica*. Mèxic: Trillas, 1989.
- Ghiglione, R.; Massonna, J.; Trognon, A. *Técnicas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Narcea, 1989.
- Gili, Sian A. *Cómo se investiga*. Barcelona: Avance, 1971.
- Ibáñez, J. *Más allá de la sociología. El grupo de discusión: técnica crítica*. Madrid: Siglo XXI, 1979.
- Latiesa, M. *El pluralismo metodológico en la investigación social. Ensayos típicos*. Granada: Universidad de Granada, 1991.
- Quivy, R.; Capenhoudt, L. *Manual de Investigación en Ciencias Sociales*. Mèxic: Limusa, 1993.

- Ruíz Olabuénaga, J. I.; Ispizua, M. A. *La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa*. Bilbao: Deusto, 1989.
- Sánchez, M. E. *Técnicas de investigación social para la empresa*, a Lucas Marín (compilador): Sociología para la empresa. Madrid: McGraw-Hill, 1994.
- Taylor, S. J., Bogdan, R.; *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1986.
- Visaura, B. *Técnicas de investigación social*(recogida de datos). Barcelona: PPU, 1989.

Taller d'Expressió Oral i Escrita

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Oferir una visió general de la variació lingüística segons el codi lingüístic, segons el canal utilitzat (oral o escrit), segons els diferents usuaris de la llengua i segons l'objectiu de la comunicació; practicar l'ús d'un llenguatge eficaç (clar, precís, correcte i adequat a situacions de comunicació formal), i aplicar aquest llenguatge en l'elaboració concreta de textos, documents o situacions estereotipades, tant orals com escrits.

PROGRAMA:

1. Diferències contextuals i textuais dels codis oral i escrit
2. Variació lingüística: registres (tipus de textos) i varietats
3. El llenguatge eficaç (textos referencials o informatius)
4. Expressió oral i escrita:
  - 4.1. Recollida d'informació: presa d'apunts, resum i reformulació, transcripció de textos orals, tècniques de generació d'idees (la pluja d'idees, l'estrella, el cub), documentació
  - 4.2. Selecció i ordenació de la informació
5. Expressió escrita:
  - 5.1. Estructura del text: paràgrafs, connectors i puntuació
  - 5.2. Estil: lèxic, morfologia i sintaxi
  - 5.3. Revisió gramatical i de continguts
  - 5.4. Aspectes convencionals: majúscules i minúscules, abreviacions, tipus de lletra
  - 5.5. Textos i documents: la carta, el currículum, l'acta de reunions, el treball monogràfic, etc.
6. Expressió oral:
  - 6.1. Criteris d'elocució formal
  - 6.2. La comunicació singular: exposició oral
  - 6.3. La comunicació dual: entrevista, conversa telefònica
  - 6.4. La comunicació plural: debat, taula rodona

BIBLIOGRAFIA:

Expressió oral i escrita

- Altés, Núria i Pejó, Xavier. *Llenguatge administratiu*. Vic: Eumo Editorial, 2001.
- Amadeo, Imma i Solé, Jordi. *Curs pràctic de redacció*. Barcelona: Columna, 1996.
- Badia, J. i altres. *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou, 1997.
- Cassany, Daniel. *Descriure escriure*. Barcelona: Empúries, 1987.
- *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Castellanos i Vila, Josep Anton. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Amb exercicis autocorrectius. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998.
- Coromina, Eusebi. *Pràctiques d'expressió i comunicació*. Vic: Eumo Editorial, 1984.
- *Tècniques d'escriptura*. Barcelona: Teide, 1989.
- "El llenguatge eficaç", a A. Camps (coord.) *Context i aprenentatge de la llengua escrita*. Barcelona: Barcanova, 1994, pàg. 153-174.
- *El treball de recerca. Procés d'elaboració, memòria escrita, exposició oral i recursos*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- DAU. *Documents administratius universitaris*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Servei de Llengua

Catalana, 1991.

Duarte, Carles; Alsina, Àlex i SIBINA, Segimon. *Manual de llenguatge administratiu*. Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1994.

Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I. Fonètica. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1990.

Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana II. Morfologia. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1992.

Rigo, Antònia i Genescà, Gabriel. *Tesis i treballs. Aspectes formals*. Vic: Eumo Editorial, 2000.

Rubió, Joana i Puigpelat, Francesc. *Com parlar bé en públic*. Barcelona: Pòrtic, 2000.

Sanz i Pinyol, Glòria i Fraser, Alba. *Manual de comunicacions escrites a l'empresa*. 71 models de consulta. Barcelona: Interactiva, 1998. (Inclou dos disquets.)

Diccionaris i llibre de verbs

Abril, Joan. *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*. Barcelona: Edicions 62, 1997.

Diccionari castellà-català. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1997.

Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.

Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Edicions 62, amb la col·laboració de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, SA, Edicions Moll, SA i Edicions 3 i 4, SA, 1996 (1a reimpressió).

Paloma, David i Rico, Albert. *Diccionari de dubtes del català*. Barcelona: Edicions 62, 1998.

Pey, Santiago. *Diccionari de sinònims i antònims*. Barcelona: Teide, 1991.

Xuriguera, J. B. *Els verbs catalans conjugats*. Barcelona: Editorial Claret, última edició.

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1-2n

OBJECTIUS:

Descriure quin és el procés que ha de seguir la creació d'una nova empresa tingui les màximes garanties de consolidar-se en un entorn i uns mercats cada vegada més competitiu. Posar de manifest els punts clau que porten a l'èxit de la nova empresa com són: la recerca d'insatisfaccions al mercat, la idea, la innovació i l'oportunitat. Conèixer els requisits i alternatives legals que hi ha a l'hora de crear una empresa. Analitzar la problemàtica econòmica derivada de la creació d'una empresa fent especial èmfasi en l'anàlisi de viabilitat. Estudiar la problemàtica organitzativa, tant la derivada de la necessitat de coordinar les diferents àrees funcionals com la relacionada amb la coordinació de les tasques de direcció. Ressaltar la importància clau que té l'empresari en el procés motor indiscutible de tot projecte empresarial. Fer un projecte de creació d'una nova empresa.

PROGRAMA:

1. Creació d'una empresa.
  - 1.1. Decisió de crear l'empresa.
  - 1.2. Forma Jurídica.
  - 1.3. Tràmits generals.
2. Finançament.
  - 2.1. Instruments financers.
  - 2.2. Fonts de finançament.
3. Contractació.
  - 3.1. Contractes i tipus de contractes.
  - 3.2. Negociació col·lectiva.
  - 3.3. Prestacions per atur, Seg. Social.
  - 3.4. Prevenció riscos laborals.
4. Fiscalitat.
  - 4.1. Calendari fiscal.
  - 4.2. Mesures fiscals.
  - 4.3. Modalitats de tributació.
5. Part Pràctica: Confeccionar un "pla d'empresa".

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura s'assignarà una vegada s'hagi corregit el treball a realitzar, consistent en l'elaboració d'un Projecte de la Nova Empresa i la seva exposició a classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Gil, M.A. *Cómo crear y hacer funcionar una empresa*. ESIC Editorial, 1993.
Maqueda, F.J. *Creación y dirección de empresas*. Barcelona: Ariel Economía, 1994.
Rodríguez, C.; Fernández, c: *Cómo crear una empresa*. IMPI, 1991.

International Business Culture

CREDITS: 6

INTRODUCTION:

When negotiating with people from other cultures, language is not the only factor that has to be taken into account for obtaining good business results. Culture is also an important factor, as it is a shared system of attitudes, beliefs, meanings and behaviour that has to be considered and respected for effective business communication.

OBJECTIVES:

The general aim of the course is to give an overview of the links between intercultural communication, language, and management skills, with special emphasis on the following objectives:

1. To increase awareness of intercultural issues in business communication
2. To prepare students for interaction with people from cultures other than their own
3. To provide students with language and cross-cultural skills in order to develop empathy with cultural differences
4. To allow students to be 'internationally employable'

PROGRAMME:

1. An introduction to inter-lingual and intercultural business and management communication
  - 1.1. Cultural awareness
  - 1.2. The cultural variable in international business
  - 1.3. Communicating across cultures
  - 1.4. Cross - cultural understanding in business communication
  - 1.5. Cross - cultural misunderstandings in business communication
2. The socio-cultural context of international markets
  - 2.1. US/EU Business culture. Introduction
  - 2.2. The American business culture
  - 2.3. The European business culture (The German, the British, the French, the Belgian, the Dutch, the Italians, the Spanish)
  - 2.4. The Asian business culture
  - 2.5. The Arabian business culture
3. The internationalisation of a company

TEACHING METHODS:

Case studies, role plays and talks by intercultural trainers, consultants and visiting lecturers from foreign universities with a specialisation in international business and management communication.

ASSESSMENT:

The cultural competence will be assessed through compulsory class attendance and an intercultural group project. The project will have to be presented through an oral presentation.

Aula de Cant Coral I

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
  - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
  - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
  - 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
  - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
  - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànon perpetus i cànon tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
  - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
  - 3.1. El repertori popular a cor.
  - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
  - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens veiem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
  - 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració. Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i co-

mentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula d'aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats —depenrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup—, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

Curs d'Iniciació al Teatre

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre Experimental de la Universitat de Vic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra Universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre es un espai on, d'una banda, els estudiants de diferents carreres es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxada, sense condicionants. De l'altra, aquest espai serveix també com a reflexió col·lectiva i d'experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig, que cedeix l'Institut del Teatre de Vic; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

- Desinhibició
- Presència escènica
- Respiració
- Seguretat
- Relaxament
- Percepció interior
- Percepció exterior
- Descoberta de la teatralitat pròpia
- Dicció i presència de la veu
- L'actor i l'espai
- Moviments significants
- El gest
- L'acció
- Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvisació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport.

AVALUACIÓ:

Es valorarà la participació i l'esforç, l'actitud i l'assistència, que es imprescindible atès que el compromís es indispensable en qualsevol treball de teatre.

Aproximació interdisciplinària als estudis de les dones: l'economia, la cultura, l'educació i la salut

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIU:

L'objectiu d'aquesta assignatura és apropar-nos a la realitat del món actual a partir de diverses aportacions acadèmiques: salut, economia, treball, sociologia, dret, política..., prenent el gènere com a fil conductor. Es treballarà des de l'especialització i la singularitat de cadascuna de les nostres facultats per tal de compartir tots aquells conceptes i elements d'anàlisi que ens són comuns en l'àmbit dels estudis del gènere.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'impartirà, d'una banda, a partir de classes magistrals, tot i que es considera fonamental la participació dels i les estudiants, per això les classes buscaran sempre aconseguir la màxima participació. Paral·lelament, en aquest curs hi participaran persones professionals expertes en la matèria que ens aportaran la seva experiència i coneixements en aquest camp. Per això l'assignatura combinarà l'explicació i el debat, el treball en grup, la discussió de materials i procurarà, fonamentalment, que s'estableixi un intercanvi fructífer entre totes les persones que cursin l'assignatura.

PROGRAMA:

Tema 1. La història del moviment feminista

- 1.1. Orígens del feminisme. El sufragisme: la llibertat política i la ciutadania
- 1.2. L'aparició dels diferents moviments feministes.
  - 1.2.1. Feminisme liberal
  - 1.2.2. Feminisme socialista
  - 1.2.3. Feminisme radical
- 1.2. Els debats del moviment feminista. «El personal és polític»
  - 1.2.1. Família: treball domèstic, violència domèstica
  - 1.2.2. Alliberament sexual: control de la reproducció
  - 1.2.3. El moviment feminista a Catalunya: I Jornades a Catalunya

Tema 2. Les dones en l'àmbit de les ciències socials i humanes: conceptes bàsics

- 2.1. Divisió sexual del treball
- 2.2. Sistema sexe/gènere
- 2.3. Patriarcat
- 2.4. Gènere
- 2.5. Model productiu/reproductiu.

Tema 3. De l'estudi a la concreció: accions polítiques dirigides a les dones.

- 3.1. Les polítiques impulsades des de la U.E.
- 3.2. Tipologia de polítiques
  - 3.2.1. Igualtat formal
  - 3.2.2. Igualtat d'oportunitats
  - 3.2.3. Acció positiva
  - 3.2.4. Polítiques de gènere

Tema 4. Àmbits de concreció de les polítiques

- 4.1. El Mercat de treball: ocupació i atur
  - 4.1.1. Segregació ocupacional

- 4.1.1. Segregació ocupacional
- 4.1.2. Discriminació salarial
- 4.1.3. Tecnologia
- 4.2. Educació: el gènere dins del sistema educatiu
  - 4.2.1. Coeducació
  - 4.2.2. Rols de nois i de noies dins de les aules
  - 4.2.3. Aprenentatges masculins?, aprenentatges femenins?
- 4.3. Salut: el món de la cura, un món femení?
  - 4.3.1. L'atenció a les persones
  - 4.3.2. Malalties d'homes i dones?
- 4.4. Cultura: producció i recepció
  - 4.4.1. Polítiques que fomenten la participació de les dones en l'àmbit de la cultura.
  - 4.4.2. La dona com a consumidora de cultura.
  - 4.4.3. La dona en el món de la literatura i el cinema.

AVALUACIÓ:

Durant tot el curs caldrà dur a terme un treball individual. En el marc de les classes se'n durà a terme el control i seguiment. Paral·lelament serà molt important l'assistència a classe així com la participació en els debats que s'organitzin.

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Alemany, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B; Zinsser, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991. Vol I i II.
- Beneria, L. *Reproducción, producción y división sexual del trabajo* a la Revista Mientrastanto, n. 6, Barcelona, 1981.
- Beneria, L. *La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres* a la Revista Economía y Sociología del Trabajo, n. 13-14, Madrid, 1991.
- Borderías, C; Carrasco, C; Alemany, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Butler, J. *Gender Trouble*. New York: Routledge, 1990.
- Camps, C. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (Ed.) *The New Women's Movement. Feminism and political in Europe and the USA*. Sage Publications. Forthcoming, 1986.
- Duran, M. A. *La jornada interminable*. Barcelona: Icaria, 1987.
- Duran, M. A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Einsenstein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. Mèxic: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el Estado del Bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. *The debate on sex and class* a New Left Review, 1985. n. 149.
- Mackinon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Ediciones Cátedra. Universitat de València. Instituto de la Mujer, 1995.
- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos. Sèrie de filosofia política, 1995.

- Rambla, X; Tome, A. *Una oportunidad para la coeducación: las relaciones entre familias y escuelas* a Quaderns de Coeducació. Barcelona: ICE. UAB, 1998. n. 14.
- Showstack, A (Ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación Feminista, 1987.
- Swann, A. *A cargo del Estado*. Barcelona: Ediciones Pomares-Corredor, 1992.
- Toro, J. *El cuerpo como delito. Anorexia, bulimia, cultura y sociedad*. Barcelona: Ariel, 1996.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y teconología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.
- Varis, *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: Institut d'Educació. Ajuntament de Barcelona, 1999.

Gestió Turística i del Patrimoni Cultural per a un Desenvolupament Sostenible

CRÈDITS: 6

QUATRIMESTRE: 1r

COORDINACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Joan BOU GELI (Càtedra UNESCO UV-UH «Desenvolupament Humà Sostenible, Equitat, Participació i Educació Intercultural»)

OBJECTIUS:

Analitzar les iniciatives públiques de planificació democràtica que han de permetre l'evolució d'un espai rural cap a un desenvolupament sostenible, mitjançant la construcció i la conservació d'un patrimoni rural en el si d'una política turística integral. Aquestes iniciatives han de contemplar la potenciació de la identitat i la diversitat cultural dels diferents pobles que han integrat i integren aquest espai.

PROGRAMA:

- 1) Planificació democràtica en la gestió del patrimoni natural i cultural
  - a) Sintètica evolució històrica del paper del sector públic en l'àmbit de les polítiques d'intervenció pública.
  - b) Situació de canvi actual en les estructures i les funcions de l'Estat i les seves conseqüències en l'àmbit de les polítiques públiques.
  - c) El mercat social i les estructures «non profit» com a alternatives d'iniciatives públiques en la prestació de serveis i particularment en el turisme.
  - d) Diferents fases en el procés de presa de decisions públiques.
  - e) Elaboració d'un programa de política per a un turisme cultural i ecològic com a motor d'un desenvolupament sostenible.
- 2) Patrimoni, gestió social i cultural.
  - a) Manifestació i suport de la identitat cultural
  - b) La diversitat cultural com a instrument turístic per a un desenvolupament sostenible
  - c) Tractament de la identitat i la diversitat cultural
  - d) El testimoni dels jesuïtes: les reduccions, «la província dins de l'altra província», l'arquitectura jesuítica. Regionalització turística. Els 30 pobles.
- 3) Desenvolupament sostenible en un espai rural
  - a) L'espai rural com a àmbit de desenvolupament sostenible
  - b) El cas de Misiones: la selva, la *chacra* i les plantacions.
  - c) Desenvolupament sostenible, gestió ambiental i ecoturisme en àrees protegides de Misiones: parc nacional de Iguazú, parcs provincials i la reserva de la biosfera de Yaboty.
  - d) Mètodes i tècniques d'investigació de les potencialitats turístiques en l'espai rural.
  - e) Construcció d'un patrimoni rural integrat per al desenvolupament sostenible. Ecoturisme i desenvolupament rural integrat. Conservació del patrimoni rural.

METODOLOGIA:

El programa de l'assignatura es durà a terme mitjançant l'exposició de diferents temes per part del professorat d'Amèrica Llatina:

- Universidad Columbia del Paraguay
. Prof. Arq. Luís Hernáez
- Universidad Nacional de Misiones (UNaM) - Argentina

. Prof. Lic. Emilce Cammarata
. Prof. Lic. Beatriz Rivero
– Universidade Regional do Noroeste do Estado do Rio Grande do Sul (UNIJUÍ) - Brasil
. Prof. Lic. Emir Limana

Els estudiants hauran de preparar una memòria de la matèria treballada a classe.

AVALUACIÓ:

Els estudiants hauran de presentar una memòria de les matèries treballades a classe. Per poder ser avaluat l'estudiant haurà d'haver assistit, com a mínim, a un 80% de les classes impartides.

BIBLIOGRAFIA:

A l'inici del curs es distribuirà a cada estudiant una relació bibliogràfica necessària per l'assignatura .

NOTA:

Aquesta assignatura correspon al Mòdul 4 - 2000 de la Xarxa Temàtica de Docència ORTUDES- Ordenació Territorial: turisme, patrimoni cultural i desenvolupament sostenible, amb el finançament de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional del Ministeri d'Assumptes Exteriors del Govern Espanyol.

El Desenvolupament Humà Sostenible: Cultura, Salut i Medi Ambient

CRÈDITS: 6.

QUADRIMESTRE: 2n.

Jordi DE CAMBRA i Xavier RAMBLA (titular i cap de Projecte a la UV de la Càtedra UNESCO «Desenvolupament Humà», Universitat de Vic–Universidad de La Habana), Ernel GONZÁLEZ (cap de Projecte a la UH de la Càtedra UNESCO «Desenvolupament Humà», UH-UV) i Jorge DUHART (president de la *Universidad Bolivariana*, Santiago de Chile)

Horari: dilluns i dijous de 17 a 20h. L'assignatura consistirà en quatre seminaris de 15 h cadascun. Totes les sessions presencials es faran dins de l'horari previst. El seminari 1 començarà el primer dia lectiu de les assignatures optatives de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut. Llavors s'informarà de les dates dels seminaris 2 i 3, que depenen de l'estada dels professors visitants. El seminari 4 se celebrarà les dues primeres setmanes de maig.

OBJECTIUS:

1. Presentar i discutir els conceptes referits al «desenvolupament humà sostenible» a estudiants de diverses titulacions
2. Discutir l'aplicació d'aquests conceptes en l'exercici de diverses professions
3. Elaborar projectes de treball transdisciplinaris sobre el desenvolupament humà sostenible

CONTINGUTS:

Seminari 1. El desenvolupament humà sostenible. Els conceptes de participació, equitat i educació intercultural.

Seminari 2. Desenvolupament local, cooperativisme agrari i participació

Seminari 3. Formació participativa del personal sanitari

Seminari 4. Síntesi: els vessants ambiental i cultural del desenvolupament humà sostenible.

PLA DE TREBALL:

L'assignatura s'organitzarà com un seminari, on participaran tant els professors responsables, com els professors convidats, com els/es estudiants.

Es distribuirà en quatre seminaris presencials de 15 hores al llarg del curs acadèmic, de tal manera que els/les estudiants puguin planificar la seva feina des del començament del curs i elaborar-la entre les sessions. Està previst que diversos professors/es de la Xarxa UNESCO/UNITWIN Medeuramèrica per al Desenvolupament Humà participin en aquestes sessions.

Els/les estudiants hauran d'elaborar un projecte col·lectiu d'intervenció transdisciplinària per al desenvolupament humà, que els valdrà el 50% de la seva qualificació. Obrindran l'altre 50% mitjançant un assaig escrit de poques pàgines on discuteixin críticament la importància de l'enfocament transdisciplinari per a la seva àrea professional.

Al primer seminari presencial es presentaran diversos projectes d'intervenció transdisciplinària impulsats per les universitats de la Xarxa UNESCO/UNITWIN Medeuramèrica per al Desenvolupament Humà. Aquests poden suggerir els temes que després triaran els/les estudiants. Una llista indicativa de temes pot ser la següent: el desenvolupament comunitari i la salut pública, potenciació del cooperativisme agrari, l'accés de les minories culturals a l'alfabetització i la comunicació, el redreçament de zones rurals en declivi, la participació en les decisions urbanístiques, la coordinació de les petites empreses al territori, les universitats comunitàries, i el patrimoni de la medicina tradicional.

BIBLIOGRAFIA GENERAL DE REFERÈNCIA:

Presentem una breu llista indicativa. A cada seminari es lliurarà una bibliografia més detallada

Acevedo, M. i altres (2000) *El resignificado del desarrollo*. Buenos Aires: Fundación Unida.

Banco Mundial (1978-2001) *Informe sobre desarrollo mundial*. Madrid: Mundi Prensa.

Comissió Mundial sobre Cultura i Desenvolupament (dir: Pérez de Cuéllar, J.) (1997) *La nostra diversitat creativa*. Barcelona: Mediterrània.

Delors, J. (1996) *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO.

PNUD (1990-2000) *Informe sobre el desenvolupament humà*. Barcelona: Mediterrània.

RECURSOS A INTERNET:

Carta de la Terra www.earthcharter.org

Cimera Mundial de l'Alimentació www.fao.org

Consell de la Terra www.earthforum.org

Observatori sobre el Desenvolupament Social www.socialwatch.org

Organització Internacional del Treball www.ilo.org

Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament www.undp.org

Informe Brundtland sobre Desenvolupament Sostenible www.unesco.org

Programes de les assignatures del pla d'estudis 1992

Assignatures obligatòries de tercer curs

Comptabilitat de Costos I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aquest mòdul presenta els coneixements necessaris per a la implantació i el desenvolupament d'un sistema de costos en una unitat econòmica, sigui quina sigui la naturalesa, l'activitat o la dimensió.

La temàtica que es desenvoluparà comprèn, d'una banda, el bagatge conceptual necessari per establir la línia de raonament adequada que caldrà i que es dirigeix cap a l'anàlisi d'aquelles aplicacions concretes que puguin resultar més significatives per als estudiants, la participació dels quals es fomentarà al llarg de tot el curs.

D'altra banda, en cadascun dels estadis que comporta la determinació dels costos s'estudiarà la utilització de la informació necessària i es desenvoluparan, de manera detallada, els diferents criteris de possible aplicació, tot comparant les seves conseqüències amb les propostes i resolucions numèriques que permetin qualificar-les.

METODOLOGIA:

Les explicacions teòriques s'aniran intercalant amb el vessant pràctic de cada tema.

PROGRAMA:

1. Comptabilitat de costos i de gestió en el marc de la comptabilitat.
  - 1.1. L'estructura d'un sistema d'informació.
  - 1.2. La comptabilitat com a sistema d'informació per a la gestió de l'empresa.
  - 1.3. L'activitat econòmica de l'empresa: Les transaccions externes i les transaccions internes:
    - 1.3.1. Les transaccions externes.
    - 1.3.2. Les transaccions internes.
    - 1.3.3. Delimitació de l'àmbit intern i extern. El resultat intern i extern.
  - 1.4. Concepte i contingut de la comptabilitat de costos i de gestió.
    - 1.4.1. La comptabilitat de costos: definició i continguts.
    - 1.4.2. La comptabilitat de gestió: definició, objectius, continguts, qualitats d'un sistema de comptabilitat de gestió, característiques dels informes.
  - 1.5. Principals diferències entre la comptabilitat de gestió i la comptabilitat Financera. Relacions entre totes dues.
  - 1.6. La coordinació de la comptabilitat financera i de costos.
2. El cicle comptable de la comptabilitat de costos.
  - 2.1. Conceptes fonamentals de la comptabilitat interna.
  - 2.2. El procés de producció:
    - 2.2.1. Concepte i classes de producció.
    - 2.2.2. Concepte i tipus de processos de producció.
  - 2.3. La formació del cost del producte i els models orgànics i inorgànics de costos.

- 2.4. Les fases en la formació del cost:
  - 2.4.1. La classificació de costos.
  - 2.4.2. La localització de costos.
  - 2.4.3. La imputació de costos.
  - 2.4.4. Els resultats.
3. El cost dels factors.
  - 3.1. Definició. Classificació dels costos atenent la seva naturalesa.
  - 3.2. Classificació dels costos atenent la seva identificació amb un determinat objecte de cost.
  - 3.3. Classificació dels costos atenent la seva variabilitat. Mètodes de separació de costos fixos i variables: Valors extrems i Mínims Quadrats Ordinaris.
  - 3.4. Altres classificacions.
4. El cost dels materials.
  - 4.1. Concepte i classificacions.
  - 4.2. L'organització administrativa dels materials.
  - 4.3. Procediments de registre dels moviments del magatzem:
    - 4.3.1. L'inventari periòdic.
    - 4.3.2. L'inventari permanent.
  - 4.4. La valoració dels fluxos d'entrada del magatzem.
  - 4.5. La valoració dels fluxos de sortida del magatzem.
  - 4.6. El cost de les diferències d'inventari.
5. El cost del personal.
  - 5.1. Concepte i composició del cost del personal.
  - 5.2. Sistemes de remuneració.
  - 5.3. Classificació del cost de personal:
    - 5.3.1. Mà d'obra directa
    - 5.3.2. Mà d'obra indirecta
  - 5.5. La corba d'experiència.
  - 5.6. Comptabilització del cost de personal:
    - 5.6.1. Comptabilització de la mà d'obra
    - 5.6.2. Tractament comptable del personal.
6. Els costos indirectes.
  - 6.1. Concepte i classificació.
  - 6.2. El cost de les amortitzacions.
  - 6.3. Els costos de manteniment i les reparacions.
  - 6.4. Altres costos indirectes de fabricació.
  - 6.5. Cost horari d'utilització de l'equip industrial.
  - 6.6. Localització, imputació i comptabilització.
7. Els centres de cost i la localització de costos:
  - 7.1. Definició i classificació.
  - 7.2. L'estadística de costos. Repartiment primari.
  - 7.3. La liquidació interna de l'estadística de costos. Repartiment secundari.
  - 7.4. Comptabilització de la localització de costos i la seva imputació als productes.
8. Sistema de costos per ordres de producció i per processos.
  - 8.1. El sistema de costos per ordres de producció:
    - 8.1.1. Definició i utilització.
    - 8.1.2. El full de treball. Tractament del cost de materials, personal i costos indirectes.
    - 8.1.3. Comptabilització en un sistema de costos per ordres de producció.
  - 8.2. El sistema de costos per processos:

- 8.2.1. Definició i utilització.
  - 8.2.2. Els fluxos de costos en un sistema de costos per processos.
  - 8.2.3. La producció en curs. Valoració i tractament comptable.
  - 8.2.4. Els materials malmesos i els residus. Valoració i tractament comptable.
9. Els costos de la producció conjunta i els subproductes.
- 9.1. Els productes conjunts:
    - 9.1.1. Definició i característiques de la producció conjunta.
    - 9.1.2. Els costos conjunts. Diferències entre els costos conjunts i els costos comuns.
    - 9.1.3. Mètodes d'imputació dels costos conjunts.
  - 9.2. Els subproductes.
    - 9.2.1. Definició i característiques dels subproductes.
    - 9.2.2. Mètodes de valoració dels subproductes.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final que constarà d'una part teòrica i una part pràctica.

BIBLIOGRAFIA:

- AECA. *Los costes conjuntos y comunes en la empresa*. Doc. núm. 9 (Principios de Contabilidad de Gestión), 1995.
- Eloy Venthey, i altres. *Curso de Contabilidad de Costes. Supuestos prácticos*. Madrid: Palas Atenea Ediciones, 1994.
- Horngren, C. T. i Foster, G. *Contabilidad de Costos. Un enfoque gerencial*. Mèxic: Prentice-Hall, 1989.
- Montesinos, V. i Broto, J. *Ejercicios y soluciones de Contabilidad de Costes*. Madrid: Ariel, 1989.
- Saez Torrecilla, A. i altres. *Contabilidad de Costes y Contabilidad de Gestión*. Vol. 1. Madrid: McGraw-Hill, 1994.

Política Econòmica de l'Empresa I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

- Aconseguir que l'estudiant integri els coneixements que va acumulant especialment en les assignatures relacionades amb la gestió i l'organització de l'empresa.
- Donar una visió global del procés empresarial incidint en les interdependències de les diferents àrees funcionals.

PROGRAMA:

1. El Pla Empresarial.
2. L'Empresa i l'Assignació de Recursos.
3. Procés de Creació de l'Empresa: Forma jurídica i Obligacions Formals.
4. Localització.
5. Grandària.
6. Creixement i Estructura de la Propietat.
7. Organització.
8. Competitivitat.
9. Estratègies Competitives.
10. El Pla d'Empresa: *Contacte*.
11. Política Financera.
12. Política d'Endeutament.
13. Política de Dividends.
14. L'Empresa i el Control de Gestió.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final. Durant el desenvolupament de l'assignatura es poden proposar treballs de caràcter obligatori i, per tant, necessaris per poder accedir a la convocatòria d'examen.

BIBLIOGRAFIA:

- AECA. *La Competitividad de la empresa*. 2a ed. 1992.
- Alchiam i Demsetz. *Production, information costs, and economic organization*, 1981.
- Bueno Campos, E. *Curso básico de Economía de la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Bueno Campos, Ed. *Curso Básico de Economía de la Empresa*. Madrid: Pirámice, 1993.
- Casas, J. B. *Direcció i Estratègia*. Vic: Eumogràfic, 1992.
- Cuervo García, A. *Administración de empresas*. Civitas, 1994.
- Duran Herrera. *Economía y Dirección financiera de la empresa*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Ernst and Young. *El plan de empresa*. Madrid: Díaz de Santos, 1994.
- Ernst and Young. *La PYME española y el mercado europeo*. IMPI, 1993.
- Escalona Jurado, J. *Agenda para la creación de Empresas*. IMPI. Colección Estudios, 1995.
- Fabre, R. *Selecció d'Inversions. Procés d'informació i decisió*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Galve Gorriz i Salas Fumas. *Propiedad y resultados de la gran empresa española*. Investigaciones económicas. Vol. XVII (2). Maig, 1993.
- García Echevarría, S. *Cultura corporativa y Competitividad de la empresa española*. Barcelona: Díaz de Santos, 1993.

- Generalitat de Catalunya. *Informe Anual Empresa Catalana*. Dirección General de Programació Econòmica, 1996.
- Gil Estallo, M. A. *Cómo crear y hacer funcionar una Empresa*. Esic, 1991.
- Maqueda, F. J. *Creación y Dirección de empresas*. Barcelona: Ariel, 1994.
- New Center Systems, S. A. *Las Cuentas Anuales y el Nuevo Plan Contable*. Barcelona: Ediciones B, 1991.
- Nitia Nohria i Robert G. Eccles. *Networks and organization, Structure form and action*. Harvard Business School Press, 1993.
- Omeñaca García, J. *Contabilidad General adaptada al Nuevo Plan*. Bilbao: Deusto, 1992.
- Rodríguez, C.; Fernández, C. *Cómo crear una Empresa*. IMPI Manuales, 1992.
- Salas Fumas, V. *Economía de la empresa*. Barcelona: Ariel, 1987.
- Serra Ramoneda, A. *Sistema económico y empresa*. Barcelona: Ariel, 1986.
- Serra Ramoneda, A. *L'empresa: anàlisi econòmica*. Barcelona: Labor, 1993.
- Siegel, E. S. i altres. *El Plan Empresarial*. Madrid: Díaz de Santos, 1994.
- Suárez y Suárez, A. S. *Decisiones Optimas de Inversión y Financiación en la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1995.
- Tarragó Sabaté, F. *Fundamentos de Economía de la Empresa*. Hispano Americana, 1989.
- Williamson Oliver. *Transaccion cost economics and organization theory*, 1979.

Economia Espanyola i Mundial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'assignatura comença introduint conceptes i tècniques imprescindibles per a l'anàlisi econòmica. A partir d'aquí presenta els trets més destacats que han caracteritzat l'economia mundial des del començament del segle XX fins a l'actualitat. Continua amb l'estudi de l'evolució recent, a partir dels anys seixanta, de l'economia espanyola analitzant els canvis en l'estructura econòmica del país des d'una triple perspectiva: global, sectorial i institucional.

L'assignatura dona el coneixement de les tècniques bàsiques d'anàlisi econòmica per comprendre els canvis que han sofert les economies espanyola i mundial en les seves estructures. A partir d'aquí, l'alumnat disposarà de més elements de judici per interpretar la realitat econòmica.

METODOLOGIA:

A classe s'explicaran els temes del programa. Es disposarà d'un dossier amb estadístiques, quadres i lectures sobre els quals se centraran les explicacions.

PROGRAMA:

Part I: Introducció a l'economia aplicada.

Tema 1. La comptabilitat nacional:

L'activitat econòmica. Producció, renda i despesa.

Les operacions sobre béns i serveis.

Les operacions de distribució.

Les macromagnituds.

Els comptes simplificats de la nació.

Els sectors institucionals.

El compte financer.

Tema 2. Les Taules *input-output*:

L'esquema de les taules *input-output*.

La taula *input-output* de l'economia espanyola 1980.

El model de demanda.

Tema 3. La balança de pagaments.

El dèficit comercial i el seu finançament.

La balança corrent i la balança de capital.

Part II. El comerç internacional.

Tema 4. Estructures de l'economia mundial contemporània.

Els intercanvis de mercaderies.

Els moviments internacionals de capital.

Els moviments internacionals de treballadors.

Espai i gravitació.

L'era de les transnacionals.

Tema 5. Marc institucional.

El GATT.

Les regles del joc.

El desarmament aranzelari.

Part III. El procés de modernització de l'economia espanyola.

Tema 6. El desenvolupament dels anys seixanta:

La premissa del desenvolupament: el Pla Nacional d'Estabilització Econòmica de 1959.

Trets essencials de l'estructura productiva espanyola dels anys seixanta.

Els passius del desenvolupament econòmic dels anys seixanta.

Tema 7. La crisi dels anys setanta.

Els factors de la crisi.

La resposta del sistema econòmic a la crisi.

Els problemes polítics de l'ajust a la crisi a Espanya.

Tema 8. La política d'ajust cap a la integració a la CEE.

El contingut tècnic de les polítiques d'ajust.

Un balanç.

Tema 9. L'ingrés a la CEE i la fase de recuperació de l'economia

Significació de la integració d'Espanya a la CEE

Un balanç.

Tema 10. Evolució recent de l'economia espanyola.

L'arribada de la recessió econòmica.

La superació de la crisi del 93.

Tema 11. Distribució de la renda i mercat de Treball.

Antecedents i evolució de la renda a Espanya.

Distribució de la renda espanyola.

Trets que configuren l'evolució del mercat de treball durant la crisi.

Algunes característiques de desequilibri actual del mercat de treball.

Les causes de l'atur.

Part IV. Anàlisi de les activitats productives.

Tema 12. El sector agrari.

Canvi en la demanda de productes agraris i menor importància relativa del sector agrari.

Reducció i encariment del factor treball.

Transformacions de l'oferta i de les explotacions agràries.

Tema 13. El sector energètic.

Recursos energètics i industrialització a Espanya.

L'experiència dels anys 1960-73: desenvolupament econòmic i dependència del petroli.

La crisi i les contradiccions de la política energètica.

Tema 14. El sector industrial.

Una llarga expansió industrial de vint anys.

La crisi del mercat interior.

Una primera experiència d'obertura al mercat exterior.

Tema 15. El sector serveis.

L'expansió de les activitats de serveis.

El cas espanyol. Una visió de conjunt.

Composició del sector per branques.

Els serveis i la balança de pagaments.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al final del quadrimestre que contindrà un exercici d'economia aplicada, preguntes de caràcter teòric i un comentari d'alguna estadística econòmica o una notícia d'actualitat.

BIBLIOGRAFIA:

Fuentes Pascual, Ramón. *Problemas de Economía Aplicada*. Madrid: Pirámide, 1995.
García Delgado, J. L. (director); *España, economía*. Madrid: Espasa Calpe, 1993.
García Delgado, J. L. (director); *Lecciones de Economía Española*. Madrid: Civitas, 1995.
Muñoz Ciudad, C. *Las cuentas de la nación*. Madrid: Civitas, 1994.
Sandretto, R. *El comerç internacional*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
Altres referències bibliogràfiques d'interès es donaran al llarg del curs per a cada tema del Programa.

Comptabilitat de Costos II - (Comptabilitat de Gestió)

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura s'estudien les característiques de la comptabilitat de gestió actual. S'analitzen els diferents sistemes de cost i, en el model de *direct-costing*, es fa una especial referència a les seves aplicacions en el procés de presa de decisions i l'anàlisi Cost-Volum-Benefici.

També s'hi inclou un estudi del control pressupostari i del model de cost estàndard, el qual constitueix un instrument insubstituïble per a la planificació i el control de la gestió empresarial.

Estudi del mètode ABC (Activity Basic Costing) analitzant les diferències que presenta respecte del mètode de costos tradicional.

Finalment, es presenten les peculiaritats de la informació per a la gestió de les empreses *world-class* i les necessitats d'informació relacionades amb el control de la qualitat total, el JIT (*Just in Time*), l'ABM (*Activity Based Management*) i altres tècniques actuals de gestió.

METODOLOGIA:

Es faran explicacions intercalades amb el vessant pràctic de cada tema.

PROGRAMA:

1. La comptabilitat de gestió.
  - 1.1. Diferències entre la comptabilitat de costos i de gestió.
  - 1.2. Delimitació de la comptabilitat de gestió.
  - 1.3. Els diferents nivells de decisió a l'empresa: decisions estratègiques, tàctiques i operatives.
  - 1.4. Els plans d'actuació de l'empresa en el futur. Plans estratègics, plans a termini llarg i mitjà i plans a curt termini.
  - 1.5. La comptabilitat de costos amb criteris de comptabilitat de gestió.
  - 1.6. La comptabilitat general i la informació per a la gestió.
  - 1.7. El model de costos complets. Les seves limitacions per a la gestió.
2. Els sistemes de cost: full de cost, *direct cost* i imputació racional.
  - 2.1. El sistema de cost complet o *full costing*
    - 2.1.1. Definició.
    - 2.1.2. Arguments a favor i en contra de la seva utilització.
    - 2.1.3. Estructura del compte de resultats.
    - 2.1.4. Les variacions del nivell d'activitat: la imputació racional.
  - 2.2. El sistema de cost variable o *direct costing*
    - 2.2.1. Definició. Etapes en la formació del cost del producte.
    - 2.2.2. Avantatges i inconvenients del sistema de cost variable.
    - 2.2.3. Estructura del compte de resultats. *Direct costing* i *direct costing* evolucionat.
  - 2.3. Comparació dels resultats de l'exercici entre els diferents sistemes.
  - 2.4. Comptabilitat de costos per empreses comercials i de serveis.
3. L'anàlisi cost-volum-benefici
  - 3.1. Hipòtesis bàsiques de l'anàlisi cost-volum-benefici.
  - 3.2. El punt mort.
  - 3.3. El marge de seguretat.
  - 3.4. La ràtio B/V i la contribució.
  - 3.5. Canvis que afecten el punt mort i el marge de seguretat.
  - 3.6. El punt mort en una empresa multiproducte.

4. La utilització de dades de costos en la presa de decisions:
  - 4.1. Definició i etapes del procés decisiu. Costos rellevants.
  - 4.2. Decisions d'exploració i d'inversió.
  - 4.3. Decisions a baixa capacitat. Estudi de decisions concretes: la comanda especial. Afegir i suprimir productes. Comprar o fabricar i altres.
  - 4.4. Estudi de decisions de productes a plena capacitat.
5. El sistema pressupostari:
  - 5.1. El pressupost: definició, objectius, característiques i avantatges.
  - 5.2. Etapes del procés pressupostari.
  - 5.3. El pressupost mestre. Composició. Estudi dels pressupostos operatius.
6. El cost estàndard i les desviacions.
  - 6.1. Definició de cost estàndard.
  - 6.2. Avantatges del cost estàndard.
  - 6.3. Tipus d'estàndards.
  - 6.4. Costos estàndard i pressupost flexible.
  - 6.5. Les desviacions. Definició i importància.
  - 6.6. Desviacions en primeres matèries.
  - 6.7. Desviacions en mà d'obra.
  - 6.8. Desviacions en costos indirectes.
  - 6.9. Tractament comptable.
7. La comptabilitat de gestió en el nou entorn de producció.
  - 7.1. Introducció.
  - 7.2. El *Just-in-Time* i la comptabilitat de gestió.
  - 7.3. El control total de qualitat.
  - 7.4. La implantació de tecnologia avançada a l'empresa.
  - 7.5. Influència de la tecnologia de la informació en la comptabilitat de gestió.
  - 7.6. La gestió dels costos en els nous entorns de fabricació: una especial referència a l'ABC (*Activity Based Costing*).
8. La gestió de la qualitat i dels costos de la no-qualitat.
  - 8.1. Introducció.
  - 8.2. El concepte de qualitat.
  - 8.3. El control total de la qualitat.
  - 8.4. Els costos de la no-qualitat i la seva importància per a la gestió.
  - 8.5. Classificació dels costos de la no-qualitat.
  - 8.6. Característiques dels sistemes de mesura i control dels costos de la no-qualitat.
  - 8.7. Criteris d'actuació sobre els costos de la qualitat.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final que constarà d'una part teòrica i d'una part pràctica.

BIBLIOGRAFIA:

- AECA. *El proceso presupuestario*. Doc. núm. 4 (Principios de Contabilidad de Gestión), 1995.
- Amat, Joan i Oriol. *La contabilidad de gestión actual: Nuevos desarrollos*. Madrid:AECA, 1995.
- Horngren, C. T. i Foster, G. *Contabilidad de Costos. Un enfoque gerencial*. Mèxic: Prentice-Hall, 1991.
- Johnson y Kaplan. *Auge y caída de la Contabilidad de Costos*. Barcelona: Plaza Janés, 1988.
- Polimeni i altres. *Contabilidad de Costos*. Bogotà: McGraw-Hill, 1990.
- Rosanas i Martí, J.M. *Informació comptable per a la presa de decisions empresarials*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Saez Torrecilla, A. i altres. *Contabilidad de Costos y Contabilidad de Gestión*, vol. 2. Madrid: Mc-Graw-Hill, 1994.

Política Econòmica de l'Empresa II

CRÈDITS: 3

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

- Aconseguir que l'estudiant integri els coneixements que va acumulant, especialment en les assignatures relacionades amb la gestió i l'organització de l'empresa.
- Donar una visió global del procés empresarial incidint en les interdependències de les diferents àrees funcionals, bàsicament en el Sistema de Direcció d'Operacions.
- Possibilitar l'experimentació de diferents estratègies utilitzant la simulació com a eina de treball.

PROGRAMA:

1. Decisions Estructurals de Producció.

- La Funció de Producció.
- Selecció i Disseny del Procés.
- Innovació i Funció de Producció.
- Qualitat.
- Productivitat.
- Flexibilitat.
- Cost.
- Kaizen i innovació.

2. Tècniques de Gestió Empresarial.

- Mètodes i Temps.
- Planificació de les necessitats de materials.
- *JIT*.
- *KANBAN*.
- Control de Qualitat.
- Cercles de Qualitat.
- Benchmarking.
- Reenginyeria.

3. Creació d'una Empresa (treball).

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final i un treball de caràcter obligatori i, per tant, necessari per poder accedir a la convocatòria d'examen. L'examen té un valor de 7 punts i el treball de 3 punts.

BIBLIOGRAFIA:

- Amat, J. M. *El Control de Gestión: Una perspectiva de Dirección*. Barcelona: Gestión 2000, 1983.
- Amat, J. M. *El Control de Gestión en la Empresa Española*. Barcelona: Gestión 2000, 1993.
- Barnes, R. M. *Manual de Métodos de Trabajo*. Madrid: Aguilar, 1957.
- Barnes, R. M. *Estudio de Movimientos y Tiempos*. Madrid: Aguilar, 1956.
- Castanyer Figueras, F. *Control de Métodos y Tiempos*. Barcelona: Boixareu Editores, 1993.
- Company, P. R.; Fonollosa i Guardiet, J.B. *Nuevas técnicas de gestión de Stocks: MRP y JIT*. Barcelona: Boixareu Editores, 1989.
- Domínguez Machuca, J. A. *Dirección de Operaciones: Aspectos Tácticos y Operativos*. Vols. I i II. McGraw-Hill, 1995.

- Fernández Sánchez, E.; Vázquez Ordás, C. J. *Dirección de la Producción. Volumen I y II. Fundamentos Estratégicos y Métodos Operativos*. Madrid: Civitas, 1994.
- Guinjoan Ferré, M.; Pellicer Ibran, P. *Nuevas Técnicas y Sistemas Organizativos para las PYME*. IMPI, 1990.
- Imai Massaki. *Kaizen. La Clave de la Ventaja Competitiva Japonesa*. Mèxic: CECOSA, 1989.
- Navas López, J. E. *Organización de la Empresa y nuevas tecnologías*. Madrid: Pirámide, 1994.
- OIT. *Introducción al Estudio del Trabajo*. Suissa: Oficina Internacional del Trabajo, 1992.
- O'Grady, P. J. *Just in Time*. McGraw-Hill, 1992.
- Pola Maseda, A. *Aplicación Estadística al Control de la Calidad*. Barcelona: Boixareu Editores, 1988.
- Pola Maseda, A. *Gestión de la Calidad*. Barcelona: Boixareu Editores, 1988.
- Ruíz Recio, R. *Cómo calcular los Tiempos de Trabajo*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Siegel, E. S. i altres. *El Plan Empresarial*. Madrid: Díaz de Santos, 1994.

Adreces electròniques del personal de la Facultat

Cognoms	Nom	Adreça electrònica
Alemany València	Dolors M.	dolors.alemany@uvic.es
Aramayo Garcia	Alejandra	alejandra.aramayo@uvic.es
Arimany Serrat	Núria	nuria.arimany@uvic.es
Baqué Puig	Francesc	francesc.baque@uvic.es
Bou Geli	Joan	joan.bou@uvic.es
Burgaya Riera	Josep	josep.burgaya@uvic.es
Cabeza Lambán	Manuel	manuel.cabeza@uvic.es
Calle Rosingana	Gonzalo	gonzalo.calle@uvic.es
Capriotti Peri	Paul	paul.capriotti@uvic.es
Casas Vilaró	Jordi	jordi.casas@uvic.es
Casulleras Ambròs	Enric	enric.casulleras@uvic.es
Codina Ylla	Ariadna	ariadna.codina@uvic.es
Comas Martínez	Josep	josep.comas@uvic.es
Coromina Subirats	Jordina	jordina.coromina@uvic.es
Corral Marfil	José Antonio	joseantonio.corral@uvic.es
Corrius Gimbert	Montse	montse.corrius@uvic.es
Damian Castellví	Josefina	finad.damian@uvic.es
Domènech Rierola	Josefa	finad.domenech@uvic.es
Fabre Vernedes	Ramon	ramon.fabre@uvic.es
Ferré Trenzano	José M.	josem.ferre@uvic.es
Ferrer Trullols	Lluís	lluis.ferrer@uvic.es
Font Companyó	Cristina	crisfont@uvic.es
Gallart Bau	Josep	josep.gallart@uvic.es
Garcia Domingo	Josep Luis	jlgarcia@uvic.es
Genís Serra	Miquel	miquel.genis@uvic.es
Gisbert Gelonch	Ramon	ramon.gisbert@uvic.es
Guix Soldevila	Josefina	finad.guix@uvic.es
Iglesias Bedós	Oriol	oriol.iglesias@uvic.es
Jaén Coll	Fernando G	ferrangustau.jaen@uvic.es
Jurado Escobar	Fèlix	felix.jurado@uvic.es
Lagonigro Bertran	Josep R.	raymond.lagonigro@uvic.es
López López	Jesús	suso@uvic.es
Madariaga Sánchez	Rafael	rafa.madariaga@uvic.es
Martori Cañas	Joan C.	joanc.martori@uvic.es
Masferrer Giralt	Anna M.	annam.masferrer@uvic.es
Masip Castillo	Laura	laura.masip@uvic.es
Masnou Surinyach	Joan	joan.masnou@uvic.es
Massana Mas	Sergi	sergi.massasa@uvic.es
Molas Casas	Antoni	antoni.molas@uvic.es
Montal Armengou	Judit	judit.montal@uvic.es
Mora Puigví	Antoni	antoni.mora@uvic.es
Morral Palacín	Noemí	noemi.morral@uvic.es

Cognoms	Nom	Adreça electrònica
Oller Piqué	Ramon	ramon.oller@uvic.es
Orozco Hermoso	Milagros	milagros.orozco@uvic.es
Palomo Chinarro	Anna	anna.palomo@uvic.es
Palomo Chinarro	M. Dolores	mdolores.palomo@uvic.es
Paxau Tura	Elisabet	elisabet.paxau@uvic.es
Pérez Quintana	Anna M.	anna.perez@uvic.es
Piñana Garriga	M. Àngels	mangels.pinyana@uvic.es
Ponce Vivet	Santiago	santi.ponce@uvic.es
Portet Boixaderas	Carme	carme.porter@uvic.es
Prat Trapé	Mercè	merce.prat@uvic.es
Puig Costa	Immaculada	imma.puig@uvic.es
Pujol Famadas	M. Antònia	antonia.pujol@uvic.es
Puppo Bunds	Ronald Joseph	rpuppo@uvic.es
Rambla Marigot	Francesc X.	xavier.rambla@uvic.es
Ramisa Verdaguer	Matias	matias.ramisa@uvic.es
Reniu Vilamala	Josep M.	josepm.reniu@uvic.es
Roma Banús	Josep M.	josepmaria.roma@uvic.es
Sabata Aliberch	Anna M.	annam.sabata@uvic.es
Saborit Subirana	Cesca	cesca.saborit@uvic.es
Serra Devesa	Maria Teresa	tere.serra@uvic.es
Sorribas Roig	Teresa	teresa.sorribas@uvic.es
Terradellas Cirera	Josep	josep.terradellas@uvic.es
Vendrell Cirera	Robert	bob@uvic.es
Vicens Escuer	Albert	albert@uvic.es
Vicente Soriano	F. Xavier	fxavier.vicente@uvic.es
Vidal Vila	Mercè	merce.vidal@uvic.es
Vila Arumí	Joaquima	quima.vila@uvic.es
Viladecans Riera	Carme	carme.viladecans@uvic.es
Vilalta Ferrer	Montserrat	montse.vilalta@uvic.es
Vilardell Bujons	Lourdes	lurdes.vilardell@uvic.es
Viñas Vila	Jesús	jesus.vinyas@uvic.es
Vivas Llopart	Montse	montse.vivas@uvic.es
Viver Fabregó	Manuel	manuel.viver@uvic.es

